

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Bønnelycke, Emil.

Titel | Title:

Asfaltens sange : prosafragmenter.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : Nordiske Forfatteres Forlag, 1918

Fysiske størrelse | Physical extent:

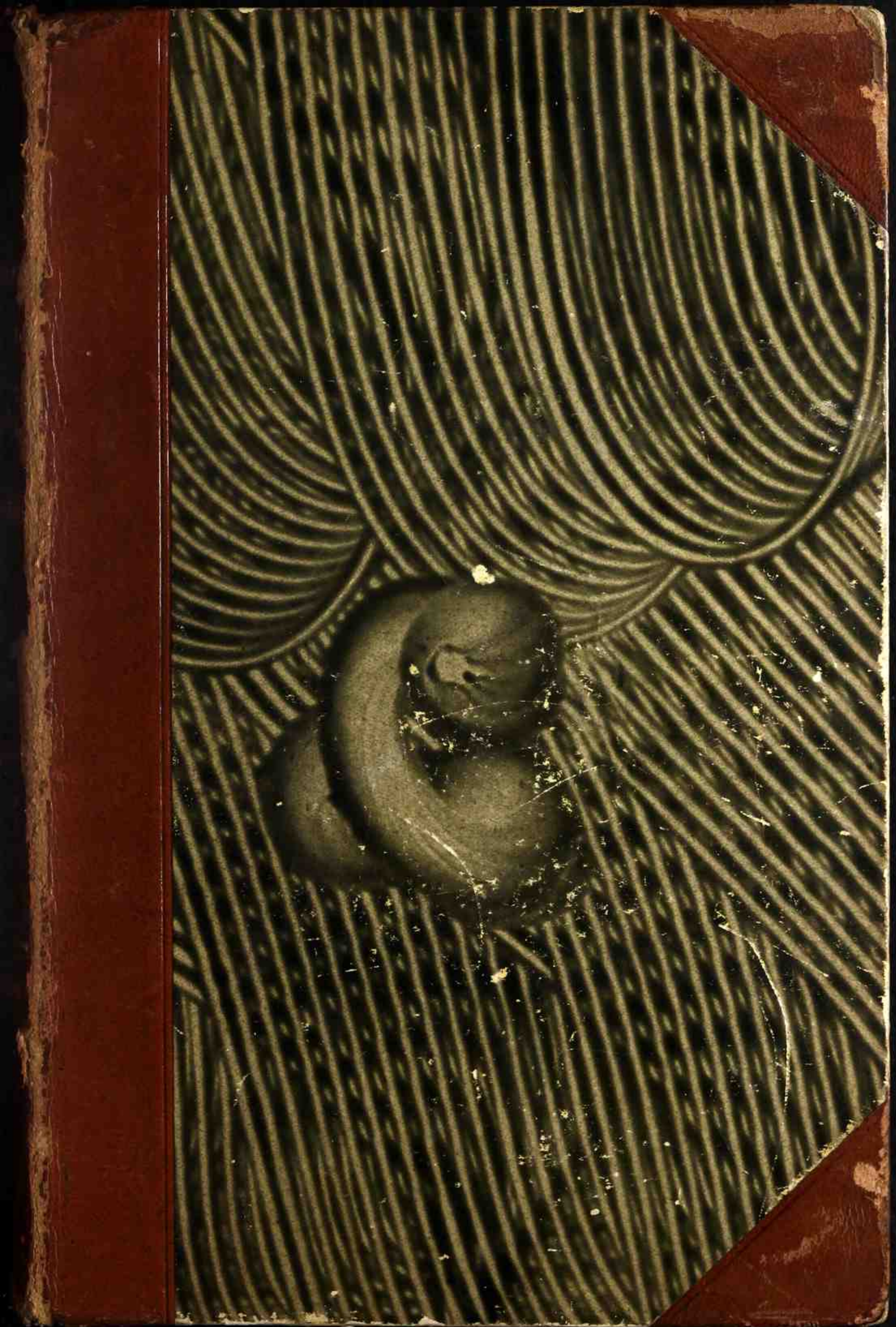
256 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

53 - 39

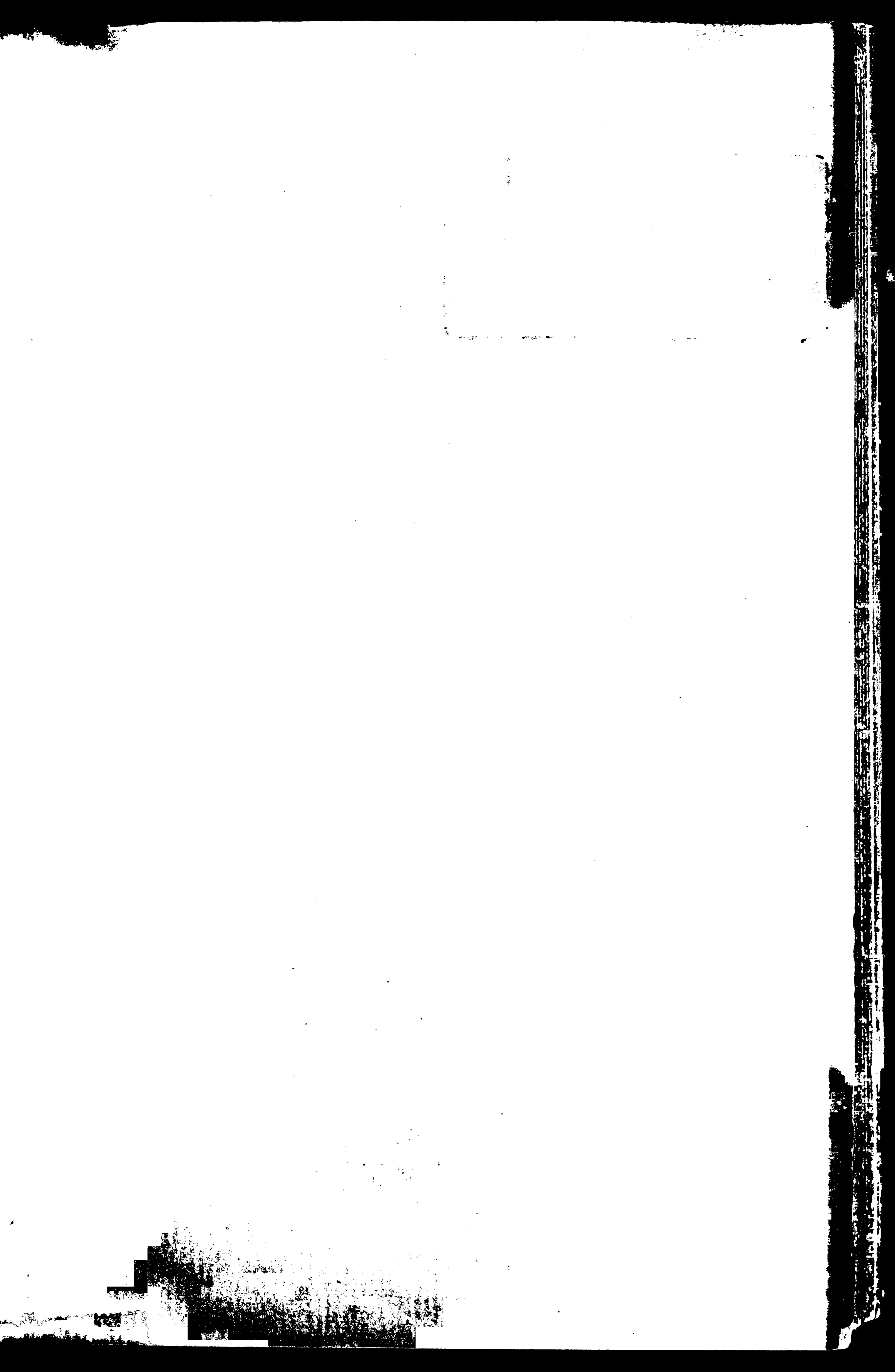
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 04917 6

Rex/s

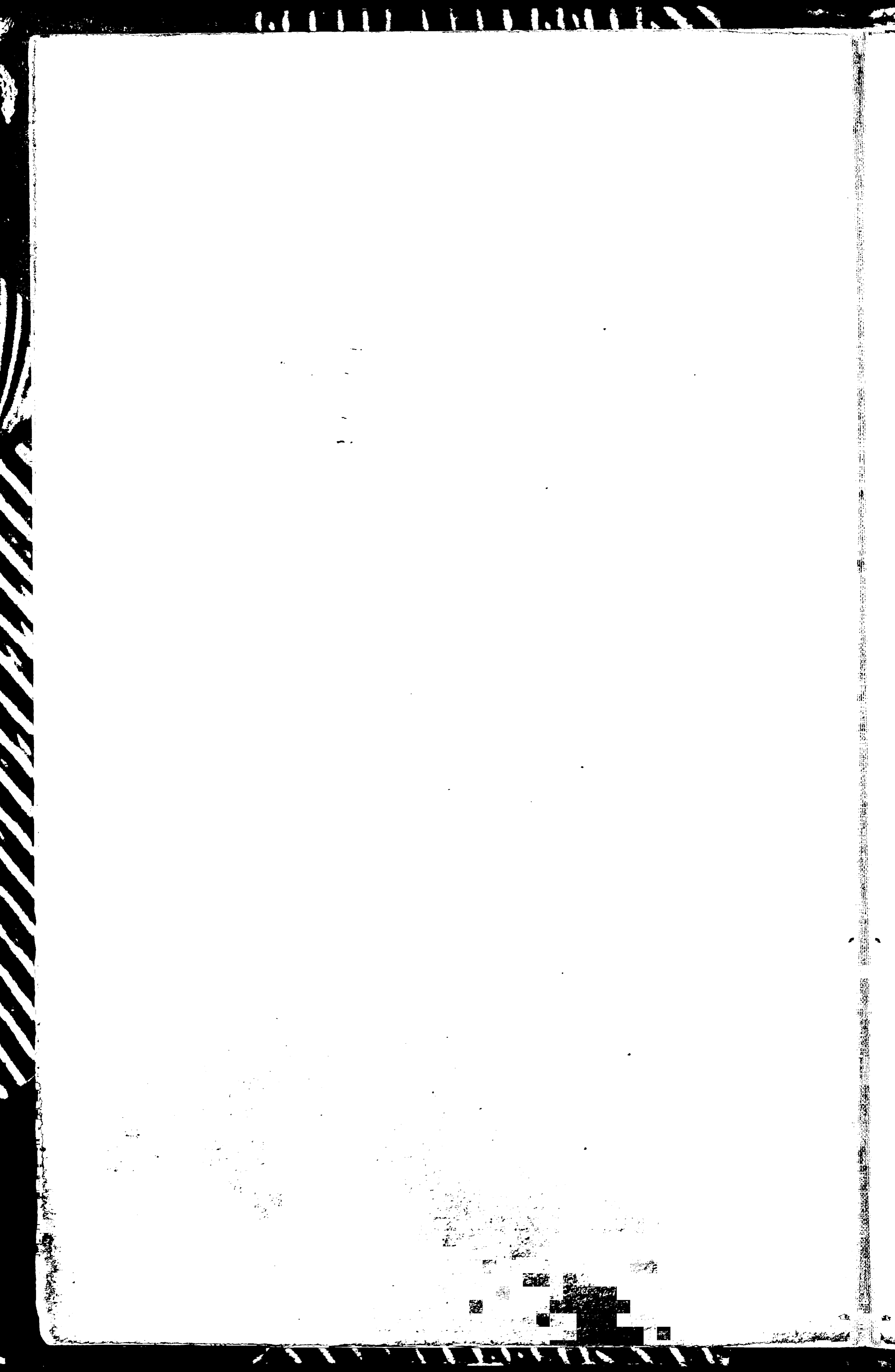

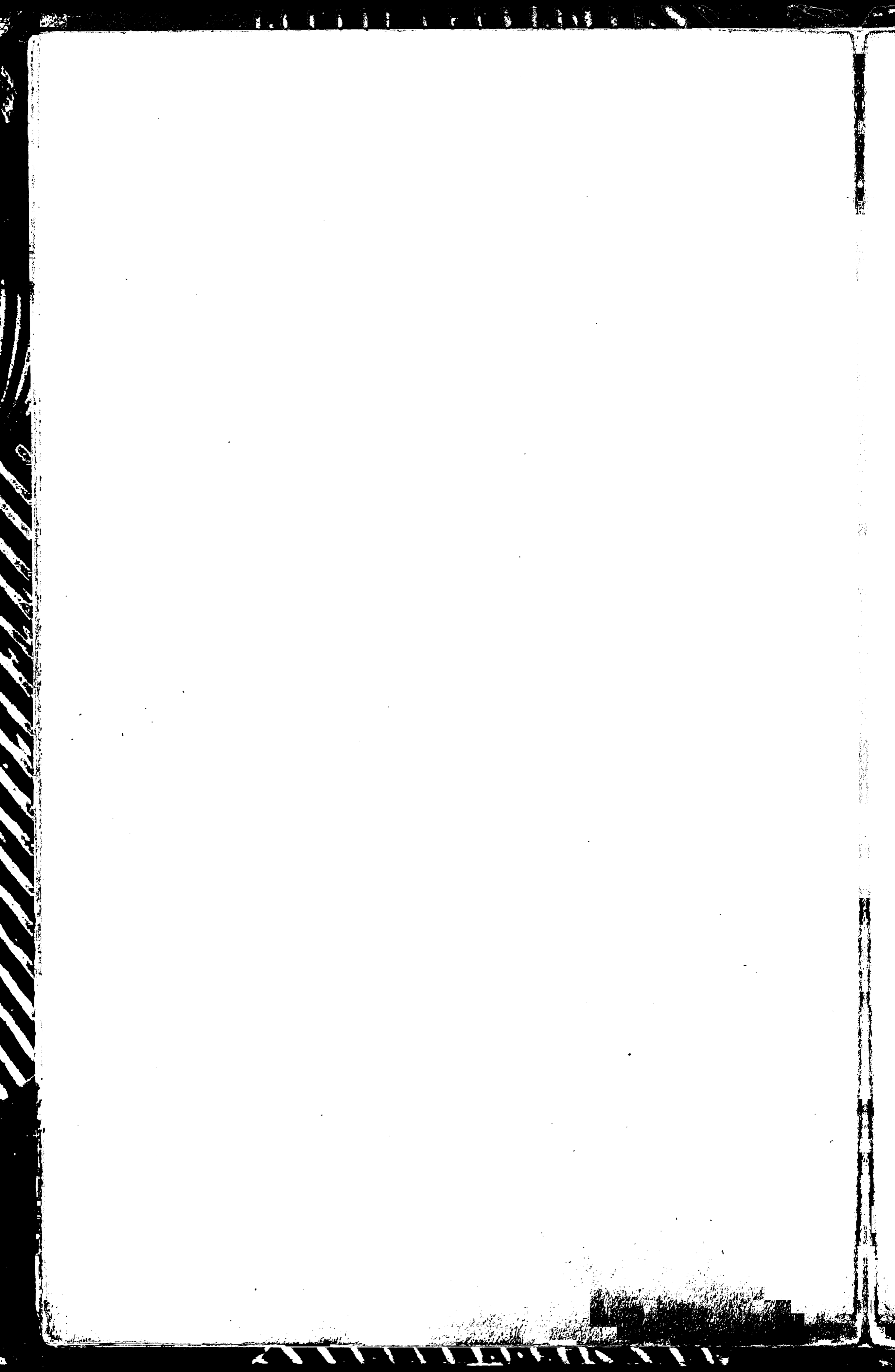
EMIL BØNNELYCKE
ASFALTENS
♦ SANGE ♦
PROSAFRAGMENTER

1919. L729

.....
NORDISKE FORFATTERES FORLAG
JERNBANEGADE 3 • 1918 • KØBENHAVN B.

ASFALTENS
◆ SANGE ◆

EMIL BØNNELYCKE
ASFALTENS
♦ SANGE ♦
PROSAFRAGMENTER

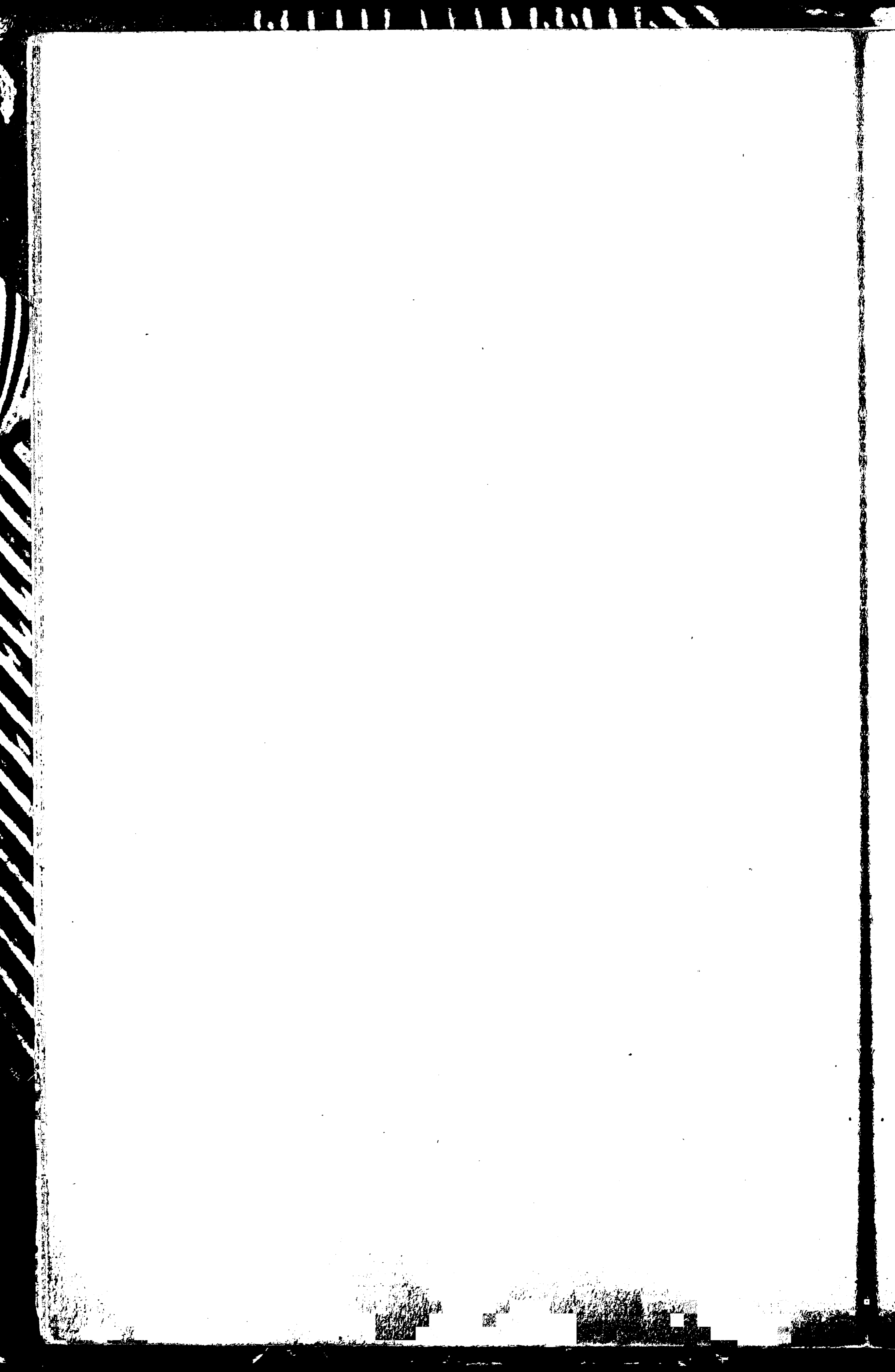
.....
NORDISKE FORFATTERES FORLAG
JERNBANEGADE 3 • 1918 • KØBENHAVN B.

E. Bruun & Co., Kbhvn. N.

• INDHOLD •

AARHUNDREDET
SANG TIL DE DRÆBTE
SANG TIL EN GADE
SANG TIL EN HAVN
SANG TIL MIN UDSIGT
SANG TIL EN BANEGAARD
SANG TIL EN FALDEN VEN
KRIGSHYMNE
ASFALTEN
TIVOLI
RAADHUSPLADSEN
SPORVOGNEN
FEBEREN
LIV
MORGENSANG
NAVNESES SANG
DANMARK
FEDINO GIPOLO
INGRID HOLST
NELLY DIAZ
JOSCHJA OGOLL
FATTIGDOMMENS RIGDOM
BIOGRAFTEATRET

◆ AARHUNDREDET ◆

Jeg elsker dig, du gaadefulde Tid, du Seklernes Sekel, der er rig paa aldrig før anede Omskiftelser, rig paa Kaos, paa Forvirringens Skønhed, Hastighedens Pragt, rig paa halsløse Fremskridt, rig paa Rædsel, paa en svulmende, morderisk Ouverture, Krigen, hvis Basuner, Kanonerne, og Trommer, Mitrailløserne, forkynder Verdensrevolutionen.

Jeg elsker din tekniske Grænseløshed. Jeg elsker Maskinernes endnu ukortlagte Land, Propellernes Tidsalder, hvor Menneskeheden for første Gang i Historien løfter sig fra Jorden, hvem ved, for engang helt at forlade den . . . erobre en anden Klode . . . og gøre den til sin . . .

Jeg elsker alt det, som sker, og som skal ske.

Jeg elsker de elektrotekniske Alkymister, Opfinderne, der løber Ideernes dødelige Marathon, de, der har den

afgørende Kærlighed til Produktionen, Frugtbarheden, Kilderne, Blodet, Solen og Sundheden. Jeg elsker Organisatorerne, Administratorerne for deres nøgterne Blik for Nødvendighederne. Jeg elsker Statistikerne, Beregnerne for deres eksklusive Sans for Logik. Jeg elsker Matematikerne, Polyteknikerne. Jeg synes, at Tal er Poesi, og at Grafikernes møjsommeligt udarbejdede Streger er som et Digt! Jeg elsker Tidens kolossale Rummelighed, dens Ekspansion; thi den betyder Sfærernes Erobring.

Jeg elsker en Sporvognsskinne for dens blanke, blaa Jern. En Jernbaneskinne, et klaprende, præcist virkende, engelsk Sporskifte. Jeg elsker Masser af Signalmaster, Broer, Viadukter, Banegaardshaller, Tunneller. Den elektriske Centralaflaasning er mindst ligesaa betydeligt et Digt som »Romeo og Julie« . . . Der er skrevet Afhandlinger nok om »Købmanden i Venedig«, dette overordentlig slette Skuespil . . . Jeg elsker en Sporvognsmast, en Plakatsøjle, en Cigaret, en Tændstik mere end et af Chr. Winthers Digte. (Han

var jo i det hele taget en rædsom Digter.) Er en stejl Fabriksskorsten af Jernbeton ikke nydelig i Linjerne? Enkel, fast og præcis. Er Asfalten ikke en morsommere Ting end Grønsværet? Er Sporvognene, Bilerne, Cyklerne, Kioskerne, Butikkerne, Reklamerne, Aviserne ikke en ny, frodig Side i Menneskeandaanden? Er Telegraferne, Telefonerne, Buelamperne, Elevatorerne, Kranerne, Togene, Aëroplanerne ikke en Blomstring, som pludselig finder Sted i Verdenshistorien efter Aartusinders monotont Mørke? O, du unge Jord, du er som et Barn, der begynder at kunne gaa, begynder at kunne tale. Tænk paa din Udvikling. Tænk dig selv som en kold og moden, blændende Orator . . .

Jeg elsker Skibene, Damperne. Oceanflyveren med de fire Skorstene, den pompøse Bov og den indre skinnende Luksus. Radiotelegrafisterne, Navigatørerne. Jeg elsker Skibenes Ruter og deres skønne Navne: »Imperator«, »Britannic«. Cunard Linie. Ø. K. Det forenede. Hamburg Amerika Linie. Ostindiske Lloyd.

Jeg elsker Togene. Lokomotivet er bedre Skulptur end et af Michel Angelos Mesterværker . . .

Jeg elsker Waggonerne, som hviler bøjelige i deres Trucker og synger sagte Sange med deres Staalhjul. Der er noget hjemligt ved Kupéens Komfort . . . Jeg elsker disse vandrende Stuer, og de er mit Hjem . . . Jeg skuer i Fortabelse det majestætiske Ekspres-tog, der plyndrer Afstandene for deres Kilometer, en løbsk Enhjørning.

Jeg elsker Aëroplanerne, som pløjer Æteren, underlægger sig Skyerne og stiger i uanede Højder. Jeg elsker den ubændige Kraft og eksplosive Larm af en Gnommotor, Model 1918; thi det er den Lyd, som skal tone i Fremtiden, Propellernes Sang, Hastighedens øredøvende Salme og dens fjerne Syn-gen. Jeg elsker Propellens slanke Bygning, dens fint formede Lemmer, de svungne Lægge —. Jeg elsker Aëroplanets Vinger, dets blinkende Oliebeholder, Hale, Højderør, Kabler, Barduner, Karborator, Gier og Tænderør. Disse hvide og gyldne Sommerfugle, Myg og sejlene Guldsmede skal be-

folke den blaa Luft med en uhørt Trafik, en gigantisk Vision. O, du nære Tid, da Oceanflyverne starter fra Amageraërodromen. Amerikabaaden lægger til paa Raadhuspladsen. O, du Tid, da Sporvognene i elegante Spiraler kurver sig omkring Raadhustaaet. Linje 42. I Følelsen af at miste Grund under Fødderne, i Følelsen af at blive løftet og baaret, i Følelsen af at bevæge sig i Kurver, Rytmer, Stigninger og Cirkelsving vil Menneskets Syn udvikle sig!

Derfor er du, Aarhundrede, Seklernes Sekel, Indgangen til det revolutionerede Verdensbillede. Da Jorden ikke mere er Jorden, men physiognomisk set Mars . . .

Derfor er du, Aarhundrede, en gripende kombineret Tid af Skønhed og Skræk, af Angst og Fryd, af Rædsel og Selvfølgelighed. Menneskene er ligesom blevet bange for sig selv ved Følelsen af at tage Magten fra Elementerne . . . Deres Ringhed har kulmineret i Krigens morderiske Morads, og hvor Ringheden kulminerer, begynder en Storhed. Afmægtige ved Synet af deres

uoverskuelige Forvildelser rejser de sig, retlede af deres Afmagt, oplever deres Genfødelse, vor Tids Renæssance.

Derfor er du, Aarhundrede, en Stortid, en Særtid, en Rædselstid, en Jubeltid. Saa voldsomt har Menneskeheden aldrig før følt. Saa heftigt har Verdensstemningerne aldrig svinget.

Derfor er du, Aarhundrede, en Tid for Ungdom, aandelig Kamp, for vilde, nye Drømme, for intellektuel Hasard, for forceret Liv, Sport, Hastighed, Travlhed, jagende Uro, Konkurrence. Ve den, der ikke vælger. Han dør to Gange. Første Gang distanceret af den nye Tids intellektuelle Stafetløbere . . .

Jeg elsker dig, du lykkelige Ulykkestid . . .

Jeg elsker dig, du selvfølgelige Rædselstid . . .

Jeg elsker dig, du fornuftige Vanvidstid . . .

Jeg elsker dig, du kaotiske Systemtid . . .

Jeg elsker dig, Mørkets Tid, Opstandelsestid, Epokernes store Selvmodsiggelsestid . . .

SANG TIL DE DRÆBTE

Til Eder, der sank med Hjerterne knuste af Ild og Jern og Eders Hjerters Udholdenhed, I Døde, vil jeg synge, synge med den samme Kraft, som den, hvormed I døde: I er ikke dræbte forgæves!

Lyksalige er vi, hvem det forundes at sanke den dyrebare Visdom af Eders Opofrelses Gerninger!

Lyksalige er vi, der har set Eder dø for Sejrens blotte Idé, for Viljens Udfoldelses Skyld. Hvad dufter saa skønt, hvad klinger saa aabent og ungt som Konsekvensen af den højeste Stejlhed, den ukuelige Viljes Idé? Hvad funkler stærkere end den nidkære Ubændigheds Flamme? I Lykkelige, som ejede den hensynsløse Opofrelseslyst, det virtuose Mod, den heroiske Tørst efter at gøre Striden til den endelige Sejr!

I er faldet for Nationalismens bundraadne Idé! I er faldet for uværdige, degenererede Profeters falske Forkyn-

delse! Men Eders Død hævner Jer, I Lykkelige, som døde før I fik at vide, hvorfor I døde . . . Endnu kæmpende havde I Ærens Idé, og Æren er Eders, Tyskere, Franskmænd, Østrigere, Russere, Englændere og Amerikanere.

Lyksalige er vi, der saa Eders Ungdom, hørte Eders Sange, var Vidne til Eders Udmattelse, Forblødning og Død. Thi vi har set Eder i en Form, der er Ungdom værdig.

Lyksalige er vi, der har lyttet til Eders Hjerteslag og anet Eders Hjertes Troskab, Eders Kærlighed til *Liv*; thi I har lært os at leve.

Lyksalige er vi, der er rensset for den officielle Fædrelandskærlighed, Udvenlighedens Program.

Lyksalige er vi, der har gjort Front imod de morderiske Fraser, for hvilke I er faldet.

Til Eder i de lemlæstede Skoves Jord, til Eder i Gravene i »Ingen Mands Land«, til Eder, der opfyldte Idéens Hverv og blottede Eders Bryst imod Døden, til Eder for hvem hundrede Aar var som én Dag i Rædsel, Fare og dødelig Forventning, til Eder,

der blussede af Frejdighed, men græd indvendig over Eders ofrede, skære Ungdom, Eders glade og bedste Dage, til Eder i Uforglemmeligheden, Pacifismens Martyrere i Historiens Panthéon synger mit Hjerte i smertefuld Lyk-salighed over at synge til Eders Navnes Pris!

Tyskere, Franskmænd, Østrigere, Russere, Rumænere, Bulgarere, Italienere, Belgierne, Serbere, Englændere og Amerikanere.

Paa Eders Grave skal de kommende Tidens Blomster lægges. Over Eders duftende, hvide og evige Vugge skal de kæmpende Nationers Faner veje i vemodig og angrende Forsoning, og en sagte fortællende Vind skal vifte Farvernes slidte Silke, hviskende:

Her hviler de belgiske Helte, som faldt for deres Land —.

Her hviler de arme Serbere, Arme-niere, de ubeherskede, de stridige, de altid stedmoderligt regerede, som faldt for deres Hævns Sag.

Her hviler Rumænerne, de godtro-ende, som faldt hurtigt uden mange

Livstegn, de kunde jo kun falde for Rumænien —.

Her hviler de nævenyttige Italienerne, de skønne, lidenskabelige Børn, som deres Oprindelse tro blot vilde *Kampen* —.

Her hviler o, den endnu glødende Franskmand, den heroiske Yngling med Favnen fuld af Blomster. Han gik syngende i Ilden, han døde smilende, som det er hans Natur, Entusiastens der i grænseløs Kærlighed til Frankrig drog Klinge for Palmernes Virak, Kvinderne, Triumphen —.

Her hviler hans Modstander, Tyskeren. De nærede gensidig Agtelse for hinanden som Slagsbrødre. O du stærke, du stejle Germaner, som forundrede Alverden, holdt en Serie af Stormagter i Skak, som udfoldede din Sjæl i Bjerge af overmenneskelig Energi. Man siger, at du har den mindste Sympathi for dig, og derfor er du den største i din Grav. Du ligger udstrakt og haanet af den sentimentale Verden, men det maa have knaget i Solsystemernes Sammenføjninger, hvergang *du* aabnede Ilden. Du blomstrede kraftigst, derfor skulde du klippes, du gik foran i Ver-

densudviklingen, derfor vilde dine Misundere dig tillivs, du vilde den sunde, organiserende Idé, men den taales jo aldrig, som har noget paa Hjertet . . . I det lange Løb vil dit forargende Navn sejre, derfor kan du hvile tryk i din ensomme Grav . . .

Her hviler den enfoldige, tro Russer der ikke vidste, hvorfor han døde . . .

Her hviler den kolde Englænder, som vi ærligt talt ikke kan fordrage —. Han gik i Krigen for at »værne de svages Sag«, sagde han. Han vandt den letkøbte Beundring, fordi han kæmpede for »Almenbefindendet« og den sentimentale Retfærdighed. Han var Britten, der døde i Følge en historisk Nødvendighed . . . England savner ham.

Her hviler endelig Amerikaneren, der kom til for at vise Verden sit blændende Cirkusnummer. Han var en dygtig Rytter, og Bifaldet bragede ned til ham i den europæiske Manége . . . Hans Ære er Skuespillerens . . . I sin Grav indsaa han omsider, at det ikke var Løjer altsammen, og nu ligger han og drømmer for Alvor om Mary i Colorado's Hus, hvor han har hjemme . . .

Saadan vil vi synge, vi, de lykosaligt levende, til Eder, der lærte os den nye Udviklings dyrekøbte Love, der lærte os at arbejde af al Kraft, levende i det skønne Liv. Saadan lyder vor Tak til Millioner af Martyrere, der døde den nidkære Død for os . . .

◆ SANG TIL EN GADE ◆

Vesterbrogade. Jeg gaar fra Wivels Hjørne ved Bernstorffsgade, Frihedsstøtten, over Boulevardbanen ud imod Osborne, Frederiksberg Allé, Værnedamsvejen. Disse slidte Flader af Asfalt gør mig glad. Jeg træder Fliserne med tankefuld Omhu, føler at jeg hviler paa hele Fodsaalen og gør min Gang fjedrende af stille Henrykkelse over den blotte Følelse at gaa i en befærdet Gade. Hvor mange Cykler susser ikke her Dagen igennem, Mennesker til Forretningskvartererne i den indre By? Hvor mange Vogne, Biler, Droscher og Sporvogne strømmer hvileløst over denne Asfalt, som taalmodig lader sig træde paa, trampe paa, slide paa? Hvor mangan ung Pige gaar ikke forbi Dagen igennem? En sund og landlig Pige fra Valby, hvis hvide Tænder og kraftige Lemmer fornyer mig fysiologisk. Jeg aner Kløver og Køer og Stalde og grønne Marker, stærk Sol.

Mine Tænder løber i Vand ved Tanken om Mælken i hendes Bryst. Eller en ung, høj og slank Pige fra det borgerlige Frederiksberg. Hun er ligesom jeg af god Familie, af hvilken Grund jeg har samme Ærbødighed for hende som for mig selv. Men den største Ærbødighed nærer jeg dog for hende som Kvinde. Hun er en Præstedatter, Kantordatter eller Rektordatter, men det er mere interessant, at hun er vidunderlig. Der er en Duft af Forsigtighed over hende, Reservationens Ynde. Hun koketterer ikke med hvemsomhelst. Jeg elsker hendes blonde Højde, hendes Mine af Kølighed, som man bare ikke skal tage højtidelig —. Hendes Legeme er fint og spinkelt. Jeg beruser mig bevidst i Synet af hendes Skikkelses ladylike Smalhed. Skuldrene. Jeg kommer til at tænke paa Ida-Yngst hos Herman Bang. (O, store Herman Bang.) Farvel du blonde, du blide. Jeg vil huske dine Øjnes hemmelige, bedrøvede Æmhed — dine Armes Stilling til Profilen i dit Pigebryst. Eller ogsaa møder jeg den blege, forvaagede, ægte Konfettikøbenhavnnerinde fra Vesterbro. Sommerpi-

gen. Tivolipigen. Hun gaar for længe ude om Aftenen, undertiden i et Ærinde, der skaffer hende Politiet paa Halsen! Takket være sine Udskejelser er hun efterhaanden kommet til at se dydig ud. Hun ser bleg ud, den Smaa, men englefrom. Hun slides op af Mandfolk, der hver Nat næsten tager Vejret fra hende i en morderisk Erotik. Hun kan ikke holde til det, den Smaa. Hendes Bryst er næsten væk, og hendes Blodprocent er foruroligende lav. Hun hedder enten Lydia eller Stella. Nu skal hun hen og se paa en Hat, som hendes Elskede (hun har truffet ham i Nat) har foræret hende. Du Vesterbrobarn, du blege, fromme Fugl med de lastefulde, om Begrebers og alle Tings Betydning fuldstændigt desorienterede Øjne. (Hvad er det for noget, det hele?) Du paa en ny Hat seende Sommerpige fra Byens lette, lyse Nat, pas paa din skrøbelige Ungdom. En skønne Natkvæles du som en Due i et Urkys i et gigantisk Favntag, om hvis Dimensioner du drømte som ganske ung Pige — men som nu nærmest volder dig den ulideligste Pine, dit lille Skrog. Dit Stykke

Kameliedame, som tankeløst og i Virkeligheden dødssyg æder Chokolade og ryger Cigaretter og sjokker i Modeforretningen. Herregud, Stella, hvordan skal det gaa dig? Hvad, Lydia? Jeg gaar her, vildt bedrøvet paa dine Vegne, og finder dig urkomisk —. Og dog, naar jeg ser dit blege, tankeløse Ansigt, bliver jeg alvorlig. Jeg gaar over Gaden, forbi Hjørnet ved Gamle Kongevej. Jeg henfalder i Betragtning af de brogede Butikker.

Jeg standser foran et Boghandlervindu. E. Phillips Oppenheim: Et mærkeligt Kompagniskab. Omslagstegningen til en Knaldroman af Booth Tarkington, en Gruppe fantastiske Skykrabere, øjensynlig et Stykke New York, sætter min Fantasi i øjeblikkelig, stærk Bevægelse. New York. Broadway. Brooklyn. Battery Park. Madison Square Garden. Pludselig ser jeg en anden Bog »Das Ende des Impressionismus«, et kraftigt, tysk Bind. Gud véd, hvad det er for noget? Romaner af Victor Bridges, White, Conrad, London, Hichens. Pludselig en Reklame fra Dæhnfeldt i Odense, et farverigt

Katalog i grønne, røde og gule Farver. Det liver kolossalt op i Vinduet, der ellers svømmer i en graa Planløshed af Blyanter, Salmebøger, Ingeborg Vollquartz, Linealer, Konvolutter og Brevservice. Sweet Marden! Føj for Fanden, denne Fusker og Oberst og Digter og Moralist og smagsfordærvende Dilettant! Fjern ham af Vinduet, Hr. Boghandler! Bed hans amerikanske Infami af hyklerisk Ridderlighed tage Ingeborg Vollquartz under Armen!

Foran en Vinhandlers Vindu fordyber jeg mig i den søde Musik af Navne. Liqueur Rocher frères. La Côte Sct. André (Isère). Flasken ser morsom ud, tyk og mavet, men dekorativ. Der er Cherry Vermouth, Whisky, Portvin. Der er Leoville og Chambertin, som staar solidt paa Benene. Der er grøn Prunelle, som i en kvindagtig og affekteret Stilling truer med at miste Balancen. Jeg leder uden Held efter Marachino, Amontillado, Foggy Brandy, Buchanan og King George. Jeg gentager vellystigt Navnene — for Navnenes Skyld naturligvis! Malaga, Sherry Cordial, Cointreux, Rocher frères. La Côte Sct. André (Isère) —

Ud for en Skotøjsforretning faar jeg pludselig Lyst til en brun, randsyet Wilsonstøvle! Og Lyst til en Up to date i Lak. Jeg vender mig om og ser en ung Pige gaa forbi mig. Det første, mit Øje falder paa, er hendes Fodtøj . . . Jeg føler en fortærende og uforskammet Lyst til at sige til hende: Frøken, jeg er aldeles overbevist om, at en saa lille Støvle som Deres maa hedde »La plus petite Suchelle Ninon, Paris 1918, ægte randsyet«. Med hele Haanden!

Jeg retter mig, udrydder et pludselig Fond af Uligevægtighed i mig selv, og fordyber mig metodisk i Vesterbrogades Butiksvinduer.

Ægte Fegton Undertøj for Damer. Skal det være en Heluldssweater for en Herre? 18 Kroner. Jeg vil købe mig en Hat. En ægte Ramsgate Filthat eller ogsaa en funklende Christy Cylinder, last fashion. Nej, en fransk, chik Dauillard! Som er ganske musegraa og let i Farven og som sidder — Naada! Selvfølgelig kan man kun gaa med de fineste Hjorteskindshandsker til denne Hat; men de maa paa ingen Maade have kostet under 20 Kroner!

Jeg bliver pludselig nervøs ved at staa ud for Glashandlerens murhøje Rude, bag hvilken en gennemsigtig Verden af Skrøbelighed smiler stofliggjort i talløse Former, Jardiniérer, Flaskoner, men hovedsagelig Glas. Se, det tykke, fordrukne Bourgogneglas, hvor det dominerer. Se, hvor Champagneglassene staar som Aakander eller som Liljekonvaller. Se, hvor yndefuldt i Linjerne, hvor midieslank og jomfrugtigt de staar paa deres tynde Stilke, hvor blufærdigt i Tegningen. Det maa være nogle frække Pigebørn, der skal drikke af dem —! Se, de vandgrønne Rhinskvinglas, hvor de dufter i al denne klare Farveløshed. Se, de smaa granatrøde Likørglas. Hej, en Cocktail! Se, de unge, blege Damer, Vaserne, de staar som om de ventede, at Glas-kanderne skulde komme hen og inclinere for dem. Se, de kostbare Matroner Jardiniéererne, der moderligt passer paa deres Døtre. — Se Assietterne, Osteklokkerne, Smør- og Radiseglassene, se, denne Fest af Reflekser, Linjer, Spejlninger, sé dette Bal af yndefulde Ben og skrøbelige Arme, af vir-

tuose og rytmisk skønne Bevægelser, af jomfruelig Gennemsigtighed, o, en Glashandlers Vindu!

Jeg tager Ild paa en Arrow Cigar, som er lys og tynd og lang. Nu dufter Vesterbrogade. Skulde jeg købe Cigaretter, Baschari, til en eventuel Veninde, en ganske tynd Ledsagerske, hvis Skikkelse vil minde mig om Liljekonvallerne, hvis Sko vilde minde mig om den funklende elegante Skotøjsbutik, hvis yndefulde Gang vil faa mig til at fable om Booth Tarkington, Wyllian, Brooklyn og Madison Square Garden, hvis Øjne vilde minde mig om Krystal, og Munden om Vin, Cointreux, Chambertin, Liqueur Rocher frères, La Cote Sct. André (Isère), hvis hvide Fichu var original Fegton, og hvis lille Haand sluttede i et yndigt Etui af ægte Hjorteskind — skulde jeg? Skulde jeg føre hende hen til en Juvelbutik og vise hende en Ring af Guld! Skulde jeg vie mig til hende, fordi hun rummede hele Verden? I hvertfald Vesterbrogade?

◆

◆ SANG TIL EN HAVN ◆

Der er Gader, jeg er bange for at gaa ad. Der er Steder i min By, hvor jeg undgaar at komme, fordi Stedets Duft minder mig om noget, jeg har mistet. Jeg tænker her paa min Barn-
dom.

Nordrefrihavns-
gade, som i sig selv er en skrup ligegyldig og kedelig Gade, minder mig om Amerika, Atlanterhavet, fjerne Rejser og store Passagerdampere. Miljeuet af Toldgitre, Jernbaner, Broer, og Udsigt til Pakhuse, en Café »Far West« midt i Gaden, og en »San Francisco« paa et Hjørne, Sømandshjem, Skibsprovianthandlere lader ane den store Havn, Porten til Æventyrlandene, det blaa Fata Morgana afdrømte Kyster og Stæder, Frihavnen, med de lange Kajer, de store Siloer, de store Dampere.

Syg af Rejselyst før man nogensinde naar ned til Bolværket rejser der sig uendelige Lande i én. Ens Hjerte spæn-

des som et Sejl af en forførende Vind og man længes kun efter én Ting: At kappe Ankerkættingen. I Gruset hvor man gaar og stirrer ned, i Asfalten ens Øjne hviler paa, ser man den Hær af Mennesker, Emigranter og deres Kære, som er vandret til Amerikakajen for at tage Afsked med Hjemlandet, hungrende efter Liv, Rigdom, Arbejde, andre bare efter Rejse, Rejse. Her har deres Fødder gaaet, atter og atter, naar de kom hjem for at se den kendte Kyst, Byen, de kære, gamle Steder, for atter at rejse igen, fulgt til Damperen af moderlige og søsterlige Taarer. Her har de draget deres forpinte Hjerter det sidste vanskelige Stykke Vej, nogle flegmatiske, med kolde Miner, nogle mildt smilende, nogle hjælpende sig ved den kaade Latter, den, der let skurrer i Øret og har Bilyde af Suk og Vemod. De er Tusinder, Hundredetusinder, som fjernest i den femte Verdensdel er kaldt ud, som Regel af et Skrig inde i dem selv, et hungrende Raab efter Forandring, efter at se og være i det Fremmede. O, du evige Vandrelyst, du Sot, som gjorde mangan rask Mand

syg, saa syg, at han flakkede Jorden om i Hjemløshed, mishandlet af sin Skæbne, endnu søgende sin Lykke, det Ord, som ingen rigtig forklarer ham hvad er. O, du dunkle Drift i Menneskehjertet, du Feber, som intet Middel, selv ikke Rejsen stiller, du har lokket de hjemlige Børn ud paa store, ubarmhjertige Veje, hvor Tidslerne vokser, hvor pragtfulde, men giftige Blomster vokser, hvor Verden er venneløs, og hvor man staar alene med sin nøgne Sjæl i trampende, stødende og hamrende Omgivelser, hvor man lærer at længe, at undvære, at græde, at haabe fantastisk og mirakuløst, o, du ubarmhjertige Rastløshed, du unaadige Lyst, hvor mange lykkelige har du ikke gjort hjemløse, hvor mange Skæbner har du ikke unyttigt splittet?

Jeg drejer ned ad den russiske Kaj, hvor Rigabaadene, Libaubaadene lægger til. Her ligger «Vesta», en svensk Baad fra Gefle, som lossrer Træ, Tagpap, Olje. Dampspillene synger, og Dækket genlyder af Havnearbejdernes Træskotramp. Jorden, Stenbroen er plettet af Olje, plettet af Mel, af

Savsmuld, og her dufter af Maskiner, Savværker, Skove, Harpiksskove. »Vesta« er paa 3000 Tons maaske, en lille, blank, sort og ny Baad, der skinner af Messing, svenske Farver, og Velholdthed. Hvem der nu kunde tage med til Nordsverrig, til Dalarne, Hernösand, Haparanda, Uppsala, Stockholm. Og videre til Finland og Rusland. Ved Siden af Damperen ligger nogle Lægtene med tillukkede Tanke. De er graa, ensfarvede og matronebrede. Saadan ser man dem i alle store Havne. Det er Dampskibsselskabernes Hyttefade for flydende Last. Ude i Havnen ligger de større Skibe, hvis Navne jeg ikke kan se. Men det tyske Flag vajer agter paa dem begge. De ligger lige under Kulkajen, hvis gigantiske Kraner gaber over dem og krummer Ryg. De er kommet med Kul.

Paa Vestkajen er der mennesketomt. Dobbeltkruedamperen, vor Oceanflyver, vor yndefulde Passagerbaad »Frederik VIII« rager op med sine Skorstene over Amerikaliniens Pakhustage. Der farer mig en Jubel, en Hunger i Hjertet. Jeg skriger stumt af Fryd ved

Synet af disse Skorstene, der symboliserer Havenes blaa Veje, Ruterne, den attraaede Vagabondéring paa Oceanerne. Det slaar mig, at jeg gaar her i Havnen, muttersalene, drømmer og drømmer i syg Ensidighed, fabler om fjerne Lande og mumler deres berusende Navne: Amerika, Mexico, Canada. Dette dybe Navn: Canada. Lyden besætter mig ved dens Fremmedartethed. Jeg gentager det, nævner nye i en endeløs, hovedkulds Rækkefølge: Californien, Alaska, Florida, Syd Amerika, Australien, New Zeeland, Queensland, Tasmanien, Fillippinerne, o, Fillippinerne. I skønne Øer i Østen i det stille Ocean under Kinas Kyst — Hongkongs Havn! Alle Djunkene. Shanghai, o Shanghai. Jeg skynder mig rundt om Pakhusene ud paa Vestkajen, hvor »United States« ligger og ryger stille. Skal den snart rejse? Hvad Dag er det i Dag? Paa Landgangsbroen staar Skiltet: »Adgang forbydes uvedkommende«. Fuldkommen Uvedkommende myrer jeg ombord ad Landgangen, besat af Frækhed, af Lyst til at sé, indaande Damperen, Amerika-

baadens Lugt af Maling, af Kabys, af Mel, af Søvand og Olje. —

O, at sætte sine Ben paa et Skibsdæk. Denne forføreriske, farlige Følelse. Jeg føler en forelsket Alvor, en Betagethed over dette rigtige store Skib, hvis Ræling jeg kærtegner, og hvis Dæk min Fod træder med usigelig Æmhed. Jeg ser ud over Havnen, højt fra mit Promenadedæk, jeg stirrer efter Horizonten, hvor Malmøfærgen glider ud. Der er Molerne, Porten til alt berusende fremmeds Forjættelse. Jeg drømmer mit Dæk fyldt med Passagererne, elegante Førstekahytpassagerere. Kofferter, Damer i graa Rejsedragter ser jeg, Slør og vemodige Miner. Tykke, amerikanske Fruer med Briller og Guldplomber. Javel Hr. Kaptejn. Jeg giver Stewarterne Ordre. Lad gaa! Jeg hører Maskintelegrafens ringe. Ak, jeg er alene. Jeg vil gemme mig i den dybeste Krog i dette Skibs Last. Jeg vil bæres af den store Dampers ud, hvor Søfuglene skriger, hvor Havet lyser grønt af undersøiske Havre, hemmelighedsfulde Dybder, ud hvor Fyrene blinker Mile borte, ud over Bølgerne. Jeg vil med til den frem-

mede Kyst og synge om de Millioner af Mennesker, jeg møder, synge en Sang til deres Pris, deres Haardheds Pris, deres Verdensoverlegenheds Pris. Farvel, du store Baad, du flydende Slot med dine slanke Mastespir, farvel, du plane, rejsevante Dæk, du Ræling, Kabys, Salon —. Jeg gaar fra Borde. Men vent! Jeg sværger ved denne Landgang, at jeg engang skal komme afsted. Da vil jeg skrive et Digt om New York, et Digt om Frank Norris, et Digt om Californien, et Digt om Montreal i Canada, et Digt om Erieseen, og om det stille Ocean og om New South Wales, Australien.

Vestkajen er berømt for sine Kraner. De kører en Kilometer i deres Spor, standser ud for Siloerne, disse underlige, store og kolde Huse, hvor ingen Mennesker bor. Her ligger »Oregon« af Boltimore, en Amerikaner, og lossers Mel. Jeg læser paa de hvide Sække. West Kensil Wheat, $\frac{1}{2}$ Buchel. Montana. Aah, jeg misunder disse Sække denne lange Rejse. Jeg gaar videre. Jorden er hvid som af Kalk. Kranens Spil gaar. Sækkene sejler hen over

mit Hoved og daler ned paa Vognene. Men jeg ser dem ikke, jeg synger kun atter og atter: West Kensil Wheat, $\frac{1}{2}$ Buchel. Montana. U. S. A.

Stille gaar jeg forbi den store Ocean-damper, »Frederik VIII«. Den fylder mig med Andagt. Jeg synes jeg ser et ganske stille, uendeligt Hav, hvor en Damper dæmpet susende bryder sig Vej gennem Vandet. Jeg synes jeg hører stille Sang om Bord, fremmede Melodier, som jeg ikke kender, men som ikke er mig fremmede . . . Jeg ser en Stewart stryge forbi mig med en Bakke med Service . . . Jeg hører ham undskyldende sige: I beg you pardon, Sir . . . Vi er mange Mile fra Land . . . Hvor var det, jeg var dengang? Hvor er jeg? O, disse Drømme, som er over mig.

Jeg drejer om Hjørnet ved Sydkajen. »Helena«, Amsterdam, en lille Transportdamper, der skilter over Kommandobroen med et unødvendigt gigantisk »Holland«. Herregud, Holland er da ikke noget særligt stort Land. Det skal bare ikke være saa vigtigt . . . Der hænger en Sømand, en ung Fyr

over Rælingen med Huen i Nakken. Han har nogle underlige, indadvendte Øjne, som om hans Glæder, hans Liv bestod af Syner i ham selv . . . Den Fyr har længtes meget, siger jeg. Hør, han fløjter paa en Stump Vise. Er det en hjemlig Folkevise? Er det en Stump Refrain fra en Cabaretsang, et Varieteomkvæd? Er det en Kærlighedsvals, rigtig en af Slagsen? Den Fyr har set Kap Horn. Han har set Melbourne, Island, Barcelona, Rio Janeiro, Archangelsk, Calcutta. Han spiller mesterligt paa Harmonika, og er ikke sentimental overfor Pigerne —. Verdensmand! Er det Stockholm dette her? Naah, det er København — naa, det er bare København —. Han er tatoveret, furet, har en Slavers Ansigt. Han er maaske slet ikke Hollænder. O, hvor har du hjemme, du raa, barske Barn?

Sydkajen. Nu er jeg tæt ved Lange-
linie. Der er et Par ledige Bolværks-
pladser. Skal her komme en Damper
fra Ostindien? Her plejer Østasiatisk
Kompagnis Baade at ligge, »Bandon«,
»Fionia«, »Penang«. Jeg husker at der
engang laa en af dem her og lossede

Hamp, orientalske Kurvemøbler, Kokosmaatter, Mangotræ. Er den paa Vej til Colombo nu? Eller hvor i Verden er den? Kajen flyder med raa Staalstænger, Oliefade, Rørfittings, gammelt Kobber og Jern. Her ligger en Dampers med det dejlige Navn »Texas«. Det er en lille, rask 5000-Tonner, som gør Atlanterhavet paa fem Døgn. Den er selvfølgelig fra New York. Folkene ombord er, selv i deres Arbejdstøj, klædt morderlig næsvist paa. Er det blot det kolossalt praktiske Snit, der virker imponerende paa en stakkels Dansker? Her staar en Mand med Haanden fuld af Konossementer. Dampersen losses af begge Luger, Automobiler, »King«vogne, Karosserier af Forlugen, Bundvogne med Motor og Hjul af Agterlugen. Min Fantasi studser, imponeret af denne lidt flotte Fraadsen med Køretøjer. En Skibsladning! Kajen ligner en gigantisk Legetøjsbutik med Automobiler, der ligger Hulter til Bulter. O, I Amerikanere. Jeg begriber Eder ikke. Productionen gør Eder til andre Mennesker end vi. Eders Kulde fylder mig med Forundring.

Denne fabelagtige Storproduction er Eders Guddom, Eders Nationalstolthed, Eders Drømme, naar I sover, Eders alt. Jeg ser et tydeligt Billede af *Ma-tériens* rasende Magt, dens umælende Hensynløshed. Get on! Bare get on! En dum Mand, der spørger. Han har Tid til at spørge?

Jeg gaar videre, drømmende om Automobilfabrikerne i Kentucky, om det mægtige, stenhaarde Amerika, om Amerikanernes mærkelige Sfinksansigter —.

O, min yndefulde Langelinje!

◆

SANG TIL MIN UDSIGT

Gennem det aabne Vindue, hvor den tidlige Formiddags svale Juliluft strømmer ind staar en Strøm af Larm af tunge rumlende Vogne, af nære Tømmeres Hammerslag, af Toge og Hovslag og Stemmer og Klokker. Larmen klinger i den blaa, stille Luft, ganske ny synes den, det er Sommervejret. Solen gemmer sig bag et Babel af en damphvid Sky. Nu kommer den frem, som Blik der slaas paa mig —. Hør, Slag mod Jern fra nære Værfter. Solens Støtter staar paa Gulvet. Jeg gaar med i Verdnernes stille, berusende Runddans; thi ganske langsomt flytter Solstraalerne sig paa Gulvet (hvorpaa jeg ser, hvad Klokken er,) jeg føler at Systemerne derude drejer med svimlende Hurtighed, og at dette er det svage Tegn paa Bevægelserne i Universet, paa de befærdede Baners gigantiske Trafik af roterende, passerende Kloder i Guds Rum.

Fra mit store, høje Vindu skimter jeg Toppen af Boulevardens grønne Træer, de unge Elme, der nok er store og kraftige, men alligevel har den fremmede Farve, Træer faar, der gror nær Stenbro. De bliver ligesom lidt graa i Løden. Jeg har ingen Genboere, men der bygges paa den anden Side Boulevarden. Geledder af hvide Murere, hvis ustandseligt arbejdende Legemer ikke synes at være andet end Lemmer. Jeg kommer til at tænke paa moderne Skulpturer, der søger Bevægelsen udtrykt ved Ekstremstillinger. Jeg fryner mig over den rivende Hurtighed, hvormed man synes at løbe op med dette Nykompleks. Jeg ser over røde Tværnit af Bygningens organiske Indre, hører Skeerne pikke mod Stenene, Brag af Brædder, ser Spærenes Skov af Master, der snart naar op i Højde med mit Vindu. Denne Bygningsplads dufter raat af Støv, Træ, Sten og Kalk. Den flammer af hvide og røde Farver og dejlige gule. Hestene staar taalmodige i Tømmervognenes Seletøj med Mulerne i Håvren. Jeg ser deres hvide Blis, deres Ubevægelighed. Denne

Bygningsplads er et dybt poetisk Stykke Virkelighed. Livsytringen derovre, Larmen henrykker mig. Den raa Konstellation af Farver og Lyde. Paa begge Sider af Pladsen er grønne Marker, Byggegrunde, hvor Børn leger i det lyse Græs, barbenede Unger, der sopper i Regnpytterne og leger med Sten. Her sover om Natten Bisserne i Bivukak. De skærer den ogsaa frækt hele Dagen paa Ryggen i Græsset. Ikke et Slag bestiller de. De rendyrker Ugideligheden ved, Gud hjælpe mig, ikke at røre en Finger, hvilket jeg finder uhyre fornøjeligt. Der er noget tiltalende ved den kolossale Sindsro, hvormed de ikke bryder sig et Lod om det hele —. O, disse grønne, lyse Mærker.

Brat bag Byggepladsen løber Jernbanen. Togene ruller saa at sige Døgnet igennem forbi mine Vinduer. Arbejdstog med Grusvogne, stampende, uendeligt lange Rangertog, der skal op paa »Bjerget« for at skuppe Vognene, ligesom Led af en lang Orm, ned over Godsbaneterrainet. Altid dette Sug af Lokomotiver, altid denne Smælden af af Spor og Buffer, Knirken af Skinne-

kurver, Bremsen og Fløjten. Altid denne bløde Rullen af kommende TogsWaggoner. Det er de dejlige Toge. Pladsen er fuld af lange Rækker af Togstammer, røde Boggievogne med gule Vindusrammer, sammenkoblede med Harmonikaer. Her gaar Strømmen. Her rinder Livets Blod af Jern og Staal og hvid Damp og Kul. Her løber Verdensstadens store, blaa Aorta, Kredsløbet af travle, rejsende Mennesker. O, disse Toge. Hvor smidige, næsten lydløse kommer de ikke glidende ind og ud under Broerne, som Legemer, som en Drøm om Elegance og Kraft, Mærkværdighed, og dog Logik. Og om Aftenen, naar de er festlig oplyste! Naar Lokomotivet gaber og viser sit gyldne Svælg, sin hede, lysende Aande. O, Skønhed, Liv, Virkelighed! Jeg ser de hvide Buelampemaster af Jernbeton, Telegrafpæle med et Strengesystem af Traade. Jeg ser rygende Skorstene, Hjul, Bevægelse, Sol og Røg og hed Sommerluft. — Det er Middag. Murerne standser og gaar ind.

Der er ogsaa rejst en Karussel paa den grønne Mark. Det er blot en Hat

af Sejldug og noget Possementarbejde, snavset og graat. Men det er dog en Karussel! Den har ingen Bund. Den ramler rundt ligesom paa Hosesokker til Lyden af et hvidt Orgel, som jeg vistnok fornærmer med at kalde en Lirekasse. Jeg synes at dette Apparat, der har den guddommelige Egenskab, at dets Musik fremstilles ved Motor-kraft — (fuldstændig futuristisk berettiget) — er en morsom og barok Ting, der med mekanisk og beundringsværdig Udholdenhed tamper og pryglør Døgnets jammerligste Traverser ud i Hovedet paa Hundreder af henrykte Unger, der stormer den paradisiske Forretning. En søsterlig Kastegyngende ved Siden af Karussellen etablerer et Stykke rørt Atlanterhav med Baade i høj Sø! Hvem ejer mon disse Ting? Hvem bor i Teltet? O, det er nogle fattige, landflygtige Zigeunere.

Mellem Jernbaneterrainet og den blaa Kalvebodstrand hilser jeg Kolonihaver, Grønhed, Smaatræer. Jeg ser Sporvognsremisens lange kongruente Haller, Vestre Fængsel, Vestre Kirkegaard, Valby, Frederiksholms Teglvær-

ker. Jeg ser Dybbølsbroen, Gasværks-
havnens Skibe og sorte Kraner, der
ligner Insekter med lange Sugesnabler.
Jeg ser den blaa Kalvebodstrand, hvor
Solen flimrende fakler og spiller, Køge
Bugt. Der ligger Amager ovre. O, det
er Kongelunden, Taarnby med Taarn-
by Kirke. Langt, langt bort kan jeg
se. Farver, lange Flader, Horisonter,
Linjer og Perspektiver. Jeg hører den
levende og glade Dag. Dens Larm
strømmer ind ad min Rude. Det blaa
Vand henrykker mig, og al den som-
merlige Grønhed er jo selve den hjem-
lige Lykke. Solen, Mildheden, Livet,
selve den ny Følelse af at være til.

. SANG TIL EN BANEGAARD

En Lørdag Eftermiddag i Köln gik jeg paa *Hauptbahnhofs* Perron 4 og saa Togene, som kom fra Paris, fra Rotterdam, fra Berlin, fra Wien. Selv skulde jeg med det store Eftermiddags D-Tog til Hamburg. Det gaar 4¹⁰ Ef. fra Köln og holder kun i Düsseldorf og Hannover. Det gør Westfahlen og Nordvesttyskland paa knapt 5 Timer, Tysklands næsthurtigste Tog. I Løbet af min halve Times Ventetid talte jeg 32 Tog. Lokaltog, Eksprestog, elektriske Tog. De kom og gik med fortryllende Lydløshed, med en Knaphed og Præcision, der beruser en moderne Jagttager. Det var det store, centrale Jernbaneknudepunkt, Köln Hauptbahnhof, berømt paa det europæiske Continent. Mit Hjerte var stolt over at føle sig i Trafikens kogende Mitte, i det moderne Samkvems Malstrøm, i det tyvende Aarhundredes Travlhed. Det var en lykkelig og rig halv Time.

Dér holder Pariserekspressen; netop som jeg gennem Tunnellen naar op paa Perronen, ankommer den fra Berlin. Jeg naaede lige at høre en svag Lyd af Bremses. Det er Sommer i Juli. Perronen er en panisk Stime af Rejsende, Damer med hvide Hatte, champagnefarvede Støvler, forpustede Ansigter, Dragere, Jernbanefolk, Soldater, Officerere. Jeg beundrer denne tilsyneladende Forvirring af kommende Toge, af ilende Mennesker, af Klokkeslet, for dens absolute Balance, dens normalt funktionerende Indre. Jeg begejstres af denne Uros Ro. Folk ved, hvor de skal hen. Her høres ikke megen Raaben, men jeg hører derimod Latter og Udbrud af glad Oprømthed. Waggonerne i Pariserekspressen synes allerede fuldt besatte, de Rejsende har slaæet Vinduerne ned, og jeg ser barhovede, elegante Herrer, der sidder og læser »Kølnische Zeitung«, »Illustrierte Zeitung«, »Elegante Welt«. Tøget bestaar af et højt, næsten kort Lokomotiv, hvis Kedel ligger højere end Waggonernes Tøge. Det kunde godt, med sin idelige, dæmpede Snur-

ren og Spytten af Ventilene, minde om en irriteret Bisonokse, der skyder Ryg og sænker Hovedet i Angrebsstilling —. Dernæst af to, lange Postboggievogne uden Ruder, Baggagevogne, Spisevognen, som er tysk. De franske Vogne i Toget gaar lige fra Berlin til Paris. Berlin, Cologne, Paris!

Med pludselig Uventethed for den, der har Vanskelighed ved at finde ud af den complicerede Kursbogs Labyrinth af Togtider og Rutetabeller, glider Toget ud af Banegaarden, samtidig med at et andet ankommer. Det er det gennemgaaende Hurtigtog fra Vlissingen og Rotterdam, Englands-toget, som nu hedder Orienttoget. Det gaar over Wien helt igennem til Konstantinopel. O, disse fremmedartede Sovewaggoner, der lave, nøddetræsfarvede er bygget med torpedoformede Ender. Vinduerne minder mere om Køjnene i en Damper. Det er et Tog, der ikke standser i endeløse Mile ad Gangen, kun i Storbyerne, paa de internationalt befærdede Banegaarde. Det medfører Passagerere af alle mulige europæiske Nationaliteter, mest Eng-

lændere, tyrkiske Turister, Amerikanere! Velkommen, du rullende Førsteklasseshotel, du Tog, som ikke medfører tredje Klasse! Er Lord Crawford med Sønner med? Asquith jun.? God Rejse gennem Tyskland, Østrig, Serbien, Rumænien, Bulgarien, Tyrkiet, til Konstantinopel, Eders Bestemmellessted.

Jeg føler et navnløst Velvære ved denne Livsfornemmelse. Jeg følger alting med mine Øjnes lidenskabeligste Iver, jeg godtgør, at jeg befinder mig paa det europæiske Continents største Banegaard, Köln Hauptbahnhof, hvor Verdenstogene fløjtende hilser paa hinanden, i et Glimt; hvor Verdensmenneskene søger til for hurtigst at komme videre med de rullende Hoteller, D-Togene! Jeg erindrer ikke at have nydt Livet i nogen halv Time med en saadan Intensitet som hin Lørdag Eftermiddag, en Sommer i Juli, paa Köln Hauptbahnhof, Tyskland. Jeg husker, at jeg ingen Steder længtes hen. Jeg husker den underlige Følelse pludselig at være fri for nogen fortærende Rejselyst, for Trangen til at se alle de

store Stæder, Metropolerne. Thi det var, som om de alle var kommet til mig her. Paris, Wien, Hamburg, Rotterdam, London, Berlin, Konstantinopel. Jeg fik en Duft, en Hilsen samtidig fra alle de attraaede Byer, fra alle Landene. Jeg vil mindes dig, du trafikkerede Plads, du Hjerte i det store Kredsløb, hvor D-Togenes Puls-slag ruller Menneskelivet afsted, hvor alle Sprog summede med sød Fremmethed i mit Øre, hvor Somrens Sol varmede hedt og gyldentstøvet gennem Hallernes Glastage ned over myldrende Mennesker, ned over D-Togene paa Köln Hauptbahnhof, Perron 4, Tyskland.

SANGTIL EN FALDEN VEN

O dine Veje viste dig da dine Maal,
 , min Ven, som troede dit Liv en
 endeløs Vandring. Og en Kugle var
 Nøglen til dit Hjem, du som sørgede
 over din Hjemløshed. Nu spørger du
 ikke mere de viseste Mænd i Verden
 om Livets Gaade; thi det Smil om din
 blege Mund siger, at nu har du løst
 den . . .

Derude hentede du Lykken, derude
 fandt dine hede Drømme Ro. Derude
 udløstes din bitre Trang til at favne,
 naa Livet i et logisk Møde med Dø-
 den . . . Derude svandt din spottende
 Mine, dit fine Ansigts ydre Kulde, Ste-
 nen i dine Træk bort i et fremmed
 Smil. — Siger det mig, at du fandt din
 Haabløshed unyttig? Siger det mig, at
 intet er Spot værd? Eller siger det mig,
 at alt er Lykke?

Du var ung og ensom i Verden. Du
 prøvede paa at helbrede din raa Sorg,
 din Sjæls brændende Øde. Det Smil,

du nu smiler, synes at have sænket
en Regn i dit Hjertes endeløse Ørken.
Er det Afglansen af en, hinsides le-
vende, Lykkefølelse over din Død?

◆ KRIGSHYMNE ◆

Hengiv Jer, Kammerater, i Lytten til Sangen i Luften. Den lystigste Lyd er den, der lovsynger Døden. Fløjt med den melodiske Fløjten af Fuglene, Projektilerne —. Fløjt den berusede og unge Overmodts Fanfare! Fløjt som det fløjter det natlige Fugletræk deroppe. Fryd Jer over denne dødelige Form for Underholdning. Vid, Kammerater, at hele denne spidsnæbede Sværm Fanden gale os ikke ved, hvor den vil hen —.

Hører I dette Presto af ulyksaligt travle Maskingeværer? Disse Mesterspillere tror at myrde Stjernerne —. Skvadderhoveder! Skyder I med løftet Visir paa 200 Meters Afstand?

O, i denne aandeløse Trommeild, Kammerater, i denne af fløjtende Jernfugle befærdede Nat sker Udløsningen af umaalelige Fond af Kræfter, som for os, der *skal* dø, er den gudskabte Skønhed. Thi hvad er denne Nats aan-

deløse Torden, hvad er Fugleflokkene,
Projektillernes yndefulde Fløjten, hvad
er Humlebierne Granaternes Summen
imod Maalet, hvad er Lyden af Flugt
og Sang og Drønet som af Verdners
Undergang imod Lyden, o Lyden af
vort eget unge, bankende Hjerteslag...?

◆ ASFALTEN ◆

Jeg er en Løber i Gaden, en Dreng, der er hvervet af Hvileløsheden, Rastløsheden, den hvirvlende Bys vilde Jag. Jeg føler en Dag paa mit Hjerte og kender mig mager af Forrendthed.

Jeg er Asfaltens Søn, der stenes og slides af Drømme om Biler og Kiosker, Fliser, Facader, Butikker, Markiser, larmende Hjul og Sporvogne. Min Far var en Sten. Min Slægt er det ubarmhjertige Jern.

Men hvem er min Moder?

Jeg er en Løber, hvis Fod er øm af Distancerne, af Væddekampens Anspændelse, af aarelang Flugt over Asfalten, der blev min Bane. Jeg er min Bys tro og udholdende Løber, i hvis Hjerte Budskabet om Vilje, Ungdom og Sejr ligger indkapslet. Og mine Hænder er knyttede i Løbet.

Mig smerter den haarde Gade, mig smerter de stenede Facader, de larmende Vogne, Reklamernes skrigende

Bogstaver. Mig smerter Asfalten, hvis
Søn jeg er. I Udmattelse hvisker jeg:
O, hvem er min Moder?

Er det den blaa Himmel? Er det den
gavmilde Sol? Er det den Blæst, der
husvalende stryger min Kind? Er det
de rislende Blade?

Jeg føler jeg Dreng kender Gaden.
Jeg kender det at møde en Vogn fuld
af duftende Blomster. Jeg kender det
læskende Smil hos en ung Pige. Jeg
kender det stimulerende Haandtryk af
en Ven. Og medens jeg hvervet af Hvi-
leløsheden, Rastløsheden løber imod
de dunkle Maal, jeg aner, jeg *engang*
vil naa — søger jeg Hvile hos de duf-
tende Blomster, Lindring hos en ung
Piges Smil, Tilflugt til en Vens Haand-
tryk, til den blaa Himmel, Solen og
den milde Blæst, den søde, rislende
Lyd af Blade —,

spørgende:

Er alt det min Moder?

◆ TIVOLI ◆

Hvorfor hader I Haven i Byens Hjerte? Venner, vær gode Københavnerere! Gør Haven til det illuminede Centrum for Livsglæde. Smyk de gamle Gange med Eders røde, gule og hvide Fodtøj, Eders Klæders festligt stiliserede Farver. Forkynd det elegante Livs Berettigelse. Skønhed! I Damer, hvis slanke Lemmer og hvis beherskede Gang jeg elsker og Eders Armes Ynde, lad Eders spraglede Parasollers Silkefaner veje under Løvet. Smyk Livet med Eders Smil! Kys Alverden med en venlig Mine —.

Dit eget Hjerte er kedsommeligt. Byen og Haven i Byens Hjerte er det aldrig. Iklæd din Sjæl Junis Solskin. Bad Nerverne i Musik. Hengiv dig til Dansens rytmiske Liv. Tango. Maxixe. Du som kender Vidunderet at fatte om Pigelænd, en smal, elastisk Ryg, der fjedrer som Rytmen i et godt Vers, du, som elsker Ynde, Lethed, slanke

Lemmers Bevægelse, Øjnes Glans og en fint tegnet Mund —, du som kender en Fods usigeligt skønne Bygning, berus dig bevidst i denne æventyrlige Virkeligheds Detailler. Elsk Livet. Lev! Hæng i med Forpoterne!

Gaa paa Bodega, Kinzi, Wivel, Olympia, Grøften, Svensson. Gaa allevegne. Styr dig barnagtigt i idiotiske Rutschebaner. Vær Filolog og analysér Pige-hvinene. Studér Larmen. Vær glad! Spis Is, gnask brasilianske Nødder. Nyd din Amontillado! Fordyb dig i Forvirringens maleriske Pragt. Det er din By, du elsker.

Jeg anbefaler dig at bevare Balancen. Derfor, gaa ikke i Koncertsalen; thi da vilde, unge Sjæl, du dø af Latter over et ynkeligt Teaterpublikum, der i sort Gravalvorlighed forsummer i literær Musik. Foragt Schnedler-Petersen, denne sentimentale Mand, hvis Smag og Mangel paa Kendskab til moderne Musik har gjort Koncertsalen til vort musikalske Vartov. Vend dig, du som søger og elsker Musik, mod »Virvar«, »muntert Hjul«, Karuseller og tallerkensmadrende Ungdom!

Sving Pigerne og sværm ved Søen,
thi dér ligger Byens natligt skinnende
Hjerte!

Had ikke Haven! Løft dit Hjerte un-
der dens gyldne Løv. Kys hende, der
leende møder dig, gennem dit eget
Smil, og mærk, hvor dit Blod synger,
o, Ungdom.

◆ RAADHUSPLADSEN ◆

Jeg vil aldrig glemme denne velsignede Dag. Navnet Sommer har skrevet sig i Uforgængelighed i mit Hjerte, i et stedsegrønt Minde om Dagenes Dejlighed. Hvordan skal jeg gøre dem til mine? Jeg lovpriser i ekstatisk Vanvid dette Centrum for København, Raadhuspladsen, en Højsommerdag i Juli, hvor Hotellernes Markiser raaber festligt hvide i Solen, hvor den kære Asfalt er blank af Trafik, Luften ceylonblaa, og Pigerne hvide fra Sko til Skærmhatten. Elskelige, elskelige. Raadhuståarnet glimter gyldent, Sporvognene vaager overfyldte over Trafikens Skønhed, Travlhedens Helligdom. Cyklerne, o Cyklerne synger, ringer, melodisk, yndefuldt og fint. Dagen kimer sin Larm sødt ind i mit Øre, Sommerdagen, Farverne, Livet.

I Metropolets Midte, i Verdensstaden Københavns Centrum Raadhuspladsen vil jeg hensynsløst imod min Skæbne

lade Timerne bringe mig Rækker af Glæder, af smaa, myldrende Oplevelser. Færdslen, Malstrømmen skal være den brusende Flod, hvori jeg bader mig i stum og ydmyg Henrykkelse.

Jeg runder Pladsen fra Vestervoldgades Fliser, sluger Sidste Nyt fra Krigsskuepladserne og Ufredens og Forfærdelighedens Verden, studerer Fotografierne i Pressens Vinduer. Kejser Wilhelm i Col del Rosso paa den italienske Front. Engelske Flyvemaskiner i Start. Amerikanernes Indtog paa Piccadilly. Møde i Ungarns Deputeretkammer. Jeg gaar videre, møder de forkyndende Avissælgere, til hvem jeg beslutter at skrive en Tropsang, en Opsang, en virkelig skøn Tekst til Grund for deres Raaben, som jeg synes mangler Fasthed, Farve, Ungdom og Klang. De tjener Aktuelitetens hellige Sag! De propaganderer for Øjeblikket, af hvilket alting afhænger. Nuet. Det, som er. Dets Pris! Jeg lytter til det hvide Døgns disharmonisk bankende Hjerte. Sidste Nyt fra i Dag. Østrig sulter. Irlænderne gør Revolution!

Frederiksberggade. Strøgets snævre

Gab spyr sine Mennesker ud, sine ilende Tusinder, sine Glade, sine Travle, sine Rige, sine Trætte, sine Onde og Gode. Op af den forvirrede Strøm, den bestandigt vekslende og duvende Menneskeflod dukker Dagens Ansigter iblandt med Sommerens valfartende Gæster i København: Jesper Simonsen, Sam Eyde, Bjørck, Burmester, Frits Johansen (Eksportøren, Kvægtorvet!) Friedmann, Fonnesbech, Cajus Bruun, Arne Petersen, Rump, Fabricius. Kommer der ikke flere? Det er mit myldrende Kor. Der er mange, mange. Det er min Bys Mænd som smiler, som haster afsted, som grubler i Ansvarets Navn, som sætter Bevægelse og Hvirvler i Tingene, som ler. Velkommen til den aabne Raadhusplads, til Aviserne, Sporvognene, Droscherne, til »Paraplyen«, Industricaféen, Bodéga, Dagmarcaféen, Paladshotellet. Velkommen til den elskede Plet, hvor vi lever, føler at vi virker, og hvor vor Vej gaar. Velkommen til denne Julidag i vor unge, smilende Bys Midte!

Jeg baner mig Vej gennem Menneskemylderet, spejdende efter Menne-

sker, jeg slet ikke kender, sammenlignende Ansigterne, studerende Gangen hos en ung Pige, som pludselig kommer imod mig. Jeg genser jublende Anledningen til at falde i Forbavselse over den menneskelige Skabning. Gud hjælpe mig, hvor hendes Fod er et Mesterværk, som i dristig Ynde forraader Skaberens kolossale Følelse for Linjerne, Kærlighed til Fodens Idé. Det er Edens forklædte Eva i musegraa Spadseredragt, Tyllshat, hvid Ræv, sølvfarvede Raasilkestrømper og Ruskindsko, hun er skabt i Dag, i denne Time, i dette Mødets søde Øjeblik, hvor hun ligesom springer ud i min Bevidsthed — en ung og bøjelig, blidt susende Sølvpoppel. Jeg krør mig, jeg soler min hvide Vest i Glansen af dit himmelske Blik. Spejl dig du skønne, i mine blændende ulastelige Lakstøvler. Vi Ungdommen møder hinanden, vi har Smil tilovers. Ha, beundrer du Linjerne i min tynde Paraply? Det farer som et saligt Budskab igennem mig, da hun smiler. Hvad, du Verden, du skønne Dag, skal jeg fordre mere end dette Evasmil? Er der Paradis paa Raadhus-

pladsen? En ung Piges Smil! Ak, Asfalten blir som en Have, hvor et Hjertes momentane Sum af ømme Tanker blomstrer som Aurikler, Jasminer og Stedmoderblomster —.

Fortumlet et Sekund af denne Oplevelse opfatter jeg pludselig en Summen af fremmede Tungemaal, Detonationer, der kalder Udlandene frem i min Bevidsthed. Jeg vil vidne ved Eder Bulgarer, Russere, Finner, Tyskere, Amerikanere, Negere, Svenskere og Englændere, fra Varna, fra Moskva, fra Helsingfors, fra Hamburg, fra New York, fra Stockholm og London, at denne By, København, denne Plads, Raadhuspladsen er et værdigt Søsterbillede til de store Metropoler, er en Verdensstad som Eders, er en By af continental Pragt, Storstadssnit, af Elegance. Ser I »Terminus«, som løfter sig derude? Ser I Dampen fra de underjordiske Toge? Ser I Boulevardernes Løv? Ser I den blaa Røg over Wivels Restaurants franske Køkken? Ser I Kuplen paa Axeltorvs Bank? Kuplen paa Dagmar, Taarnene paa Bristol (hvor er, o din forsvundne, yndefulde

Fortovscafé?), Raadhuset og Palads-hotellet? Ser I denne mægtige Arena af blank Asfalt, hvor Sporvognene drejer, Bilerne manøvrerer i Strømmen, Equipagernes Seletøj ringer, og det nationale Tog af Cykler synger sødt og symphonisk? Jeg vil høre Eders ubegribelige Sprog bekende, at I glade gæster en smuk By. Det er Nordens unge Hovedstad, vor By, vor By.

Fortovscaféerne. Her blomstrer et Liv af Elegance og Skødesløshed. Her slænger vor Bys internationale Selskab en Eftermiddagstime hen, i Beruselse over Gadernes Charme, i Stilhed, i Stilheds Fest. Se, en Dame sidder bøjet over sit Bords hvide Dug. Hendes Hænders Ynde, hendes Bevægelser henrykker mig. Fortovscaféernes Milieu af Mennesker tiltaler mig rent artistisk, deres Bevægelser, deres Lydes Sammensætning, Farvernes Vekslen og Uro. Jeg slænger min lange Krop i en umærkelig rytmisk Takt til disse Stemmers og Bevægelsers Musik. Jeg læser interesseret i Ansigter og Øjne, og nyder denne Følelse af et Blik, der hviler paa mig. Der skinner et Par blanke,

hungrende Øjne. Se, disse sorte, funk-
lende Stene, der udstraler al Kvindens
Hemmelighedsfuldhed og Magt. Hun
kunde se ud til at være en Russerinde.
Hun sidder med Benene overkors og
hendes Knæ danner under hendes Kjo-
les fine, lysegraa Klæde en lille Pyra-
mide af Foldernes decente Ynde. Hun
minder mig om Marie af Orleans!

Jeg runder Pladsen videre forbi Ca-
féen. Raadhuset! Nyrops Hus, Muslin-
geskallen. Paa Trappen staar jeg og
ser Pladsen myldre af Mennesker, hvi-
de Kjoler, Straahatte. To Vogne kom-
mer kørende, hvidkjolede, hurraraa-
bende Studiner. Under deres kinesiske
Parasoller og den smykkede Vogns Løv
sidder denne glade Klump unge Piger
og istemmer rungende Glædeshyl, der
nærer min Festfølelse, min Glæde. O,
denne Dag paa Raadhuspladsen. Leve
dens Travlheds Skønhed, leve dens hvi-
de Kjolars flygtige Fest, leve den gyld-
ne Dag med grønt Liv, Vogne, røde,
kinesiske Parasoller, Hovslag i Asfalt,
Fortovscaféer, Kolonner af hvidt fak-
lende Markiser, leve dens Duft og con-

inentale Skønhed. Hurra! Hurra! Hør Studierne. Hurra! Hurra! O, Piger —.

Industricaféen. Jeg gaar over mod Paraplyen. Jeg gaar mod Strømmen, som kommer inde fra Byen, denne velgørende Trængsel og Trafik, som jeg tørster efter og begærligt har kastet mig i. Jeg ved, at jeg gaar paa min Raadhusplads, min elskede Raadhusplads. Jeg ved det, og jeg grunder paa det. Jeg er i min Bys Midte, i den hedeste Menneskestrøm, midt i den mangfoldige Ytring af Liv, hvor jeg aldrig er hjemløs.

◆ SPORVOGNETEN ◆

Jeg har snuppet en Linie 9 paa Holmens Bro, o Holmens Bro, og sætter mig mod Sædvane ind i Vognen. Passagerernes numeriske Overvægt er, som altid i Hovedvognen, Damer, og de forvirrer mig ved alle at være klædt i Hvidt. Jeg kommer til at sidde overfor en Herre i Jaket og Cylinder, en Mand der synes at være umaadelig sikker paa sig selv (jeg hævder, at der hører Personlighed til at køre i Sporvognen). Den intime Nærhed fremmede Mennesker pludselig kommer hinanden i en ufrivillig halv Time ægger Folk til instinctmæssig Hæv-delse af deres Individualitet, hvilket undertiden af mindre taktfulde Mennesker afstedkommer Misforstaaelser, Udslag af Vigtighed (Mangel paa Sans for Selvhævdelse. Vigtige Folk er Folk uden Individualitet). Udslag af Misundelse. (O, Usalige, som lider af denne Følelse.) Det er saa øjensynligt, at

Herren med Cylinderen lige overfor mig føler sig afstivet af sine Benklæders knivskarpe Buksefold, af sin Jakets enkle og monumentale Snit, af sin vanvittigt høje Flip, der faar mig til at tænke paa kommunale Vandbeholdere paa Landet — endvidere sin netop studsede Mustache, og sidst men ikke mindst af Bevidstheden om Brændfladen i hans, det skal indrømmes, ulastelige Silkehat. Udtrykket i hans Ansigt er saa utilgængelig stramt, saa utilnærmelig koldt, at det synes at danne et paalideligt Spejlbillede af hans Sjæls ulykkelige Fond af systematiseret Tværhed — Vorherre bevares, sikken et Ansigt, paa en sommerlig Augustdag Klokken 2 om Eftermiddagen! Jeg slutter, ud fra den filosofiske Sans for Logik, der er *min* Selvsikkerhed, at en Mand med en saadan Mine af umotiveret Hovmod er blottet for Individualitet —. Hans Mangel paa Personlighed har øjensynlig taget hans Forfængelighed under Armen i det Øjemed at se kolossalt *personlig* ud. Han er det *komiske* Element i Sporvognen.

Ved hans Side sidder det *vemodige* Element. Er det denne Herres altfor unge Frue? Umuligt. En ung Dame af en saa dæmpet Apparition, dette øjensynlige levende Indbegreb af kvindelig Stilfærdighed, som øjeblikkelig henrykker mig og tilintetgør det ubehagelige Indtryk af Herren lige overfor mig, kan ikke staa i nogen som helst Forbindelse med denne væmmelige Ufordragelighed. Og dog! Sæt nu det er hans Kone? Han er desværre ikke gammel nok til, at han i værste Tilfælde kunde være den unge Dames Far. Jeg sidder med pludselig Heftighed og ønsker, at det ikke maa være Mand og Kone. Tænk, sikken et Helvede for denne yndige, unge Dame. At være gift med en saadan Eddikefigur. Det slaar mig, at det er i vemodig Fortabelse over sit Ægteskabs Grusomhed, at hendes himmelske Øjne staar fulde af den ømmeste Sorg, af en bedaarende, underlig veg Melancholi, der fylder mit Hjerte med den ridderligste Medlidenhed. Selvfølgelig! Det er Mand og Kone. Hans elegante Jaket og Hat staar jo ildevarslende

godt til hendes lysegraa, fine og enkle Spadseredragt, hendes hvide Hat, hvis Knaphed og Elegance synes skabt af en Mangel paa Detailler i Prydelsen, hendes smaa, yndige Hænders hvide Glacéhandsker, og disses hvide Parasol. Jeg bliver grebet af en Angst for at hun virkelig skal være gift med denne Tyran. O, disse sænkede Øjne, denne Hage, dette sænkede Ansigt — saa, nu løfter hun Hovedet, det er en veritabel Begivenhed for mig, at hun sidder dér lige overfor mig, og betager mig med sin Skikkelses dæmpede Fornemhed, hendes (ja, jeg siger det) *Aa-syn*; thi dette er intet Ansigt, det er et Stykke vemodigt Uvirkelighed, det er Kvinden —.

Jeg vilde ønske, at hun ikke var den Herres Hustru. Gud, hvor vilde jeg ønske det! Det er mig i dette Øjeblik Livet om at gøre. Tænk, hvis hun var *min* Kone? Saa vilde hun sidde ved Siden af mig og kaste Glansen af sin Skønhed over mig. Hun vilde fylde mig med Ærbødighed, med Hengivenhed. Jeg vilde, paa Baggrund af denne Tyran dérovre, være selve den

nidkære Hensynsfuldhed overfor hende, Summen af baade menneskelig og attraheret Æmhed. Jeg vilde være stolt indtil Ydmyghed over at sidde med hendes elegante og blide Ungdom ved min Side. Jeg vilde tage hendes Arm og hviske til hende: Hyss —. Men jeg vilde fortsætte: Kære, se hans Ansigt, paa en Sommerdag, hvor det raaber af Umenneskelighed, Kulde og Glædeløshed. Synes du ikke, det maa være forfærdeligt at skulde se saa storsnudet ud? — Og hun vilde svare: Jo, uha, han ser fæl ud. Han ser ud, som om han havde Lyst til at prygle alle Mennesker —. Og jeg vilde endelig sige: Elskede du, jeg hopper af her ved Kongens Nytorv. Jeg kan naa at købe alle de Blomster til dig, jeg læn- ges efter at give dig —.

Men hun er vel hans Kone allige- vel. Ak —.

Ved Siden af mig sidder Sporvog- nens *flittige* Element. Det er en ung, hvidkjolet Studine, der sidder bøjet over en aaben Bog, saavidt jeg kan se, *Søren Kierkegaard*. O, læs ikke saa meget i Dag, du flittige, unge Pige.

Det er jo Sommer. Sporvognen er fuld af Sol og lyse Farver, og stundom et grønt Skin af Gadernes Træer. Men hun læser. Der er egen drenget Sammensunkethed over hendes spædlemede Skikkelse. Hun kryber ligesom sammen om Bogen i en af Tilfældet rytmisk set vidunderlig komponeret Stilling. Hendes Optagethed forskønner hende. Jeg ser hendes solbrændte Hals. Hendes ene Fletning har i malerisk Skødesløshed slængt sig om hendes Skulder og forsætter ned over hendes Bryst. O, hvis hun var min Søster, da vilde jeg vaage over hendes Flid og ikke forstyrre hende; thi Alvoren er værdifuld, Optagetheden er en uerstattelig Ting. Søster, vilde jeg sige, læs du blot flittigt, hellere end at sidde og se paa denne væmmelige, storsnude Herre dérovre, som fylder hele Sporvognen med sit Stenansigt. Bliv du blot siddende bøjet over din Bog og lad din Flid tale: Se, saaledes søger jeg Opdragelsen. — Men jeg vil ikke vredes og ikke ærgre mig. Jeg vil fordybe mig i Læsningen af denne Fletnings gyldne Traade, i dette funklende

lyse Haars Linier, som taler Skønhedens usigelige Sprog. Jeg vil være optaget som hun og med den samme Alvor. Jeg vil forklare Detaillerne i hendes Holdning, Hovedets andægtige Bøjning, Armene, der samler sig mod hinanden, de svagt løftede Knæ, Føddernes yndefulde, ubevidste Staaen paa Taaspidserne næsten som en Danserinde — alt det der giver hendes unge Skikkelse Linjernes Fest, Rytmens Skønhed, Formernes Ro og Balance.

Kongens Nytorv. Vognen genlyder pludselig af glade Stemmer, der faar alle Passagererne (ogsaa mig) til samtidig at dreje Hovederne mod Døren. Studinen ser op fra sin Bog, kaster med Hovedet og slynger Fletningen tilbage over Skulderen. Den vemodige unge Frue ser mild og undrende paa de nye Passagerere. Studinen læser videre. Den komiske Herre drejer Hovedet med en vidunderlig grinagtig, formel Langsomhed og ser ondt paa de indtrædende, to unge, solbrændte Piger med Badegarderobe, Badedragter og Haandklæder rullet op i nogle ny, skinnende Bæreremme. Der maa være

hændt dem et eller andet fornøjeligt, for de ler endnu, dæmper overgivent paa hinandens Latter, den ene synes at være særlig ustyrlig; thi hun lader til Venindens lange »Hyss« en klar, klingende sund Latter høre. Jeg hilser hendes blændende Række af hvide, velplejede Tænder. De er Sporvognens *glade* Element.

Til min hemmelige Jubel og udelte Tilslutning faar denne aabenbart sun-
de og livsglade, unge Pige, den *kaade*,
pludselig Øjnene op for sin formelle
Kammerats gennemførte Kulde og
Ufordragelighed. Hun slaar sine Øjne,
der virker paa mig som stærke, blaa
Blomster, der pludselig springer ud —
op paa den *komiske*, som har Aands-
nærværelse nok til ikke at fortrække
en Mine. Med et Udtryk af fortræde-
lig Dristighed falder hendes Øjne paa
mig, der maa bide Tænder for ikke at
briste i Latter — men det stærke,
kvindelige Instinct, der aldrig gætter
forkert, forklarer hende i et Nu Pas-
sagerernes Gruppering i Sporvognen,
og hun giver sig til at puffe Veninden
i Siden med diskret Energi, som vilde

hun sige: Se ham dér, se ham — ham der stikker Hovedet ud af sin Flips hvide Vindu — du, Grethe, hvad synes du? — Syss — siger Grethe —. Jamen, hvor er han *spøg*. Han sidder i en Slags gravetetisk Rædsel for ikke at falde ud af Vinduet —.

Ny Latter. De ler begge to med smittende Klangfuldhed og absolut Hjerterlighed. Den *kaade* maa have fundet noget vanvittigt morsomt ved den *komiske*, der synes at føle det. Latterens klingende Nærhed irriterer ham synligt. Han strammer Munden endnu mere, retter sig. Han er nu, for hele Sporvognen, blevet et Offer for disse unge Pigers ubarmhjærtige Munterhed. Den *kaade* kaster sig ind til Veninden for at begrave sin Latter, og denne tøjler *sin* med alle spændte Ansigtsmuskler. Da glemmer jeg pludselig Situationens Komik for den Stilling, hvori den *kaade* sidder bøjet mod Veninden. Hun ligesom *ligger* imod dennes Skulder. Der er en fortryllende Flugtlinie fra hendes Hoved til hendes Fod. Hvilken Stilling for en Maler, en Billedhugger. Armenes Linier' paralel-

liserer sig paa en berusende Maade med Legemets. Der kommer en pludselig Helhed over hendes i dette Øjeblik hvilende Skikkelse. Jeg føler Lyst til at sige til hende: Bliv siddende, aah, bliv siddende. Hvor er De nydelig som De ligger der. Javist er det fuldkommen upassende, men det er alligevel smukt. Hvis Mennesker i Almindelighed havde større Sans for Skønheden, vilde de have lettere ved at se bort fra det upassende . . .

Hendes hvide Ninonkjole viser hendes Skikkelses solide Bygning. Jeg gætter, at hun er Holdkapsvømmerske. Hun maa under en Svømning ligge nydeligt og harmonisk i Vandet. Hendes Bevægelser maa have Enkelthedens monumentale Gratie, Balancens Pathos. Hendes Tag med Armene maa være kraftige, sikre og knappe. Eller i et Udspring fra en høj Vippe. Hun maa ligge med elegant Ro i Luften, som en Fugl, som en Pil paa sin egen Bue, som et Beherskelsens legemliggjorte Nu, hvor Skønheden bestaar af Linjer i Ligevægt — hun maa forsvinde og komme op som en Vandenes Dat-

ter, der fødes vaad af Elementet, — der er jo nogle af Fiskens Linjer i hendes Bygning. — Dette sidder jeg og grunder paa, og bliver Sporvognens *tankefulde* Element.

Pludselig bliver jeg bange for Tanken om den Lethed, hvormed unge Piger finder én eller anden komisk Side hos en Mand. Jeg tager mine Øjne til mig af Frygt for at de skal blive opmærksomme paa, at jeg sidder og iagttager dem. Jeg lader dem more sig videre, og undersøger de to Passagerere i Sporvognen, som jeg endnu ikke har haft i Øjensyn, naturligvis to af det hvidklædte, svage Køn. Den ene er Sporvognens *barnlige* Element. Den anden dens *ligegyldige* Element.

Den *barnlige* er en tolv-fjortenaarig Pige, som sidder ved Siden af den *vemodige*. De klæder hinanden. Der er ligesom et Trin fra den unge Frues blide, vemodige Undren ned til Barnets fuldkommen overraskede Ansigt udtryk. Uden egentlig at iagttage Passagererne i Vognen sidder hun og følger alle med Øjnene paa en egen levende, nervøs Maade, der røber Bar-

nets uendelige Modtagelighed. Jeg lægger Mærke til, hvorledes den *komiske* virker med Skræk paa den *barnlige*. Uden at kunde forklare sig sin Angst for ham, sidder hun og ser ganske benouet paa dette Ansigts ubevægelige Udtryk af brutal Kulde. Hvis han sagde et eller andet til hende, vilde hun raabe om Hjælp. — Benene under den korte Barnekjole er ganske spinkle, men virtuose i Linjernes Finhed. Der er en fjern Anelse af Udvikling i dem. Og saa har hun de allerkæreste smaa Knap-Lak-Sko paa. Hendes Vrist er ligesom hendes Haanded spinkel. Hendes Hænder er foldede, barnligt og ubevidst, hendes Stillings Clou, som klæder hende usigeligt. Hun foretager sig ingenting. Hun bare ser og ser. Ogsaa paa mig.

Jeg ved ikke, hvad det er i mig, der gør, at jeg bliver dybt alvorlig, naar jeg ser paa dette Barn. Øjnenes Verden er en anden end Øjnene hos en Voksen. Man ser lige igennem hende, og den Aabenhed, der ligger i hendes Blik, fylder en med stum Ærbødighed. Jeg tænker paa den *kaades* Øjne. Hvor

de er ladet med uforskammet, bevidst Skælmeri. Hun var begavet og sikker. Hun var glad og flabet, og allerede moden af Forstand. Jeg tænker paa den *komiske*. Hvilke Øjne! Hvilken skrigende Mangel paa bevaret Barnlighed røber de ikke? Hvilken isnende Uvenlighed! Hvilket Fond af meningsløs Vigtighed! Du komiske, bøj dig mod dette Barns Øjne, spejl din Hæslighed i dette aabne, oprindelige Blik, smil for en Gangs Skyld, smil beskæmmet af din »Voksenhed«, som er lutter Unatur og Forstillelse. Hør, de unge Pigers glade Latter. Lær af din Hustrus fine, vemodige Blik. Se Studinens menneskelige og gode Øjne.

Den *ligegyldige* sidder for sig selv i Vognens fjerneste Hjørne. Hun ser træt ud. Indifferentismen lyser hende ud af Øjnene. Hun er vistnok (o, undskyld, Frøken) lidt til Aars, men hun er dog i Sommerhvidt. Hvad der foregaar omkring hende, hvem der sidder i hendes Nærhed synes ikke at interessere hende. Jeg gad sige til de *glade*: Sæt Jer hen hos hende og gør hende glad. Le Eders klare, klingende Latter

ind i hendes Øre. Forny hende med Jeres Ungdom, Jeres Friskhed. Sig, du kaade, nogle bragende Vittigheder, saa hun maa le en befriende Latter, le Støvet af sit Hjerte. Men den *ligegyldige* sidder stille, for sig selv. Hun ænser ingen, og ingen ænser hende. Hendes Øjnes Fond af Sløvhedens fortærende Smerte fylder mig med medlidende Gru, med Angst for en saa aabenbar syg Passivitet overfor Solskinnet, Dagen, Sommeren. Jeg kan ikke holde ud at se paa hende. Jeg tager mine Øjne til mig.

Paa Trianglen sker der en lykkelig Begivenhed. Den *komiske* rejser sig, med en Mine af enfoldig Værdighed, og staar af, og hvad ser jeg? Den *vemodige* bliver siddende. De er ikke Mand og Kone. Hurra! Hun lever ikke et Liv i Grusomhed sammen med denne Tyrann, hvis Forsvinden skaber en lykkelig Stemning i Sporvognen. Gudskelov, at de ikke er gift! Aah, hvor det lettede. Det er to vildt fremmede Mennesker, som ikke har noget med hinanden at gøre. Hvilket velsignet Øjeblik. O, *du vemodige*, sig mig

da, hvorfor du er saa vemodig? Hvorfor er dine Øjne saa blide indtil Bedrøvelighed? Sig mig den lille slemme Sandhed: Er det Koketteri? Eller er det al din Kvindelighed, der ligger samlet i denne dine Øjnes bedaarende Vemod? Ak, hvor du er skøn. Om lidt staar du af, gaar forbi mig, netop som jeg var ved at lære dig at kende. Ak, Sødmen i disse Forbigaaendets Bekendtskaber har ogsaa sin Smerte ... Navnløs som Bekendtskabet. Thi hvem er du? Og hvorfor ser jeg dig ikke mere?

De *glade* skal til Helgoland og basker i Vorherres blinkende, grønne Vand med deres lykkelige, vitale Lemmer. Den *kaade* fulgte den *komiske* med Øjnene da han steg af. Hendes Ansigts lønlige Copi af hans Stramhed virker med samme Friskhed som hendes Latter. O, du livsglade, sunde Sjæl, dit Hjerte er ladet med Narrestreger, du er en sprudlende Kondensator af godt Humør og harmløse Spilopper. Solen er i dig, Dagen og Sommeren banker i dit Hjerte, i dit røde, frisk rindende Blod, du Sundhedens blussende Genius. Velsignet være al din

Lystighed, den der sætter en Sporvogn paa den anden Ende, og bringer arrige Mennesker ud af Ligevægt. God Fornøjelse paa Helgoland!

Ved Vibenshus staar Studinen af. Men hvad ser jeg, lille Frøken Flid? Troede jeg godtroende ikke, at De sad og læste Søren Kirkegaard? Og nu ser jeg paa Deres Bogs Bind, at De sidder og læser: E. Phillips Oppenheim: »Et mærkeligt Kompagniskab«. Det gør ingenting, du *flittige*, hvil dig blot i denne uskadelige, lidt tomme Lektüre. Lad Latinen og Colbert hvile, og lev af Blomsterduft i din Sommerferie.

Forinden jeg selv staar af, efter denne Sporvognstur, der gav mig Lejlighed til at se Mennesker paa nært Hold, gav mig Lejlighed til at le, til at føle Jubel over Ungdom og Sundhed, til at glæde mig over Sommerens Fest, til at more mig over megen menneskelig Naragtighed, kort sagt: satte mig i mange søde og fortryllende Sindsbevægelser, oplever jeg endnu den Lykke at se den *ligegyldiges* trætte Ansigt aabne sig i et velgørende Smil, et

Svar paa et Smil af den *barnliges*
Øjne, et dybt og oprindeligt Smil af
forundret Tolvaarighed, der synes at
rumme alt fromt og godt i Verden.

◆ FEBEREN ◆

Jeg er syg, og har været syg nogle Dage.

Endnu, da jeg lægger mig til at sove, er det lyst. Solen, som gaar ned, falder ind af Vinduet. En rød Solstraale falder over mit Ansigt og min Seng ... Nej, jeg sover ikke. Hvem er det, der kommer?

— Hvor er Deres Knivbajonet? spørger Generalen.

Han træder ind paa Toilettet i den gennemgaaende Sovewaggon, hvor min Barndomsven og Kammerat, Ordonnantsen har vist mig et hemmeligt Arsenal, sandsynligvis Reservearsenal af Skeder, Bajonetter, Livremme, Kogekedler, Patronhylstre og Tasker.

— Tag væk — har han sagt —. Men skynd dig. Generalen er her —.

Jeg har set ham for Enden af Waggonens Sidegang, fulgt af sine Adju-danter og Generalstabsofficerere.

— Hvor er Deres Bajonet? gentager han.

— Den er borte, Hr. General — svarer jeg.

— Hvad Nummer havde den? —

— 10503. —

— Find Dem en anden. —

— Javel, Hr. General. —

Jeg bukker mig ned og finder en.

— Passer den? —

Jeg retter mig op.

— Javel, Hr. General. —

— Saa de efter, om den var slebet?

Jeg river Bajonetten af Skeden og føler mig for med min Tommelfinger. Jeg fryser og føler mine Tænder klapre umærkeligt . . . da jeg svarer:

— Den er slebet, Hr. General. —

— Det er godt, 5. Træd ind. —

Generalen kender mig. Hvorfra, hvorfra? spørger jeg mig selv.

Han gaar videre gennem det af store Waggoner sammenrangerede Tog, som, da det blev skubbet ind under Hallen ved Perronen, hvor Kompagniet staar opmarcheret, greb mig med en Rædsel. De to bageste Waggoner er to tunge Truck-Ambulancevogne. Jeg kender

dem straks paa deres smaa, firkantede, blodrøde Kors i de hvide Cirkler ... Ellers er det umuligt for mig at se, hvor Toget skal hen ...

— Hvorfra kender Generalen mig?
— spørger jeg min Ven Ordonnantsen.

— Det ved jeg ikke — svarer han nervøst. — Se nu og kom ned.

— Hvor skal vi hen? —

— Jeg ved det ikke. —

Det er klart, at vi skal transporteres direkte frem i forreste Linje ...

Jeg melder mig tilbage og træder hemmeligt gysende ind paa min Plads.

Tilbage af den Skyttekæde, Kompagniet har formeret paa Linje, er vi vel tyve Mand. Jeg gaar barhovedet i Solheden. Jeg har mistet min Hue. Dagen er i Middagshøjde, og under hele Fremrykningen, hvor vi bliver uafbrudt og voldsomt beskudt af kvælende, irriterende usete Modstandere, gaar jeg og tager mig til min Pande ... Jeg husker ikke, at mine Kammerater under denne Fremrykning, hvor de en efter en uden en Lyd gled om i Græs-

set — sagde noget til mig. De gik frem i Følge en anden Vilje end deres egen, under en dødelig Hypnose . . .

Vi naar en høj Skrænt, hvor jeg tydelig ser Valmuerne blomstre og Smaastenene skinne i Solen . . . Skydningen hører mistænkeligt op. Vi ser stadig ikke noget til Fjenden. Denne Tavshed, der syntes ladet med afgørende og skæbnesvangre Foretæelser, husker jeg, som om mit Hjerte holdt op med at slaa . . .

Med et føler vi os omringede af vore Modstandere, der myldrer fra alle Sider af Grusgraven. De rutscher ned i Stenene. De vandrer ned ad Brinken med rivende Hurtighed, som Lavinier, som Myrer i Panik, naar der bliver traadt i deres Tue . . .

To af mine Kammerater falder . . . Den ene næsegrus i de hvide Smaasten . . . Den anden prøver paa at støtte paa de vaklende Ben . . . Han gør en Bevægelse, som om han bad en af os hjælpe sig . . . Han slaar sygt med Hovedet . . . en Bevægelse, der faar mig til at tænke paa en Hønes

Bedøvelse, før den slagtes, segner om ...
som en Masse ...

Vi smider vore Vaaben.

Der kommer en lille, sort udseende Underofficer med energiske Bevægelser og viciterer os.

— Hvor er Deres Knivbajonet? spørger han mig.

Jeg ser ned til mit Gevær. Bajonetten er væk.

— Han har gemt den — siger en forpustet Officer, som staar rask ved Siden af ham.

— Nu kan De selv om det — siger Underofficereren forretningsmæssigt, idet han gaar videre for at vicitere den næste. — Hvis vi finder Deres Knivbajonet paa Dem, bliver De skudt. —

Jeg rører mig ikke af Pletten. Jeg har en Fornemmelse af at jeg ikke staar op, men ligger stiv og udstrakt som under et Mareridt ... Rædselen sidder som en Knude i min Hals, og paa hele Transporten gennem oppløjede, træløse Landeveje, gennem Ruiner af Byer, til Jernbanestationen paa Vej til Fangelejren gaar jeg og føler i feberagtig og panisk Forvirring overalt

paa mig selv . . . indtil jeg uden Resultat af al min Leden føler Sveddraaberne hagle ned ad mig . . .

Forinden de stak af, er jeg bleven beskyldt for at være vidende om nogle af mine Kammeraters planlagte Flugtforsøg. Jeg benægtede, at jeg kendte noget til det. Jeg lyver stadig, og har indviklet mig i Selvmodsigelser. Sagen ser sort og fortvivlet ud for mig. De af mine Kammerater, som er blevet tilbage i Fangelejren, ser paa mig med samme Ærefrygt, som de der betragter en Dødsdømt

Sent ud paa Aftenen Dagen før min Dom falder kulminéerer denne ulidelige Spænding, hvori jeg næsten ikke kan aande . . . Jeg render i Desperation fra Lejren.

Et Stykke udenfor Pigtraadshegnet hører jeg i den bælgmørke Aften Skildvagtens fremmede:

— Hvem der? —

Jeg flyver i et Nu ubehersket paa Manden, render ham over Ende. Han taber lykkeligvis Geværet, der kom-

mer til at ligge saadan, at min Haand griber om det blanke af Knivbajonetten . . . Jeg kender Laasen, ved hvor den sidder, og at den omtrent er som Laasen i vore Geværer. Jeg flaar Vaabenet af Geværløbet, holder det i min Haand som en Kniv, en Dolk, springer op og fortsætter mit vilde Løb.

Forunderligt. Hvorfor jog jeg den ikke i Ryggen paa Skildvagten, der laa afvæbnet under mig? Jeg kunde jo med Lethed have presset den i Halsen paa ham, lige under Hagen og sprængt hans vrælende Strubehoved...

Hele Natten løber jeg. Jeg kender ikke Egnen, jeg kommer igennem. Paa Dagens Lysning og Stjernerne kan jeg se at jeg løber mod Øst. Hvorfor løber jeg mod Øst?

Det er Sommer. Natten er lun, men for mig meget lummer. Sveden render af mig . . .

I den svale, stille rødmende Morgen naar jeg til en tilsyneladende lille By, hvor Vejene ligger stille og mennesketomme i den opgaaende Sol . . . Jeg hører Fuglene . . . Summen af Insekter . . . Pludselig brister jeg i en lang

og lykkelig Graad, samtidig med at jeg bliver dødelig forskrækket, da mine undvegne Kammerater dukker frem af et Hegn og falder mig om Halsen. —

Jeg staar saa underlig, synes jeg, midt paa Vejen i den fremmede By med en Kniv i Haanden.

Der begynder at komme Mennesker paa Gaden. Vore Fangeuniformer vil røbe os. Vi maa finde os et Sted, hvor vi kan være til Natten kommer. Vi deler os i tre Hold, som skal gennemsøge Byen efter et heldigt Sted. Efter en halv Times Forløb mødes vi og en af Kammeraterne anbefaler os en Gaard, hvor der ligger et Bageri. Vi lister os ind i Gaarden. Bagerne er aabenbart færdige med deres Arbejde og gaaet i Seng. En af os aabner Døren, og hele Flokken smutter ind i det tomme Bageri. Vi sluger forkomne hvad der er af Brød, Dejj, Syltetøj, Rosiner, Vanillie og Sukker. Vi gemmer paa os, saa meget vi kan bære.

Pludselig hører vi taktfaste Trin ude i Gaarden. En Patrulje. Vi kender

Fodslaget. Vi ser paa hinanden, overraskede, panisk angste, og Tankerne søger i Musehuller . . .

Der lyder en sagte Kommando udenfor Døren:

— Gevær ved Fod. —

Vi hører Geværgrebene . . . Kolberne, som sættes mod Stenbroen . . .

Da faar en af mine Kammerater en Ide. Han aabner Døren ind til Bagerovnen. Gud døde mig, Jernlemmen ind til Ovn! De kravler derind . . .

De kravler allesammen derind . . .

Men jeg viger tilbage, angst for Heden, som slaar ud fra den endnu varme Ovn . . .

Nogen tager i Døren ud til Gaarden.

Jeg smutter om bag et Dejgtrug, som staar stillet paa Højkant ved Væggen . . .

En Korporal træder ind . . . Hans Sidevaaben sidder i Skeden. Jeg ser det slaa omkring ham ved den voldsomme Bevægelse, hvormed han træder ind. Fjenden . . . Forfølgerne . . .

Døren ud til Gaarden glider i efter ham . . .

Han staar pludselig stille, som om han hørte det svage Smæld af Ovn-

døren, der falder i . . . Enhver Detaille i denne Scene staar hamret med mit Hjertes Pulsslag i min Bevidsthed . . .

Han lister sig hen til Ovnens . . . lytter . . . Jeg ser ham gøre en Bevægelse . . . Han lægger sig paa Knæ og lægger Øret til Lemmen . . . Jeg synes at høre den dumpe Lyd af mine Kammeraters hamrende Hjerter . . . Han ligger lige under mig . . . Jeg løfter min Kniv; thi jeg ved, at mine Kammerater er opdagede . . . Jeg vil sætte min Knivbajonet som en Dolk i Nakken paa ham med et kort, kraftigt Stød . . . Saa kan vi overrumple de Fyre ude i Gaarden og tage deres Uniformer . . . Det er Redningen, jeg ser . . .

Nu! Det skal være nu! Ellers flytter Manden sig . . .

Men jeg kan ikke . . . Jeg vil støde til, men min Arm nægter at adlyde mig . . . Jeg kan ikke . . . Jeg vil støde til . . . Saadan . . . Jeg maa redde dem . . . Aah, jeg kan ikke . . . Blot et rask Stød . . . Men jeg kan ikke føre det . . . Jeg magter det ikke . . . Jeg stønner af Anstrengelse . . . Men jeg evner ikke

at redde mine Kammerater, som er inde i Ovnene . . .

Til min Rædsel ser jeg det pludselig myldre ude i Gaarden med fjendtlige Soldater . . .

En Officer træder ind . . . Lejrkommandanten . . .

Et Øjeblik efter er jeg opdaget og afvæbnet . . .

Da ser jeg, som det sidste, inden jeg føres væk, og medens mit Blod bliver ligesom til Sten af Skræk . . . du gode Gud — de fjendtlige Soldater giver sig til at fyre i Ovnene . . . De dænger Kul og Petroleum derind . . . Jeg ser Flammerne . . . Ilden . . . Flammerne . . .

Jeg tænker, at det er at betragte som min Straf, at jeg er sendt til Fronten i Fjendens forreste Linje . . . Jeg staar i Geleddet stirrende op og ned ad mig selv, paa Enkelthederne i min fremmede Uniform . . .

Jeg er i Ilden . . . Imod mine Kammerater . . .

Kompagniet har formeret Kæde. Projektilerne piber en nervepirrende Sang

om mit Hoved. Jeg er træt . . . Jeg havde allermest Lyst til at smide mig ned . . . opgive dette . . . Jeg længes efter mine Kammerater . . . Gid et af disse kære Projektiler deroppe maatte ramme mig . . . Det fortjener jeg elendige . . .

Jeg kommer pludselig i Nærkamp med nogle af mine . . . Jeg springer dristigt frem, op . . . Jeg er Maal for Kuglerne, Bajonetterne . . .

Da føler jeg med et det kolde Staal glide ind mellem mine Ribben . . . Jeg segner smilende om . . . Jeg synes, jeg er lykkelig . . . Det sidste, jeg ser, er Vaabenet, der er blevet siddende i mig selv . . . Jeg ser Nummeret . . . 10503 . . .

Efter Kampen som er faldet ud til Fordel for mine Kammerater, staar Generalen pludselig ved Stedet, hvor jeg ligger . . .

— Men Gud — siger han med en mild og venlig Stemme, som gør godt langt ind i mig — det er jo 5 . . .

Og jeg, ligger lykkeligt smilende, befriet, og famler efter det velsignede blanke, som sidder i mit Bryst . . .

Jeg løfter Hovedet . . . ser mig om

i mit Værelse . . . En Solstraale spiller
paa mit Bryst . . . Jeg er vaagen . . .

Til Morgen har jeg ingen Feber. Jeg
er Gudskelov snart rask.

◆ LIV ◆

Saa følger jeg dig da til Graven uden Sorg, Veninde; thi min Sorg er saa stor og omfattende, at jeg ikke kan rumme den, og derfor ikke føle den . . .

Jeg er paa Vej en Formiddag til det Sted, hvor du skal ligge. Denne Kirkegaard er med et Slag blevet mig ubegribelig kær . . . Jeg har ikke tidligere kendt til den Følelse at miste nogen, saa jeg fatter ikke, hvorfra denne pludselige og dybe Glæde stammer . . .

Hvor denne Have er et Mystorium af paradisiske Rigdomme, af dunkle, kraftige Tujaer, af pyramidiske, altid grønne Graner, duftende, tunge Linde, Røn, som sætter Frugter. Myriader af blussende Klaser, af Buksbom og Tjørn, af Roser, hvis Blade falder røde og dejlige, som usigelige Glædestaarer . . . hvide, som dine skønne, døde Hænder . . . blegrode som Aftenskyer, som Foraar og Ungdom, som vaagnende Kærlighed . . . Dér klatrer den ufor-

gængelige, seige Vedbend, hvis Grøn-
hed er Taalmodighedens Farve . . .
Dens Stængler og Rødders tapre Hæn-
der er som Haabet, der ikke *vil* slippe
. . . Dér vokser den blaa Iris, som har
bøjet sit Hoved. Den ved, hvad der
sker, naar de sænker nogen i Jorden
. . . Saa aabner den sig og aander sin
Duft ud og siger: Se, jeg lever . . . De
vise Blomster ved mere end Menne-
sker ved. De er skønnest, naar de ka-
ster deres Blade. De blusser voldsomst,
naar de visner. De synes glade at dø
i Verdner af mættet, fuldbragt Duft,
som er deres forjættende Stemme . . .
Se, dér sejler de hvide Svaner, hvis
Ubevægelighed, o I uransagelige Fugle,
er som Billedet af lukkede Porte, Men-
nesker aldrig skal aabne . . . De staar
der i Vandet saa ubarmhjertigt stum-
me med en Mine som kunde de hviske
Livets Hemmelighed i Menneskets Øj-
ne . . . I hvide, umælende Dørvogtere
til Dødens Land, vil I fylde vore
Hjerter med Angst og Uro, med
Lande af Savn, med en Fortvivlelse,
for hvilken der ikke findes Lindring,
I grusomme Marmorfugle i den sorte

Sø? I er Carons stille Baade, der roer over Lethe . . .

Eller vil I blot sige os, at Sorgen er unyttig, er et Produkt af vor Svaghed, vor inderlige Menneskelighed? Er det derfor, I ser saa ufølsomt paa os, der græder . . . Fordi der kun er én Ting, Glæden, til . . .?

Hvor spotter dog ikke denne Dags Sol al Sorg! Den svinger sine gyldne og gavmilde Septre over mig. Den flammer i grænseløs Frodighed, den fakler ungt og festligt i det fine Grus, der begærligt aabner alle Porer, alle Øjne og Munde og drikker det glade Liv ind . . . Jeg standser og lader Solen brænde paa min Haand, og jeg fornemmer en Sum af den ømmeste Kærtegnen, af ligesom selvfølgelig beroligende Venlighed, mit Hjerte bølger af Taknemmelighed mod denne algode Solstraale, som jeg synes, jeg kender . . . Hvem strømmer imod mig i denne gyldne Lyksalighed? Hvem kærtegner og beroliger mig? Og kalder mig ind i Solstraalens Lande? Veninde, er det dig?

Jeg kommer til din aabne, opkastede Grav, som er mig fremmed og ufattelig . . . Du skal ikke sænkes i dette Hul, nej nej, det Kammer kan ikke være dit Hjem, denne tilfældige Fordybning er ikke dit endelige Hvilested . . . Har denne brutale Virkelighed Ret? Er dette det isnende Punktum for din unge, bølgende og glade Sjæl? Jeg spotter denne Fordybning! Jeg smiler ad dette manende og gabende Kammer, som kun skal gemme dit lille og spæde Legeme, men ikke din levende og funklende Sjæl . . .

Men da jeg gaar fra den vaade, lerede Grav, grunder jeg paa, hvor du er henne. Hvor er du gaaet hen? Hvorfor gik du? Jeg vidste dog at takke hvert Øjeblik, hvor jeg havde dig ved min Side . . . Jeg undlod ikke at juble i Taknemmelighed over dit Smil, dit Ord, din Gang og dine Hænders Godhed. Jeg vidste, at du var en Gave, som en ubarmhjertig Skæbne havde skænket mig, fordi du skulde tages fra mig . . . Vaagede jeg ikke nok over denne Naade, at jeg havde dig levende

hos mig? Kunde jeg ikke gemme mig undertiden for at græde af Ydmyghed overfor det store, levende Under: Din Skønhed, din Godhed, din Kærlighed?

Jeg forstaar ikke dette, at jeg har mistet dig. Jeg vil benægte det . . . Noget, som er, kan ikke forsvinde . . . Jeg kan bare ikke se dig . . . Jeg kan bare ikke forstaa, hvor du er gaaet hen . . . Jeg føler Bjerge af Forundring i min Sjæl, af en levende Overraskelse, der lader mig glemme alt nærværende . . . Og min Aabenbaring udsletter min Sorg . . .

Er det fordi din Død har lammet min Forstand? Er mine Nerver stivnet i en Forbavselse, som naar jeg falder til Ro og blir ene, vil afføde Floder af smeltende Graad . . .? Er det blot det hvide, unaturlige Solskin foran min Sorgs Mørke, dens Uvejr, dens Forbandelsers Lyn? —

Jeg standser, tænker efter, og føler kun denne dybe Tryghed, denne Glæde . . .

Se, jeg staar ved din Baare, hvor alle Blomsterne blusser i det kolde Rum, i Kapellet, hvor bedrøvet Sang toner, gribende, sønderknusende. Jeg hører Mennesker hulke, ser forgrædte Øjne, og jeg spørger, hvorfor kan jeg ikke ogsaa sørge? Hvorfor kan jeg kun spotte Sorgen og benægte, at den eksisterer? Hvorfor græder de for dig, som endnu lever?

I denne Sang hører jeg dig. I disse Blomster, i dette Sollys ser jeg dig, næres min Følelse af din Sjæls Uforgængelighed, du Døde. Jeg kan ikke sørge; thi jeg tror ikke, at jeg har mistet dig. Dyb i min Glæde over, at du er vandret ind til et større og skønnere Liv, om hvis Dimensioner vore Tanker forgæves fabler, og som vor Hjerne forgæves forsøger at give Form — føler jeg dog en Vemod ved ikke mere at kunne se dine ømme og gode Øjne, høre din stille, glade Stemme. Du er løftet fra Stoffets kolde Verden, fra det forgængelige Støvs Jord, du er død Frigørelsens store, lykkelige Død — Døden, det vidunderligste og skøn-

neste, der er til —. Din levende Sjæl har rejst sig af dette Legemes livløse Hob af Kvælstof, som intet mere har med dig at gøre, ikke mere er dig (hvorfor græder de da ved din Kiste?) Du lever lutret i Kræfternes ulegemlige, opadgaaende Plan, paa den uendelige Bro, Energiens mere hvide end gyldne Bue, hvor du bærer dig selv, du levende, frigjorte Sjæl. *Liv* betyder kun *Forandring*, og Døden eksisterer ikke. Intet er kommet af Jord, og intet kan evigt igen af Jord opstaa. Derfor reagerer min Sjæl, nej, min Fornuft i bevidst Energi mod Præstens Ord i dette Øjeblik. Han er en sløv Mand, som oftest er uværdig for Gud. Han er en teologisk Remse, der mekanisk smæder det eviges Navn i Kraft af sin Talentløshed, sin Banalisme. *Af Liv er du kommen, til Liv skal du blive, af Liv skal du igen opstaa til Liv!* Saadan vilde jeg syngende forkynde din Døds Lykke. Saadan vil jeg glad hilse din skønne Bortgang, den store Forandrings Øjeblik, som vi alle skal kende, vi lykkelige.

Nu blusser din Baares Blomster, Solen skinner over din Grav. Alting gror og dufter, alting lever, ogsaa de Døde. Alting dirrer, skælver og aander under Guds store Lov.

◆ MORGENSANG ◆

Jeg kender Morgenens Røst. Jeg føler en grænseløs Lykke, naar jeg vækkes af denne Røst. O, du gaadefulde Vidunder at vaagne! At komme fra Søvnens mørke Livløshed, dens dødlignende, viljeløse Øde og rejse sig til Dagens første Farve, rejse sig til Bevidstheden om Sommer, Kamp, Ungdom. At slaas med Problemer og Idéer og Mennesker. At være fyldt af Livet, naar man slaar sine Øjne op. O, velsignede Time hver Morgen, naar jeg genser Livet. Ufortjent staar det parat ved min Seng til at jeg skal tage imod det og retfærdiggøre det i dette: Leve! Gavmildt kalder det med sit Lys, sine Farver, sin Sol og jeg føler en uværdig Tilstand af velplejet Dovenskab i Sengen!

Jeg ligger vaagen og lader Morgenens Idé fylde mig. Jeg hører andagtsfuld mit eget Hjerte slaa, ser Solen vinke med venlige Hænder : . . Karsk

af Søvn, bestemt paa at møde Dagen som en Kondensator af positiv Livskraft, med Appetiten til Arbejde lyvende i mit frelste Nervesæt, ligger jeg og beder en ydmyg Bøn til den, der lader mig vaagne . . . Jeg vil være værdig til Livet, inden jeg begynder min Dag. Jeg vil tænke taknemmeligt, sige at jeg ikke fortjener denne Oplevelse at leve! Jeg vil i mit inderste og sande Hjerte bøje Knæ i dyb Ærbødighed overfor Livets geniale Paafund, overfor det store Urværk Solsystemerne, Tingenes kolossale Balance, Sfærernes organiske Kniplingsbroderi, samtidig med at jeg for mit eget Vedkommende karakteriserer det som en Verdensbegivenhed at en med uforholdsmæssig musikalsk Sans udstyret Flue summer i min Stues stille Morgentime! Den spinder en lang, enstonig Vellyd. O, hvis mit Legeme saadan kunde dirre, synge som én Streng. Hvorfor har man ikke fine Violiner baade paa Arme og Ben? Hvorfor klinger der ikke en Porcellænsklang, en krystallisk Klokketone, naar man banker sig paa sit Knæ? Hvorfor Fanden udebliver

den dybe, malmfulde Resonans, naar jeg slaar mig selv paa Knolden? Men jeg vil ikke fortabe mig i abstracte Reflektioner, jeg vil synge!

Godmorgen, du hvirvlende Mystorium, Livet. Godmorgen du flammende Dag, du grønnerige Sommer, du kvælende, himmelske Duft af Tingenes ufortjente Dejlighed. Godmorgen, du Følelse af Opstandelse, af Mirakel, af Skønhed og Andagt, af Glæde og Fest og Taknemmelighed og i det hele taget af at være paa den rigtige Side af Plankeværket! Godmorgen, du Forventning om alt, hvad der vil ske i Dag. Godmorgen, du Bevidsthed om Frihed, Sorgløshed og dog, du Følelse af Ansvar! Godmorgen, du Tingenes kongelige Idé!

O, du stille Morgen, nu kender jeg din Røst. Jeg vil blive liggende et Øjeblik endnu og analysere dens Lyde. Jeg vil glæde mig over Detaillerne i din Stemme, høre hvad de siger, høre hvad *du* siger. De skal danne en symfonisk stille Ouverture, et Præludium til et Digt om Dagens Evangelium, til Profetens Morgenbreve til de mismo-

dige, hvor han skriver i første Bogs første Kapitel, første Vers:

Udenfor mit aabne Vindu synger i den sommermilde, fredelige Morgen Hære af Fugle. Finker og Spurve og Stære, og der er ogsaa Lærker. Denne levende forvirrede Melodi har saa mange Stemmer, at man ikke kan høre andet end at dette Orkesters Mangfoldighed selv har ordnet Instrumenterne . . . O, denne mættede, usynlige Sky af Sang! O, disse Myriader af helbredende Lyde, af endeløse Udtryk for den naiveste Lyksalighed! Fuglene, o Fuglene, de fattigste og de rigeste. Hør Morgenens glade Melodi.

Længe er der kun denne dybe Sang, dette Taknemmelighedsraab, der klinger sødt i ens Nerver, saa man tror, at man alligevel har Violiner og Banjoer i Hjernen . . . Saa lyder der et fjernt Fløjt af Toge. O, Rejser, o fjerne Veje, o du skønne Jord! Og Fuglene synger. Flere Toge fløjter. Der høres Fodtrin af en Mand, der rømmer sig nede paa Gaden. — En tidlig Morgenvandrende. En lykkelig? En hjemløs? O, Mennesker. —

Da lyder den brave og kærlige Larm af pludselige Vognhjul. Gadens Røst. Trafikens Røst. Stenene faar Mæle og synger haardt, tværs igennem Fuglesangen. Jeg hører den blaa Lyd af Zink. Mælkespande! Donten, Udvekslingen begynder. Vognene rumler, Fuglene synger, Togene fløjter.

Det er den tidlige Morgens Røst.

Saa hører jeg Kirkeklokker og Cykkeklokker. Saa hører jeg Hovslag og Hammerslag og Klapren af Træsko. Jeg er forlængst oppe. Jeg hører sommerlykkelige, legende Børn, der fejrer Dagen med Raab og Iver og Latter. Og Solstraalen flytter sig paa Gulvet. Gud drejer sit gyldne Ror og Skibet styrer imod Zenith. Jeg aander Luften derude fra Æterens blaa Hav, og jeg nedskriver syngende af grædefærdig Livsglæde og eksplosiv Lykkefølelse Morgenbrevet til de mismodige . . .

◆ NAVNENES SANG ◆

Jeg længes til Riga og Libau, til Dnjestr, Dvina og Ukraine. Til Nischni Novgorod længes jeg, videre til Volga. Jeg hungrer efter at se Sibirien og drømmer begærlige Drømme om Tobolsk, Bajkalsøen, Omsk og Irkutsk. Gid jeg var i Charbin, Mukden, Wladivostock.

Jeg gik gerne i Land i Yokohama og saa Japan. O, Nagasaki og Tokio. O, hvide Fushijama. Jeg blev i det blaa, blide Land og levede en vaagen Drøm om Farver, Duft og Fortryllelse. Jeg teede mig gerne i Tokios Gader som en rasende af Henrykkelse over Østens mærkværdige Skikkelse, over Eksoterne. Jeg kørte i Rikshaw, dampende Cigaret, digtende til Rejsernes Pris som den eneste mulige Form for en udholdelig Tilværelse. Jeg holdt hvert Minut i det Fremmede fast, de dyrebare Øjeblikke, hvor man er til. Jeg reflekterede i trodsig Livslyst over

Ligegyldighederne! Jeg kørte, sødt beruset af Følelsen af Rejsens Forsættelse til »The Ocean«s Kontor i Tokio og tog Billet til Honolulu, Sandwich-øerne.

O, Hawaii, du hvide Ø i Oceanets Midte, Diamanten paa Stillehavets blaa Pude. Din Skaal drak jeg gerne paa en Saloon i Honolulu. Og græd gerne bagefter over min Hjemløshed.

O, Ny Zeeland, Aukland, Wellington. O, Tasmanien, hvor jeg gad rejse til og skrive foragtelige Digte til Afstandene, fordi man ikke kan komme længere.

O, Australien, Melbourne, Queensland, New South Wales, Sidney. O, Bornéo, Sumatra, Java. O, palmegrønne Batavia i de svale Lande, under fjerne Vendekredse, hvor mine Drømme som usynlige Fugle højt, højt over Havet og din Havn ser dig dybt nede i din tropiske Dejlighed, Batavia, Batavia.

Jeg gad komme med mit Hjerte fuldt af nøgtern og rejsevant Ungdom til San Francisco, Portland, Seattle, Vancouver. Jeg gad gaa i Land lådet med

Ubarmhjertighed imod mig selv, fordi jeg vilde dette: San Francisco, Los Angeles, Newport News, Minneapolis og Dwight, Chicago, Washington, Mount Arlington, New York!

Jeg vilde drage gennem Friscos travle Gader og elske Westens Byer for deres ubarmhjertige Liv, deres Tempo. Jeg vilde blande mig i Menneskemængden og drømme, at jeg havde levet mit Liv i det primitive Land. Jeg vil møde en ung Pige ved Navn Ajaji, og til hende vilde jeg smile det Smil, som betyder hele Verden.

Og da vilde jeg drage videre med Northern Pacific Railway og favne Continenten Amerika. Kommende til New York vilde jeg synge:

Du Verdens største By, New York, jeg elsker dig. Jeg evner ikke at rumme Billedet af din Travlheds hede Pragt, af din gigantiske Trafiks Skønhed. Jeg vil lovprise dine Gader, dine *Avenues*, dine *Subway* og din *Central Station*. Jeg vil løfte min Sjæl i en Hymne til Skyskrabernes Skov af Monumenthuse, af hvide, svævende Paladser. *Woolworthbuilding*, *Singer-*

building, Astoria! Jeg vil synge, New York, om din Havn, hvor alle Verdens Skibe lægger til, om dine Hundrede af Kajer, hvor Hvileløshedens Feber hersker, hvor man kan træffe kinesiske Stewarter mellem Jungmænd af de sorte Negere, hvor man kan træffe Finner og Malayer og helbefarne amerikanske Matroser, hvor alle de store Byers Navne tudes i ens Øre fra de hylende Dampfløjter: Liverpool, Hamburg, Boltimore, Hongkong, Colombo, Port Said, Marseille, København, Batavia, Wellington, Melbourne, Yokohama, Honolulu, Rotterdam. Jeg vil synge om dine grønne Slæberbaade, der bugserer Oceanbaadene gennem Havneløbene. Jeg vil synge, New York, om din Børs, og om dine Millionærere, hvis Finansmanøvrer mærkes i Dønninger ud over hele Verden. Jeg vil synge om dine Teatre, om dine glimrende Varietéer, der lancerer det gode Humør, om dine Parke og dine Gader, dine Gader, New York, du Verdens største By, du uoverskuelige, aldrig sovende, altid feber-

hvidt brændende Metropol, Aarhundredets festlige Hjerte.

Jeg vil ogsaa synge om Atlanterhavet, om Oceanets grønne Ørken, der befares af de store Damperes Karavaner, om det uransagelige Havs Bund, om Atlantis, det sunkne Land, der drømmer i sit grønne Paradis, hvor de druknede gaar ind, til Hjemmet, den evigt blomstrende Havbund.

Syngende vil jeg hilse Europas Kyst, Irland, Dublin, England, Liverpool, Frankrig, Rouen. Eller Ørkneyøerne, Færøerne, Norge, Bergen, Danmark, Skagen, det hjemlige Kattegat, det sommerligt smilende, duftende blaa Øresund, o, Øresund med de hvide Kuttere, Hveen, Skodsborg og det elskede, i vort Minde uforgængelige Langelinje.

◆ DANMARK ◆

Jeg er Blæsten, som bringer Bud til Eder i fremmede Lande, som længes hjem.

Jeg er i Dag en 10 Meters Østenvind, som vandrer over Skaane, Sjælland, Sundene, Fyn og Jylland, hvor min Langfart over Nordsøen, England og Atlanterhavet begynder.

Jeg er det hvirvlende Univers, Luftens Horder af mankeflagrende Heste, der tumler sig paa Solens gyldne Sletter. Jeg flænger Skyerne, laser dem, eller jeg endevender dem i fantastiske Formationer, der er ligesom Sporene af mit hensynsløse Ridt.

Kommet til dig, o Danmark, jager jeg tørstende henover din Skove, prøvende dine stærke Bøges Styrke, vædrende dine Huses Gavle, bydende dine Møllers Vinger til titanisk Dans, pressende mine barske Kys paa dine Sundes bølgende Bryst, dine Fjordes smilende Munde. Jeg spejler mine søn-

drede Skyer i dine Søers urolige Spejl. Jeg rejser Støvtyfoner paa dine Landeveje. Jeg herser med dine Tjørnehegn, regner Blomster ned, Hvidtjørn, Løvetand, Æbleblomster, Valmuer, Guldregn og Syrener. Jeg gør de frodige Agre til gyngende Oceaner af Grønt og Gult. Jeg rusker barbarisk i dine Roser, flaar Ribsene af dine Buske, tørrer din Jord og bringer den paa Vandring som flyvende Sand. Jeg mætter mig med Hensynsløshed, gøtter mig over min barbariske Vælde. Jeg tuder dit Folk Ørene fulde af Sommerkulde og Tørke. Jeg driver mit Spil i de blæsende, tordnende Nætter. Jeg beruser mig i min rasende Magt, til jeg ser dine Træer forrevne, dine Rosenhække plyndrede, og dit gyldne Korn hvidt af Tørke.

Da bliver jeg træt og forbarmes.

Jeg sagtner min Fart, bliver varm af Æmhed og Medgørlighed, fuld af søsterlig Anger imod Landet.

Jeg lader Regnen falde som milde Kærtegn over de udhungrede Haver, de vansmægtende Marker, Vejenes udhviskede Spor. Jeg kysser i et sagte

Fåld af Draaber de hærgede Hegns
 modløse Blomster, til jeg ser Land-
 skabet smile i Ligevægt. Jeg sænker
 mig som en lun Væde over Bøgenes
 forkomne Blade. Mine Draaber stryger
 Stænglernes tynde Arme, Bladets du-
 nede Kind. Jeg angrer, jeg angrer. Jeg
 græder af Hengivenhed over det unge,
 grønne Land. Min Regns Rislen kalder
 Somren frem i Skovene.

Og min Graad og min Væde, min
 Hvile og min Venlighed, henvender
 sig til Rugen og Havren, Roerne, Ro-
 serne, til Hylden og alle Hækkene,
 til Svalen, Myggen, Sommerfuglen, til
 Lærken og Solsorten, til Ribsene, Sa-
 laterne, Porrerne, alle Løgene og Ra-
 diserne, til Kløveren, Kvæget, Duerne,
 Svanerne og alle Lundes fløjtende San-
 gere, til Skovmærket, Jordbærret, til
 Okseøje, Slangehoved, Følfod, Syre og
 alle Gedebladsblomsterne, til Bregner-
 ne, til Mosset, til Egen, Elmen, Kastan-
 jen, Asken, Bøgen og Bøgen igen. Til-
 sidst til Heden og de smaa Bær,

Jeg bringer Ro over Vandene. Sun-
 dene aander roligt i den blaa Fred,
 Folket elsker. Jeg kalder Sværmerne

til deres Baade, de der elsker at ligge i vaagne Drømme paa et Dæk og føle de moderlige Kyster nær —, de der elsker at tale dæmpet og tro til deres Venner, til deres Elskede, de for hvem det er hele Verden at lægge sin Arm om en fin og slank Lænd — dem kalder jeg ud til den blaa Nat, Havblik og Stjerner, til alle Somrens uendelige Drømme.

Jeg vækker Sangerne. Jeg fylder Landet med Nynnen og mumlende Vellyde, Insekters fine Musik, stille Sopraner. Lytten.

Jeg skaber i Aftnerne en sagte Symphoni af Cyklisterne . . .

Jeg lader Søerne lyse som blaa Øjne mod Solen. Jeg lader Vejene befærdes af sunde, agende Bønder, Høstfolk, Landpostbud, Birkekommeren. Jeg kalder barbenede Smaabørn frem i Landsbyerne, Børn med gult Haar, hvide og røde Kjoler, og solbrændte Arme. Jeg lader gamle Folk sidde uden for de kalkede Huse og drøfte Vejret, spejde efter Ungdommen. Jeg skaber Mildhed i Hjerterne, Smil, stille Tale

og tavs Glæde. Jeg skaber Haandtryk, Ønsker, Haab og hemmelig Længsel.

Jeg hviler længe i Billedet af det stille, syngende og blomstrende Land. Jeg lader mine Skyer samle sig og blive til Bjerge.

Jeg mætter mig med Ro, styrker mig i Duften af alle Haver, alle Marker og Hegn, alle Skove. Jeg lader Lærken sole sig paa sin Tinde af Toner, Svalerne trække som Aeroplaner gennem Luften. Jeg lader Solsorten, Droslen og Nattergalen fuldende et vemdigt Elskovskvad. Og i Skovens inderste Dunkelhed lader jeg Skovduerne kurre om Danmarks Skæbne igennem Aartusinder . . .

Jeg hviler mig. Jeg nyder min egen Vindstille. Jeg samler Kræfter. Nye Kræfter til min Langfart.

I lang Tid elsker jeg Landet, ser overalt den naadige og blomstrende Sommer, ser Agrene gro. Hører de fredelige Fugle, hører Folkets Nynnen, og sagte Sang, ser Aftnerne Stilhed, Skønhed, Nætterne.

Da rejser jeg mig en Morgen fra den duftende Eng, nu mens alle sover,

nu mens Solen kommer og alting herhjemme tier i Lykke. —

Da er det jeg maa rejse. Thi jeg har Bud til Eder i fremmede Lande, som længes hjem . . .

Jeg blæser op, suser tungt, slipper Klitterne, hvis Marehalm jeg stormende kysser til Farvel. Jeg stævner ud over Nordsøen med Danmark i Favnen.

England.

I Danske i England, Northcumberland, Scotland og Irland, mærker I Duften af Sjællands Skove, af den hjemlige Røg fra Skorstenspiberne, en Aroma af grønne og salige Enge?

Videre. Atlanterhavet. Jeg løfter mig højt. For nu gaar mit Bud viden om Verden.

Jeg vil opsøge en Mand i Minnesota, som er fra Taps i Sydjylland. Jeg vil opsøge hundrede Danske i Dwight, Illinois, som alle er fra Vendsyssel, Tannis, Løkken, Tolne og Sindal. Jeg vil opsøge alle rastløst arbejdende og trælende Danske i Chicago, New York, Baltimore, San Francisco, Vancouver og Seattle. Jeg vil lede efter de tusinde Farmere i Nevada, Mexico og Califor-

nien, de hundrede Tusinde i Colorado Nebraska, Canada, Pennsylvanien, som alle er »derhjemmefra«, til dem vil jeg komme strygende om deres Kind, hviskende i deres Øre:

Mærker I Duften af Danmarks Skove? Denne Vellugt er strømmet fra Skovbunden under Sjællands Bøge. Denne syrlige Aande kommer fra Vildmosen, fra Æblehavernes unge Frugter, fra Stikkelsbærbuskene. Denne Blomsterduft er det fjerne Kys af Barndomshjemmets Have . . . Genkender I Eder selv som Børn? Som Smaa, der pludrede og puslede sorgløse paa Hjemmets Tærskel . . . I løfter alle Hovedet og lytter, drager fortumlet den dyrebare Aande, og mærker hvor Eders Hjerter hamrer af Længsel,

Dette er til Eder i det Fremmede, et Pust fra de blaa Sunde de moderlige Kyster, Fjordenes smilende Munde. Jeg har i min duftende Favn en Anelse af Hvidtjørn, Løvetand, Æbleblomster, Valmuer, Guldregn og Syréner. Sé, den er til Eder. Jeg bringer Bud fra Roserne, Ribsene, Roerne, Rugen og Havren og alle de idylliske Hegn.

Dette er et Pust fra Følfod og Syre, fra Kløver og Korn og Sommer i Danmark. Fra Heden og de smaa Bær. Hører I de sagte Sange, Nynnen, og Myggenes fine Musik? Hører I den hjemlige Lyd af Lærken, Solsorten, Droslen, Duerne og Svalerne? Hører I Gøgen i Eders Barndoms Skove?

Du Dreng fra Salling, Thy, Ærø, Langeland, Himmerland, du som træl-ler paa Nevadas vilde Farm, hung-
rer dit Barnehjerte hulkende hjem? Bræn-
der dit Blik i Hjemveens uovervinde-
lige Feber, mens du stirrer efter Sy-
nerne i dig selv? Du modne Mand i
Canadas Skove, vender du din barske,
slidte Kind mod Øst for at lytte efter
en Hunds Gøen paa Heden derhjem-
me, hvor du er fra? Du unge Pige,
som er fra et Sted paa Frederiksberg,
maaske fra Godthaabsvejen, du som
nu sidder bøjet over din hvirvlende
Symaskine i 45nde Gade i New York,
løfter du pludselig dit trætte Hoved
og føler alle dem derhjemme i et kø-
lende Kys paa din Pande? En sviende
Længsel, en Graad? Du ældede, bøjede
Kone, som har slæbt dit Liv hen i

Chicagos Kløfter, drømmer pludselig dine graa Øjne om Danmark og om Lykken . . . ?

Jeg gaar højt over den hele Verden.

Til Eder i Mexico, Florida, Venezuela. Til Eder i Rio Janeiro, Buenos Aires, Valpariso. Jeg bringer Eder til at standse i Eders rastløse Jagt efter Lykken. Jeg hvisker i Eders Øre: Lykken er derhjemme . . .

Og er jeg en Dag en Nordenvind, en Vestenvind, da vil jeg ile til Eder i Australien, Ny Zeeland, Sydafrika, Asien, Sibirien, til Eder i Rusland, Tyskland og Italien, et Pust af smilende og sommerlig Uforstyrrethed, Lykke og Danmark. — Thi jeg er Blæsten, som bringer Bud til Eder i det Fremmede, som længes hjem.

◆ FEDINO GIPOLO ◆
 OVER HANS GRAV I COLOMBO · CEYLON

Jeg Søn af Vendekredsene og af de store Verdensvande, jeg Blomst fra Havenes dybe Haver, Fedino Giopolo, Jungmanden fra Italien og Terino, hvor min gamle Moder lever og Mamietta hver Morgen sætter sit Haar og spørger Posten om Brev fra hendes Broder, jeg Dreng, som myrdedes i et Slagsmaal, som ingen saa og angrede, som rejste for at finde en fjern og fordrømt Lykke, sover nu lykkelig i Jorden her, Ceylons Jord, Colombo By, under disse Blomster.

O, Hav som drømmer lig min Øjnes egen Drøm om Lykke, du spejler mit Hjertes bundløse Længsel, mit danaiske Sømandssinds stumme Taarer. Du lokkede mig og gjorde mig til et hjemløst Barn, da jeg levede.

O, Sol og Himmel, hvorfor er I til, naar jeg ikke maatte leve? Og ikke maatte være Eders unge, kaade og fy-

rige Elsker? Hvorfor maatte jeg ikke aande hver Dag ind med Fryd og Jubel, og hvor Morgen føle mig genfødt af Eders Flamme?

O, Menneske, Vandrer, Globetrotter. O, Stjernetyder. O, Karavaner, og alle Farende og Rejsende, hvor drager I hen? Ved I det selv? Nej. Ved I selv, hvorhen Eders Hjerter længes? Nej. Staa stille i Ørkenen du Beduin, staa stille paa Dækket, du Sømand, og spørg dit Hjerte, hvorfor det banker, hvorfor det river i dit Bryst og fylder dit Sind med en Uro, der først blev din Skæbne og senere Indgangen til din Død.

O Jord, vær naadig mod denne Søn, der sover ved dit varmt rindende Bryst. Lad hans Læber møde den Kilde, hvorfra al Glemsel strømmer, og hvor den evige Hviles ukendte Lykke strømmer. I Rødder, fold Eders Arme kærligt omkring ham, og gem ham, o Jord, varsomt til alle Tiders Ende. I Blomster, dæk den dræbte med Eders Farvers uransageligt skønne Navnetræk.

Amen.

◆ INGRID HOLST ◆

SILHUETISTINDEN, DER DØDE, NITTEN AAR GAMMEL,
 FORAARET 1917. ◆

O Ingrid, om vi vidste, hvad du var, da du levede. Dit Sind var Natten, du selv og det, du frembragte, var som en Ydmygs afsides Graad over sin egen Skæbne, fordi du i dine Smil saa Livets Skønhed, hvor din Fod traadte. Saa heftigt elskede du den Dag, som hver Morgen ufortjent bringer os og lægger med Sol for vore Fødder, at du maatte piskes af en ensom Graad, fordi du ikke maatte leve. Fordi du en Dag saa alle Tings Død med dit Hjertes Død, endnu mens du evnede at smile. Endnu mens du evnede at se Sol, mærke Luftens Duft og Farver, favne Fuglene. Sangene, gribes af Træernes gaadefulde Skønhed og nære din bitre Bevidsthed om Livet, Livet. Jeg hader Jer, I Dage, fordi I ikke skænkede Jer til hende. Jeg hader Jer, I Fugle, fordi I ikke sang fornyede Sange, Karskhed, lind-

rende Kraft til hendes Hjertes visnende Buket af Foraarsblomster. Jeg spotter dig, Sol, for din Evneløshed, fordi du ikke hjalp hende gennem denne Nat af Taarer — dine Arme skulde have løftet hende mod Lyset og ydet hende Følelsen af tilbagevendende Kræfter ved din Styrke, unaadige Sol.

O, Ingrid, vi gætter og gætter, hvad var du? Mærket af Døden var du et Dyb af Klogskab, af Dødens Visdom. Du var et Barn i alle dine Haab, i al din Godhed. Du var den smilende Opofrelse, Fliden og Troskaben. Trods dine nitten Aar var du moden i din Moderlighed, øm og kvindelig. I din Glæde var du Kunstner; thi den er Kunstner, som kan ytre sin stilfærdige Hengivenhed for alle Tings Skønhed. En Mand har fortalt mig om et Æble, som voksede paa en syg Gren. Det modnedes før de andre, blev sødere og rigere og faldt før de andre. Saa-dan var dine nitten Aar, du Frugt, du smilende Ungdom, som tidlig brast i en dødelig Graad over dine talte Dage. Ingrid, du var et Særsyn paa dit sjældne Felt. Du havde Silhuetistens Behæn-

dighed; men du havde ikke Silhuetistens Mangel paa Følelse. Du saa Linjernes, Yndens vitale og søde Sælsomhed, du sære unge Kunstner, hvor Tusinder var Dilettanter. Dine faa Arbejder var dekorative Sortklip, mystiske Saksearbejderske! Er din Fantasi i dine sidste Arbejdsdage løbet fuld af Taarer? Græder du endnu levende i dine Friser, dine sælsomme, sammensatte og symbolske Motiver? Er det dig selv, der staar ved Træet og beder det Farvel? Er du det hulkende Barn, der ser sig nøgen i Døden? Er det dig selv, der sidder i Kurvestolen, bøjet over dit Hjertes Nat i Bevidstheden om din snare Bortgang? Dit svage, dit syge, dit tørstende Bryst. Jeg ser i dine Saksetegninger dine stumme Raab, dine glemte Smil, dine nitten Aars Ensomhed, din unge Død. Du var en Aubrey Birdsley. Du ejede hans Finhed, maaske ikke helt hans Fantasi, men du havde heller ikke hans Dekadence. Du kendte næppe »Madmoiselle du Seine«, men du kunde minde om Courbet. Din »Pige i Stolen« er mere end at være en Tegning et Maleri, forenklet og dybt, virkende

ved sine faa Midler. Hvad kunde du ikke have ført det til? Du var din egen Mester. Dit Forbillede var din egen Forening af Drøm og Dygtighed; thi havde du nogensinde lært Teori?

O, Ingrid, Natten har taget dig, og i Jorden er dine Venner Ormene. Nej nej, der er ikke koldt dernede. Du sover varmt og trygt, og nu begynder Blomsterne at gro hos dig. Søg din Trøst hos dem, og kan du mindes Livet, da husk det gennem Blomsterne, du, som hungrede efter Foraaret, Solen og Dagene, du, som haabede og vandt Haabløsheden, du, som takkede for hver Time, du levede, selv den sidste. Ingrid, Ingrid, det blev Nat for dine Øjne, for dine nitten Aar, og nu sover din Ungdom fjernt fra det smilende Liv, hvor *din* unaadige Sol skænker os andre Naaden, den at leve, at leve. Staa, du stærke Minde, bliv hos os, du barnlige Forestilling om det Hjerte, som randt fuld af Taarer. Staa, du Billede af Foraarets Død foran Porten til sin Sejrs Sommer. Levvel, Ingrid, i din Seng af Jord og i dine Blomster.

◆ NELLY DIAZ ◆

EST. COGLAN. BUENOS AIRES, MIN KUSINE, SOM
JEG ALDRIG HAR TRUFFET OG VEL HELLER ALDRIG
◆ SKAL TRÆFFE ◆

Jeg kender dig kun fra et Billede, som min Mor viste mig, hvor du sidder imellem dine Søskende i Bevedéro, Buenos Aires, paa Marmortrappen ud til Gaden, i Onkels hvide Hus. Medens dine Søskende ligner Spaniere og Spanerinder og har din Faders romansk brutale Ansigt, ligner du din Moder —.

Din Moder er dansk, og du minder om Danmark. Du har hendes vege, stille og ubeslutsomme Træk, hendes Blondhed, da hun var ung Pige som min Moder, hendes fine, nordiske Ansigt —. Din Moder synes nu at være naturaliseret Sydamerikanerinde. Hendes Haar er næsten sort, hendes Ansigt er ligesom blevet kraftigere, den astadige, spanske Frue, hvem formelle Nødvendigheder forbyder at huske Danmark.

Nelly, du alene minder om din Moders Land. Du gror som et slankt og bøjeligt Bøgeskud eller som en ung, bleg Birk mellem store Palmer og Agaver. Din Blidhed forraader dig, dine Øjnes Drømme, din Vemod røber dig, du er dansk. Hjemme i Bevedéro, Buenos Aires, i din Faders hvide Hus, hvor de store Fløjdøre staar aabne ud til Gaden og Solen —, sidder du som en fremmed mellem dine Nærmeste, som et Barn af stiltfærdige, blonde Norden, i Est. Coghlan, Sydamerika.

Naar jeg engang kommer til New York, Mount Arlington, Chicago, Lallsalle-Avenue, hvor jeg har en Bror, jeg skal besøge for at se i hans Øjne, om han husker Danmark — naar jeg engang kommer til Florida, hvor jeg skal se til min Onkels Grav, en Skibskaptejn, der døde i Amerika (Sov sødt i det Fremmede, kære Onkel), naar jeg engang har gjort det store Pacific gennem Wyoming, Montana, Utah og San Francisco By for at mætte mit Hjertes Længsel — vil jeg komme over Vestkysten, over Valparaiso til din

By, Buenos Aires. Jeg vil uopholdelig opsøge den hvide Villa mellem Palmerne og Agaverne i Bevedéro, Estrada Coghlan. Jeg vil staa paa din hvide Marmortrappe, og spørgende efter dig, vil jeg sige til dig, naar du gennem de aabne Fløjdøre kommer mig i Møde: Se, jeg er Danmark — din Moders Land. Dit Land.

Da vil jeg bede dig vise mig det fremmede Buenos Aires, som én der selv er fremmed —. Du skal vise mig dens unge, elegante Gader, dens hvide, lave Huse, dens umaadelige, verdensberømte Trafik, der skabes af Fodgængere og Automobiler. Jeg vil gaa ved din høje, slanke Side og glæde mig hemmeligt over din Gang, over en Bevægelse af din Haand, som elegant og behandsket viser mig Columbusmonumentet paa Verdensomsejlernes Torv i Buenos Aires, Sydamerika. Da vil jeg sige med samme hilsende Bevægelse, som vor Onkel Eberhardt Holm, din Moders Broder, som nu er i det hede Rio Janeiro, altid sagde, naar han saa noget stort, noget smukt:

Salu i plata
bona mosa la japa!

Nelly, Signorita, nej Søster, Veninde, du som smykker Bevedéros Gader, Buenos Aires Gader, du, hvis danske Hjerte aldrig saa Danmark, drag med mig rastløs rejsende Ørkensanger gennem alle Jordens Lande. Kom med mig til New York, til Brooklyn og Coney Island, til Europa, Paris, Madrid, Marseille, Venedig, Wien og Köln. Kom med mig til Japan, Sibirien, Rusland, Riga, Østersøen, det blaa, baltiske Vand. Se, dette er Danmark. Ser du København i Taarnenes, i Røgens og Luftens Dis. Kom med mig til Fortunskoven, Holte og Nordsjælland, til Tidsvilde, Gilleleje. Frederiksværk. Til Taasinge, Fyen, til Heden i Jylland. O, Nelly, vilde du kende dette? Vilde du smile i stum og vemodig Genkendelse ved at se Næstved, din Moders By? Vilde du ane dig hjemme her, skønt du aldrig har været her? O, Nelly, hvor Jorden dog er stor og vidunderlig skøn! Lad os drage til Est. Coghlan, Bevedéro, Buenos Aires igen.

Lad os sammen spejle os i Havets grønne Spejl. Lad os nævne alle de Steder, vi elsker, alle de Navne, der toner som Sang i vort Øre, alle de Byer, vi kom igennem, alle de Mennesker, vi mødte og kom til at elske. Du, min blonde, vege Søster, du høje slanke og stille Skikkelse, du Sydamerikanerinde med Nordboens Øjne og Træk — Kusine, Veninde, Signorita, Nelly, o, Nelly —!

◆ JOSCHJA OGOLL ◆
 SAMUELLI OGOLLS DIGT TIL SIN SØSTER

Søster, se jeg længes, hvileløs er jeg, ikke i min Lyst til at rejse over Verdenshavene, til at favne Guds skønne Jord fra mit Hjemland, Tyskland, og til mit Bestemmelsessted, Batavia, Java, og ikke i min Tørst efter at se alle de Steder, hvor jeg har været, én Gang til — men for dig —.

Søster, hvad hjælper det mig at se de fine Englænderinder i Calcutta, de mørkøjede Piger i Jamulpur, Forindien, de brune Piger paa Ceylon og de lokkende, de eksotiske Hetærere paa Malakka, hvad hjælper det mig at mindes den lyse, blaaøjede Germanerinde paa Sct. Pauli i Hamburg — naar jeg aldrig skal træffe dig. —

Søster, min ensomme Søster, som lever alene i det store, stenede Berlin, som jeg ikke har set i mange Aar (saa længe er det siden, synes jeg), hvor smuk er du nu bleven?

Søster Joschja, jeg længes, jeg længes, og min Længsel er en Angst for dig —. Hvor er du henne? Hvilke Veje gaar du? Hvem er de Mennesker, du møder? Om Aftenen, naar jeg sidder paa mit Skibs Dæk og ryger min Pibe, enten det er i Bombay eller i Port Said eller paa Kinas hjemløse Kyst, synes jeg at kunne se dig, se dig græde. Dine Taarer giver disse Stjerner større Glans, en Klarhed og en Uro, der gaar ind i mit Hjerte som en Kalden. Nævner du mit Navn, Søster? O, hvor jeg husker dig, da du var Barn, da Far og Mor levede, du var Seværdigheden i Familien, Spørgsmaalet, hvorom alting drejede sig. Du skulde have en uhørt lykkelig Fremtid, Far og Mor vilde lægge Alverden for dine Fødder. Og alle dine Bejlere, som kom hjemme, og var saa høflige mod mig, hvor jeg husker dem. Hvor er de henne nu?

Søster, du maa skrive til mig. Jeg vil se din Haands ubehjælpomme Skrift, som jeg elsker. Jeg vil kysse Linjerne, som skælver og staar ujævnt. Jeg vil aande Brevet ind som en Hil-

sen fra alt derhjemme, fra dig. Søster, du skal fortælle mig, hvor du færdes, hvad du tænker paa med dig selv. Luk al din Trøstesløshed inde i et Brev og forsegl det med dine Taarer, da vil jeg aabne det, som var det dine Øjne jeg saa ind i —, som var det dit Hjerte, der talte til mig —, som var det din fine, skrøbelige Haand, jeg holdt i min —.

Søster, lev lykkeligt derhjemme. Jeg raaber det til dig. Prøv om du kan. Drag den hjemlige Lufts helbredende Aande, styrk dig i det nærværende. Du er dog hjemme. Du har dog alle de elskede Gader, du kan gaa ad, du har dog Hjemmets Dør, du kan valfarte til, du har Fars Grav, hvor du kan gaa til og smile . . .

Men drøm dig ikke ud i Verden. Misund ikke mig, der flakker paa de store Veje, paa Havenes øde Territorier. Du kender ikke mit Hjertes Bjerge af Længsel. Du kender ikke min uafvendelige Hunger, min Rastløshed.

Søster, jeg har set Haverne paa Cey-

lon. Jeg har set det uforglemmelige, sodede Calcutta, det tropiske Rangoon med Bambusplantagerne. Jeg har set Djunkene paa Hoangho, Fillippinerne med Manilla, den grønne By. Jeg har set Æventyret, den store Verden, og nu kender jeg min Skæbne. Jeg vil altid se den. Jeg vil altid knæle for dens Herlighed, tilbede den, men jeg er blevet et Offer for Hjemløsheden.

Søster, paa disse Veje vil du altid finde mig, derfor ved jeg, at jeg aldrig kommer hjem —.

Søster, jeg er Globetrotteren, jeg er Havets Beduin, jeg er den stjernekyndige Vagabond, jeg er Skibskaptejnen, som har hjemme paa de store Rejser, hvis By er alle Byer. Jeg er Verdens Søn, der tjener paa dens vilde Veje. Jeg er din hjemløse Broder.

Søster, i Billedet af dig har jeg Billedet af mit Hjemland, og alt hvad jeg holder af, det, jeg aldrig skal naa, det, der er mig dyrebarest —. I Billedet af dig vil jeg engang dø med en Følelse af, at jeg naaede hjem alligevel —. I dit Billed vil min Barndom

leve, kun naar jeg nævner dit Navn,
er jeg hjemme.

Søster, jeg sender dig en Hilsen over
Verden:

Glem ikke din Broder!

FATTIGDOMMENS ♦ RIGDOM ♦

I

Jeg gaar forbi Kiosken paa Pladsen, hvor Værnedamsvej, Vesterbrogade og Frederiksberg-Allé støder sammen. To Sporvogne krydser kimende hinanden, Linierne et og to. Klokkeringen betyder, at de hilser hinanden. De er fulde af Mennesker, baade inde i Vognen og paa For- og Bagperron. Valbyvognen glider brummende forbi mig. De elektriske Dynamoer toner syngende under den, en Lyd, der er som en Stump af Gadernes hæse og skingrende Orkester, fylder mit Øre. Jeg lytter efter Sporvognen, dens Klokkes kendte Stemme er for mig et egent Opus. Jeg elsker Myriader af Cyklokkers spinkle Lyde, deres rappe Varsko. Man kan høre paa deres Kimen, at det er Drengene, Forretnings-Kiosk- og Telegrafbude, der kører dem. Jeg elsker at lytte til Bilernes Tuden.

Jeg ser efter Folk paa Sporvognens Bagperron. De staar i en næsten massiv Klynge omkring Konduktøren. Jeg naar ikke at se alle Ansigterne. En Herre med Lorgnet staar og ryger Cigar. Hans Øjne synes at hvile paa en ung Dame, der staar foran ham. Hendes Boa skjuler hendes Mund og Hage. Hun sender mig et Blik, som jeg hverken finder fjendtligt eller ømt eller egentlig bestemt til mig. Jeg tager mine Øjne til mig, ser bort i en anden Retning og ler en indvendig, varm Latter. O, dette Blik, tilkastet fra en Sporvogn! Som altid, naar der er hændt mig et eller andet ligegyldigt og ubetydeligt, myldrer Tankerne frem i min Hjerne. Jeg bliver helt fraværende i denne lille Ting. Distraction kan ofte siges at være den højeste Form for Nærværenhed. Jeg vender mig om og ser efter Sporvognen. Den er allerede langt ude ad Vesterbrogade.

Jeg gaar over Gaden. Et Par Cykler smutter forbi mig. En Dreng med en vældig Hataeske paa Ryggen kaster sig sorgløst fløjtende hid og did paa sin Cykle, medens han smilende ven-

der sig om for at se Virkningen af, at han har kørt saa virtuosmæssig tæt inde paa Livet af mig, at hans Styr var ved at tage fat i mit Tøj. Jeg morer mig over denne alt andet end ond-sindede Uforskammethed. Det er Henrykkelse, Risikoens kildrende Fryd, rosværdig Vanartethed. Men Drengen er væk, og en Bil tuder varskoende, medens den drejer om Hjørnet og suser ned ad Værnedamsvej. Folk er sprunget til Side og Politibetjenten ser vred og betænkelig ud. Vesterbrogade har først sin skønne, travle Begyndelse ved Værnedamsvej. Med »Osborne« begynder Caféerne og de store Butikker. Hvem tænker mere paa »Sorte Hest«? Det er det nye, det hastende, det brogede, det mangfoldigt myldrende og skiftende, der er Livet. Jeg gaar ofte ad Vesterbrogade, hvor den begynder ved Værnedamsvejen, ind mod Byen, for at møde de farende Biler og Cykler. Jeg hører i Bruset af Gardernes Disharmoni Folks myldrende Fodtrin.

Menneskene, der bevæger sig omkring mig, faar mig til at smile og

knytte Hænderne sagte i Lommen. Uroen som bølger imod mine Sanser, Øjne og Øre, forøger min Gangs Hurtighed. Jeg slaar med Hovedet som en sporet Hest. Jeg faar netop set ind i Blomsterbutikken paa Hjørnet, hvor min Opmærksomhed er taget fangen af nogle Blomster og deres Farver. Der er nogle store, blegrøde Rhododendron, der ligner Barnehoveder, og nogle Roser, der flammer rødt med næsten fremmed, overnaturlig Glød. Jeg ser ingen simple, purpurmættede Valmuer, der lyser af Morgen- og Aftenrøde, ingen violette Kløver, der dufter af Dugg og Saft fra Jorden, ingen Okseøjer, ingen Vejbred. Jeg ser ingen Grøftekants krydrede Vildnis af Skræpper, Mynte og Persille, ingen Violer, Violer. Men jeg er forbi Blomsterbutikkens Vindu, forbi Farverne. Jeg er ogsaa forbi Stoppestedet, hvor Folk staar og venter paa Sporvognen, medens de driver hvileløst hid og did og faar Tiden til at gaa med at se paa hinanden, nogle mere venlige end andre, nogle sløve, andre lønligt misundende, nogle en Smule tværé og an-

dre — mine — ubekymrede med lyse Miner og fornøjede Glimt i Øjnene. Jeg hører Avissælgerens Raab, hans rastløse Faldbyden af bloddryppende Aktueliteter.

Jeg tager vist for lange Skridt. Det er ikke min Mening at vække Opsigt ved at komme som en Stormvind ned ad Gaden; men jeg griber ofte mig selv i at jage afsted. Jeg indhenter det ene Menneske efter det andet, overhaler det for blot at vinde fremad. Jeg kan undertiden være besat af en trodsig Lyst til at gaa uden om alle Folk paa Gaden, en Ide, jeg saa at sige kan være fuldstændig i Vold af. Hvis jeg i et saadant Lune ser et Menneske, som jeg synes gaar paafaldende hurtigt, betragter jeg det øjeblikkelig som min Opgave at vise ham, at jeg kan gaa ham sønder og sammen. Jeg helmer ikke, før jeg er naaet uden om ham og langt foran ham. Men straks ser jeg et nyt Maal, som skal naas. Jeg vil anbefale Folk, som skal gaa en lang og trættende Vej, at bære sig ad paa denne Maade, der kan gøre Turen ganske underholdende . . . Min

lange Krop er ikke altid i Ligevægt, og mine Bevægelser bliver som Følge heraf baade alt for store og uplastiske. Jeg kan godt tænke mig, at det maa se forfærdeligt ud, naar et Menneske med en lang Krop og nogle store Bevægelser kommer ned ad Gaden. Derfor har jeg lagt mig efter at gaa mere ubemærket, mere behersket. Det er Begyndelsen til en nødvendig Stilisering af mig selv . . .

April Maaned er kold, og den raa Blæst fyger Støvet omkring i Gaden. Det hvirvler som Tyfoner op foran Husene og ruller som en Brænding hen ad Fortovet. Folk har Kinder som Æbler, hvis de ikke fryser, saa de er blaa. Kastanierne inden for Skydebanens Gitter svajer som Koste, Sømærker i høj Sø. De er nøgne og sorte endnu. Om Nætterne fryser det. Bladene vil ikke vise sig og Foraaret ligger i sit Hi, hvor det gror i Knoppernes Kamre. Men der er Sol i Gaden, og Foraaret vinker med blaa Faner i Luften. De sorte Hatte, Boaerne, de varme, silkeforede Muffer, det mørke Overtøjs Monotoni kæmper endnu sejr-

rigt med de lyse Farver paa Gaden. Hvem vover sig ud i bar Figur? Der er ingen Straahatte, ingen brogede, flagrende Baand. Jeg kan stirre længe paa en Dames hvide, snehvide Krave om hendes Hals. En Herres røde eller violette Slips virker paa mig, en Naals Funklen i Solen, en musegraa, skinnende Boa, der minder mig om Gæslinger, om myge, bløde Rakler. Jeg synes jeg ligesom bøjer mig selv for ethvert friskt og aabent Ansigt, jeg møder. Jeg er en Ven af en optaget Mine, et livfuldt, halvt leende Udtryk i et Ansigt, af travle Mennesker.

Ude paa Gaden cykler en Officer forbi mig, en lang, tynd Skikkelse. Hans Krop er kun Lemmer. Brændfladen i hans Lakstøvler og Reflekserne af Solen i hans Sabel rammer mig som Spyd i mine Øjne. En ung Mand kører uden om ham paa Motorcykle, og Officeren skotter til Siden. Ovre paa den modsatte Side af Gaden holder en af Illums Lastbiler lige foran Mulen paa en Gartnervogns Hest. Det er en af disse Vogne ude fra Forstædernes Gartnerier, der om

Morgenen kommer ind til Byen med Potteplanter, Urter og Kartofler, Drivhusblomster, Pelargonier, Aspedistra og Rhododendron, og Foraarets første overskaarne Tulipaner og Paaskeliljer. Kusken har sat flere Urtepotter ned paa Asfalten, medens han selv vimser hid og did omkring Vognen. Ud for Vinduerne i et stort Hattemagasin paa Hjørnet af Vesterbros Torv staar en Del Mennesker og betragter Moderne, Farverne. Sporvognen ankommer brummende til Stoppestedet ved Torvet, og Avissælgeren træder ud paa Gaden. Cykleklokkerne kimer, og Folk, som spadserer paa Torvet, drejer sig efter en særlig heftig Kimen. Jeg naar Passagen ved det ny Teater, kigger lidt paa Programsøjlerne, Billederne, læser Skuespillets Personer og de rollehavendes Navne. Jeg giver mig god Tid. Jeg kunde godt staa og læse Programmet ti, tolv Gange. Det skulde ikke genere mig at lære det udenad og gaa hen til et mig uvedkommende Menneske paa Gaden og ramse det hele op for ham. Jeg vilde nyde hans Bestyrtelse, le indvendig af den ufor-

staaende Mine, han vilde stille op. Bagefter vilde jeg slaa ham paa Skulderen og berolige ham med at sige, at jeg var et ganske fornuftigt Menneske, saa han skulde ikke være bange . . .

Fortovet er som pakket med Mennesker. Butikkernes Udstilling skjules af Folk, der er standset for at se og nyde Synet af Boghandlernes, Kunsthandlernes, Frugforretningernes og Klædemagasinernes Herligheder. Hvilket vidunderligt Mylder af Mennesker. Jeg hører snakkende og leende Stemmer, Brudstykker af Samtaler og Latter. Jeg fornemmer Liv, Bevægelse og føler mig i talløse, smaabitte Begivenheders og Situationers Midte. Jeg ser en Hilsen, som udveksles mellem et Par Mennesker, morer mig over en eller anden ung Mands Iver for at en ung Dame skal lægge Mærke til ham, idet de passerer hinanden, og ser spændt paa hendes Ansigt, om det nu udtrykker Dyd, Ringeagt, Fornærmelse, bange Smil eller aabent Koketteri. Jeg møder en gammel Dame, som midt i Trængslen gaar og snakker højt med

en lille Unge, som hun holder i Haanden. Hun fortæller Drengen Æventyr. Det gaar jeg ud fra. Drengen er maa-ske hendes Sønesøn, og i saa Fald har den gamle Dame Grund til at være glad for Generationen. Den lille Fyrs Øjne ser og ser med et dejlig oprindeligt Udtryk af Uforstaaenhed. Han fatter ikke noget af det hele: men det gør ham hverken melankolsk eller misfornøjet. Nogle Folk paa Gaden vender sig og beundrer Drengen. Hver Gang jeg ser et Ansigt, som jeg ligesom lærer Trækkene at kende i, trænger nye Miner, Øjnes Smil, Munde, som taler, Profiler og halvt drejede Ansigter ind paa Livet af mig. Jeg kunde fristes til at standse og vende om for at se lidt mere paa et bestemt Ansigt, som jeg fandt var baade livfuldt og ejendommeligt. Hvad hedder det Menneske? Jeg faar det ikke at vide. Jeg glemmer mit Ønske for nye Indtryk. Jeg kan knap faa Tid til at se alle Enkelthederne, Smaatingenes Hændelser, før de er forbi. Om lidt er jeg ved Hjørnet af Gl. Kongevej og

den brede, befærde Vesterbros Passage.

Der kommer en stor Kulvogn svingende om Hjørnet af Victoriagade. De sodede Kuske tager sig pudsige ud i Solskinnet. Deres Øjnes Nethinder blinker hvidt. Alle Vogne, som holder ved Fortovet, er til Gene for Bilerne og Cyklisterne, naar disse vil køre uden om Sporvognene. Bilerne tuder travlt, og Cyklisterne kimer med Klokkerne, medens de manøvrer ind og ud i Trængslen ved Stoppestederne. Det er ved den Tid, hvor Folks Travlhed begynder at kulminere. Bankbude paa Cykle, Postvogne, Transportautomobiler fra større Forretninger, Bude fra Boghandlere og Modemagasiner, Kioskdrenge og idelige kimende og brummende Sporvogne befolker Kørebanen. Det er en af den travle Malstrøms skønneste Timer.

Men for mange Mennesker er Dagens Dont allerede forbi. Paa Fortovene ser man kun velklædte Mennesker paa denne Tid af Dagen. Bedsteborgerne gaar paa Strøget dels for at gøre Indkøb, dels af Mangel paa Tids-

fordriv. Jeg gaar til Side for en ung Pige, som bærer en Noderulle under Armen. Hun gaar til Spil. Hendes Øjne er bløde, en Smule sværmeriske i Udtrykket. Det er kommet af Musiken, tænker jeg. Er det galt med Længslerne? April er Kærlighedens Maaned og Blodets lønlige Gud, Eros, rører paa sig. Han kruser Vandet paa Havet i dit rolige Indre, du Pige dér, som gaar og drømmer lidt, hvad? Hvis der nu pludselig kom en og favnede dig midt paa Gaden og sagde, at du var skøn i din ydmyge Ungdom og kysede dig med en Voldsomhed, som vilde han stemple Datoen paa dit første Favntag paa din Mund og forresten gøre ved dig, hvad han havde Lyst til, vilde du da sige Nej? Vilde du vel? Hej, du vilde blive bange, for du turde ikke. Men du vilde skælve af en sød og navnløs Angst. Du vilde gøre en Synkebevægelse af Salighed. Forresten gaar jeg ikke og glor efter Pigerne paa Gaden. Men denne Jomfru kalder Sange tillive i mig. Jeg er et Instrument, der klinger af en varm og lødig Hymne. Jeg nynner en dyb Vise til

hende, den tilfældige, ubekendte, som jeg længes imod; men som nu er borte i Trængslen. Der kommer en anden om lidt. Men de gaar forbi, forbi. Jeg vil ikke undvære alle Smilene, alle Blikkene paa Gaden, ikke give Afkald paa alle Glimt af glade Menneskeøjne; thi de nærer min Lyst til at se, til at lytte, til at leve.

Frihedsstøttens Obelisk rager op mellem Buelamperne paa Vesterbros Passage og tegner sine rolige Linjer paa Baggrund af Raadhuspladsens Huse. Fortovene fjerner sig fra hinanden, Færdslen paa Kørebanen deler sig i to Strømme, der hver i sin Retning gaar uden om Støtten. Sporvognene snor sig op ad Bakken over Boulevardbanen, hvor Hotel »Terminus« skuer ned over Basarerne og det gamle Banaardsterrain. Jeg gaar over Gaden ved Hjørnet af gamle Kongevej, hvor en af de høje, matronelignende Frederiksbergvogne kommer glidende forbi Sct. Jørgensborg. Politibetjenten som staar paa den lille, trekantede Platform og leder Færdslen, fører netop Haanden til Huen. Han hilser paa en eller

anden. En Dame i en lys, brun Kaabe stryger forbi mig. Øjnene og Boaen, Egern, tænker jeg. To Bachfische, som gaar Arm i Arm, snævrer hjernetomt i min Nærhed. De bruger Mund, griner og fjanter og tripper afsted med nogle rappe, stakaandede Bevægelser. Disse smaa, smaafrække Pigebørn er uden at blues Mestre for at se hvilket som helst Mandfolk lige i Øjnene. De kreperer mig. Jeg føler Lyst til at slaa i Haand i Krebsen af dem og sige til dem, at de er paa Skraaplanet. I er paa Skraaplanet, Piger. Det gaar ikke. Hvad skal der blive af Jer? Jeg vil stille en formanende Maske op og sige, at det er syndigt at være saa som I ere, I fattigt- og lidettroende. Jeg vil bare fortælle Jer, at kristelig Forening for unge Kvinder har sine Lokaler her henne paa Hjørnet. — Jeg møder en Trop Soldater, som ryger paa Cigarer, gestikulerer med deres hvide Handsker og gaar i Trit paa ét Geled. Deres røde Halskraver luer mig i Møde. Foran Bladenes Reklameskilte staar Folk og læser Annoncer og Avisartikler. Jeg sagtner min Gang og læser

Overskriften paa flere Artikler, medens jeg gaar forbi, træder hen til Glasskabene, sluger et Par Notitser hist og her. Gevinde von dit og Kammerjunker von dat er indgaaet Forlovelse. Herregud, Held og Lykke! Dagmarteatret agter at genoptage »Min Ven Teddy«. Naa! Jeg gaar videre. Den blaa Himmel over Gaderne interesserer mig mere, Solstraalerne, som falder skraa og matte hen over Fortovet, og gør Skyggerne lange og usikre. De skinner i alle blanke Ting og lyser gennem Støvatomernes fine Taage, der sejler hen over Folk, baarede og splittede af Blæsten. Gaden er lys og dejlig aaben, Husfacaderne er pludselig borte og Tingene har ligesom fjernet sig fra mig. Jeg er blevet alene i en lys og fredssommelig Stemning af Sorgløshed, inderlig Ubekymrethed. Jeg ønsker ingenting, forlanger ikke mere end hvad denne Gade giver mig af Glæder. Jeg fortæres ikke af Ærgerrighed og beder ikke begærlige Bønner til Fremtiden. Der er intet til Hinder for at jeg kan gaa over paa Banegaarden og se paa Togene. Raadhuspladsen! Hvis jeg øn-

sker det, kan jeg gaa derhen og se Livet, som summer og koger, bevæger sig, strømmer og strømmer. Jeg er i dette Øjeblik midt i Menneskestrømmen, som bølger ud for National, Tivoli. Jeg beslutter at staa stille en rum Tid.

Jeg siger til den Sporvogn, som kører tæt forbi mig: Kør blot videre og tag Menneskene med dig. Jeg ved, der kommer andre, som ogsaa kimer og er fulde af Mennesker. Jeg bliver staaende her og ser Dagens travle Liv, hører alle Lyde som ligner Sang. Jeg vil opleve Færdsdens talløse, lykkelige Tildragelser, dens Myriader af bestandigt veklende Smaating. Jeg underholder mig med Livet i Gaderne, som naar andre Mennesker morer sig med at læse en Roman, se et Skuespil. Jeg risikerer ikke at komme hjem med en Ærgrelse over at have givet nogle Penge daarligt ud eller med Fantasiens fuld af jammerlig Ophidselse. Jeg beder til Bilerne, om de vil lade mig faa Tid til at se ind i dem, leve i et Glimt af de Menneskers Tilværelse, som ja-

ger forbi mig. Hvor mange Verdner er ikke tæt inde paa Livet af mig? Hvor mange Veje krydser ikke hinanden her? Jeg vil ofte standse ved disse Butikker, ved Caféerne Wivel og National, ved dette Hjørne, hvor Byens Puls banker i skøn Uro. Jeg vil med Glæde føle mig hjemme i dets Hjemløshed.

Foran Porten ind til Scala er der stærk Trængsel. Den internationale Bladkiosk, som den kalder sig, har sine Vinduer rigt udstyret med allehaande uartige Billeder. Folk staar forgabede ved Ruden og studerer de franske Prospektkort og tyske Vittighedsblade, som vrimler af frække Illustrationer, Grisetter in natura, i en pervers Aabenbaring med lange, sorte Strømper. Hvor mange Menneskers Øjne staar nu paa Stilke i gridsk Maaben over et Billede af et nøgent Pigebarn? Folk staar ubevægelige, ligesom paa Naale. Jeg tør ikke slaa en Latter op af Frygt for at krænke god Tone paa Gaden og forstyrre en hellig Andagt . . . Jeg burde give dem en Spand koldt Vand

over Hovedet. Nogle er standset for at købe Billet til Teatret, andre for at indaande den Atmosfere af cosmopolitisk Verdensfordærvelse, der kendetegnende en Storstad, hviler over Scala og Thomas S. Jeg har aldrig været paa Boulevarderne ud for de store Varietéer i Paris; men jeg kunde godt indbilde mig at jeg var dernede nu. Eller i Berlin; thi her er ligesom i Berlin Skøger paa alle Tider af Døgnet, Piger med malede Læber, kostbare Støvler med Skind paa Overlæderet og nattetrætte Ligansigter. Det er ikke endnu Streiftid for disse blide Fugle; men det er godt for Udkommet at begynde i god Tid. Nogle gaar med et sløvt, vanedødt Udtryk i Ansigtet, nogle er i godt Humør, nogle er kolde, hemmeligt gridske at se til. Kategorierne af Mandfolk, som ynder at drive frem og tilbage foran Porten ind til Teatret, er nogle blegnæbede Lapse, hvis Handsker har sorte Dender, og hvis Garderobe er deres et og alt. De bærer deres Sjæl uden paa Kroppen. Der er trivelige Kreaturkommissionærer fra Landet. Der er Udlændinge

med fine, besynderlige, eksotiske Fysiognomier. Der er Smaakaarsfolk fra Vesterbro, som nærer Betænkeligheder ved de høje Biletpriser. Der er Alfonser, sminkede, hvide af Last. Hoteller og Barer, Automater og Caféer med engelske, tyske og sydlandske Navne, Reklameskilte hvis gyldne Bogstaver raaber med Buchanan Whisky, tør Pommery, Granadine og Marashino, alle disse brogede Navne og fremmed klingende Gloser giver Husene og Gaden sit udenlandsk Storbyspræg. Jeg tilintetgør i mig selv et Fond af Tvivl om at København alligevel skulde være en Provinsby.

Raadhuspladsen. Jeg bestyrkes i min Tro paa at det er en stor, god By, jeg gaar i, en By for en Vandrer der har gjort det til en Sport at se, til en egen ekcentrisk Lykke at strejfe Byen igennem paa Kryds og Tværs. Jeg kan som grøn, af Ydre uværdig og uciviliseret Verdensmand, men med Globetrotterens Blod i Aarerne, cosmopolitisk udviklet af visse hjemløse Instincter godt være min By bekendt. Kom, Berliner og se et myldrende Vir-

var af Mennesker, som kan maale sig med Færdslen paa Belle-Allianceplatz. Kom, Wien og se Sporvogne, kom London og se Hoteller. Kom, Alverden, se Cyklernes By. Jeg kaster et Blik ind i Café »Paraplyen«, denne falmede Stamcafé, der taler om Traditionens Hygge, søgt af Skuespillere og Pressefolk, Veksellerere og Bankfolk, mange »kendte« Ansigter, d. v. s. Mennesker hvis Fødselsdage nævnes i Aviserne og som ses meget til Karnevaler og Teaterpremiærer, hovedsagelig Ungkarle, joviale Sybariter og Fyldebøtter, hvis Kærlighed til Tingene har sat sig i Maven. Den obligate Em af Mad, braset Saucelugt og krydret Os af Bøf slaar som en Bølge ud over Fortovet hver Gang Døren aabnes. Jeg er ude paa den brede Fortovspromenade, der adskiller Gaden fra den egentlige Raadhusplads.

En Bølge af hemmelig Fryd strømmer igennem mig. Jeg er af Ellevildhed nær ved at glemme at bruge mine Øjne. Hvor her er meget at se paa. Mit Velvære af Livsfornemmelse tillader mig ikke at udskille min Henryk-

kelse i en Betragtning alene af Bygningerne, Husene, en af Færdslen, en af den hældende Dag. Tilstanden i mig selv er en kaotisk forvirret Stemning, en Betagethed, som ikke paa staaende Fod lader sig analysere. Jeg kunde ganske vist staa stille midt paa For-tovet og gøre en halv Times Notitser, ligeglad med om Folk vilde stirre paa mig som paa en vanvittig. Men saa vilde den impulsive, rige Følelse af Sødme, af en indre henrykt Galskab, det kildrende Kaos af Spot og Begejstring, Taknemmelighed og lykkeligt fraadende Henrykkelse maaske gaa tabt. Derfor gaar jeg lige ind i Færdslen, borer mig som en Baad ind gennem Strømmen.

Hej, hvor Blikkene myldrer og Øjnene lær. Et Par Skridt foran mig gaar en tynd ung Pige med en underlig usikker Gang, en ligesom vaklende Ynde. Hun har en graa Dragt paa og har vovet at føre Sommeren ind i den kolde Foraarsdag. Hendes smalle Lænd gør mig ør af Fryd. Hendes Dragt slutter om hendes Skuldre paa en Maade, der faar mig til at skære Tæn-

der af Tilbedelseslyst. Se, hvor hun fører de let bøjede Arme, disse Bevægelsernes henaandede, berusende Musik. O, disse Ankler! Guder, de er tegnede af en eller anden sublim Arkitekt, der i en Tilstand af overjordisk Beruselse har set de Linier. Ja, ja, det er Skabningen i sit søde Vidunder, i himmelske, æteriske Former. Mit Blod aander et Hurra. Jeg gaar uden om hende og ser hendes Ryg i Profil og nu begaar jeg en Slyngelstreg. Jeg faar den frække Ide at lægge min Arm langs ad hendes Ryg, i Ryggens myge Plan, i Liniens fine Bugtninger. Hvorfor gør jeg det? Jeg vil mærke et Pust af hendes Lænds skælvende Liv, dens Sensuelisme, dens ukrænkelige, men forføriske Dejlighed. Det hele varer næppe et Sekund. Men Virkningen er frygtelig. Det giver et Sjok i hende. Hun farer fra mig, drejer Hovedet og sender mig et Blik, hvis Vrede drukner i Overrumpling. Jeg siger ingenting, smiler ikke, men glør opmærksomt paa hende. Min Mund er tilspidset i en mærkelig, lyttende Grimace og mine Bryn er rynkede. Tja, hvad skal

man sige, en Arm paa langs ad en Ryg, en besynderlig Ide, i Betragtning af at det er Kotume at lægge den paa Tværs. Det er kun mine Øjne, som taler. Hvad er det Fysiken lærer om Induktionsstrømmene: Haanden i Strømmens Retning — Frøken, her er foregaaet en reel Vellystudveksling. —

Vrede og Rødme formørker det hulde Aasyn. Jeg er uværdig for hende. Hun lægger sin Vej væk fra mig, søger bort fra mig i Trængslen. Hun flygter. Jeg kunde synge en Sang om en Fugl, hvem Angsten gav stærkere Vinger. Jeg kunde skrive en Myte om en graa Hind, som jeg saa forsvinde i Skoven.

Men Foraaret er mere paa Raadhuspladsen end paa noget andet Sted. Jeg ser og ser efter talløse Glimt af lyse Kaaber, hvide Hatte, nye Farver. Inde ved Husene glider Menneskestrømmen afsted, forbi Bristol, ind gennem Strøget, hvor Biler og Motoromnibusser baner sig Vej gennem Trængslen. Muslingeskallen foran Raadhuset synes ligesom at samle Eftermiddagens sene Solskin i en Skaal, der kaster sit lyse Refleks ud fra sig, blødt og gyldent,

svagt glødende. Foran Industricaféen bevæger Folk sig ned mod Glyptoteket ad Vestre Boulevard, og langt nede i Vestervoldgade kører Sporvognene ud mod Havnen, Langebro. Hvorhen man vender Øjnene er der Mennesker i idel Bevægelse. Den store, aabne Plads er som en Arena, hvor et mægtigt og mærkeligt Skuespil opføres, et Skuespil skabt ved uvilkaarlige, intuitive Midler, saa ægte, fordi Deltagerne spiller deres Roller ganske ubevidst, uanende om hvor stærkt de er optagede af deres egen Person, deres eget Selv, som her er Rollen. Det falder mig ind, at Skuespillere i Almindelighed spiller bedst Komædie uden for Scenen. Jeg gaar og morer mig over dette Paradoks, hvis Rigtighed er uangribelig som den er onskabsfuld. Jeg er Tilskuer til en broget, underholdende Forestilling, om hvis Rimelighed og Troværdighed jeg ikke er i ringeste Tvivl. Ingen Brist i Kulisserne. Ingen daarligt illuderende Huse, Butikker, Kiosker. Ingen sentimental Mellemaktsmusik. Jeg hører Sporvognskimmens, Cykleringnings og tudende Bi-

lers Intermezzo. Hvor er det moderne Menneske, som benægter Disharmoniens Skønhed.

Jeg føler Kærlighed til Kiosken, der staar faa Skridt fra mig. Jeg elsker Reklamerne for deres Brogethed. I Aften bliver der tændt Lys inde i Kiosken, og saa staar den og gløder. Jeg kan ikke følge med, ikke tage Del i alt, hvad der hænder omkring den. Jeg maa til syvende og sidst staa udenfor de Skæbner, der rører sig i dens Nærhed. En Herre staar bøjet foran Ruden ved Hullet. Henter han Billetter til Teatret i Aften? Hvem skal han have med? Vil han have en fin Smoking paa og en Dame under Armen, en Dame, som ligner Prinsessen i Æventyret? Eller køber han bare en Avis? Bare en Avis? Ved jeg, hvad den Avis betyder for den Mand? Det er en velklædt Herre, som godt kunde se ud til at spekulere paa Børsen. Vil han nu med Uro i Nerverne se de sidste Noteringer om Kursernes Fald og Stigninger? De kan maaske være afgørende for ham? Min Fantasi udvikler sig. Jeg ser paa Manden. Herregud, han

købte et Frimærke, som han klistrer paa et Brev. Ikke andet, siger jeg? Ved jeg, hvad der er inde i Brevet? Maaske en Meddelelse til en fattig Mand, at nu kan han faa Arbejde paa Værftet? Eller til en Partner i Klasse-lotteriet, at en stor Gevinst er vundet? Jeg faar intet at vide. Jeg er udenfor? Jeg nærer ingen Tvivl om, at det i dette Tilfælde er min Lykke at være uvidende om Brevets Indhold. Hvem garanterer for, at det ikke er en Opkrævning til en fattig Lus om at betale nogle Penge? Eller maaske Meddelelse om Sygdom eller Dødsfald? — Der træder en ung Pige hen til Hullet. Hun faar en hvid Lap, et Brev. Det er et Billetsvar paa en Aviskorrespondance. Det er det nok. Kommer han til Stævnemødet? Elsker han mig mere? Er det forbi for evigt, din Johannes? Pigen staar stille midt paa Gaden og bryder Brevet. Min Sandten om her ikke er noget alvorligt paa Færde. Jeg bliver helt benouet, for Pigebarnet ser bekymret ud. Der avles en Varme inde i mig. Jeg bliver nemlig grebet af den Tanke, at jeg kan

være en Pige, der midt i Gadens sorgløse Tummel bliver sønderknust af en eller anden Besked, en Smule til Hjælp. Medlidenheden blusser op i mig paa en Maade, som om jeg var klar til at vove hele mit Velfærd for hendes Skyld. Frøken, jeg har draget min Sabel. Jeg er Deres Ridder. —

Jeg stiller mig lige foran hende, saa Brevets Kant berører mit Tøj. Jeg siger ikke et Muk. Jeg venter. Hun ser op, og i samme Øjeblik som jeg ser hendes Ansigt, vokser der en Forvirring og en Flovhed op i mig. Jeg synes hendes Ansigt er mere vredt end bekymret. Jeg føler mig ikke tiltalt af hende. Min Medlidenhed er skamfuld flygtet.

— Gud ved, hvad De glor paa — siger hun pludselig.

Jeg ser at hun har Diamanter i Ørene. De ser ildevarslende uægte ud.

Ho, tænker jeg, det er en af Gadens Fugle. Hun er vist en lille Trækkeske. Jeg mener at kunne se det paa Folderne i hendes hvide Kinder. Det aner mig, at hun vil sige mig noget frygteligt. Hun gaar lidt fra mig og folder

uvilkaarligt Brevet halvt sammen i Fingrene.

— Gud sikken en Tosse. Hvad Fa'en glor De paa. —

Ordene rammer mig som en Knut. Jeg siger ingenting, men jeg hvisker i mine Tanker: Om Forladelse, om Forladelse. Jeg vilde ikke noget ondt. Jeg var ikke nysgerrig. Jeg vilde ikke fornærme Dem eller have at De skal være vred for min Skyld. Jeg syntes, De saa lidt hjælpeløs ud, saa jeg tænkte jeg vilde — —

Hun er borte. Jeg gaar langsomt, mekanisk videre.

Hæ. Hvad vilde jeg den Tøs? Fik jeg Pigefornemmelser? Jeg gennemgik maaske en Lidelse for hendes Skyld? Haha, en Lidelse, jo jeg er sød. Blev jeg revset eftertrykkelig for min Sentimentalitet? Saadan en Mær — saadan en Luder! —

Det gør ondt i mit Hoved. Jeg er blind for, hvad der foregaar omkring mig. Jeg mærker ikke at det er en lys, aaben Gade jeg gaar i. Jeg vil ikke tage mig sammen og se paa den som før. Jeg ved, at jeg kun vil se Fjender,

Mennesker som haanlér, griner, vil ondt. Jeg vil passe mig selv og lade, som om deres Latter er mig ligegyldig. Enhver Lyd, som jeg hører, virker paa mig som en Pine. Støjen og Lar-men omkring mig, som jeg før glædede mig over, er blevet mig en Lidelse. Hvor skal jeg vende mig hen for Glimtene af alle de onde Øjne, de fjendske, skadefro Blikke? Følelsen af et fysisk Ubehag kommer over mig. I Dag har jeg høstet Lærdom. Aldrig, aldrig skal det ene Menneske tage Del i det andets Skæbne. Skæbnen er den stærkeste. Det stemmer mig for mine Tindinger. Jeg har faaet en voldsom Hovedpine. —

Jeg driver ud paa den egentlige Raadhusplads, gaar mekanisk i Retning af det store Stoppested midt paa Pladsen. Jeg er ligeglad med Sporvognene, Trafiken, Menneskene. Hvad vedkommer de mig? Jeg er døv for Avissælgernes Raab, blind for nye Farver, som ellers vilde lue ind i mig. Jeg stiller mig op og ser paa Folk som stiger ud og ind; men jeg føler ingen Glæde ved det. Jeg er i en Tilstand, hvori jeg er frem-

med for mig selv. Hvordan er det, jeg siger om mig selv: Jeg er intet mindre end en Mester i at reagere overfor daarligt Humør. Lad se.

Jeg gør en Bevægelse, som om jeg vilde ryste Misstemningen af mig. Jeg gaar nogle Skridt og slaar Fødderne trodsigt i Jorden, retter Ryggen og aander dybt ind. Hvad er der i Grunden hændt mig? Et Pigebarn paa Gaden har Næset mig af. Det har jeg for min Nævenyttighed. Min Glæde er intet Bedrag, men jeg kan ikke være sikker paa, at der er andre end mig, der er glade. Jeg rømmer mig, bider Tænder og knytter Næver, saa mine Knoer bliver hvide. Jeg vil ikke falde sammen. Jeg vil gøre, hvad jeg kan for ikke at være i Vold af nogen Misstemning. Ingen Syggen i Humøret. Ingen Svaghed. Jeg gaar over ved Husene ved Vestervoldgade, betragter Butikkerne, ser paa Folk og konstaterer at Omgivelserne ikke længer er mig saa fjendtlige som før. Jeg staar ved Kanten af Fortovet ud for Linnets Kaffe-bod og ser ud over Raadhuspladsen. Ja, der ligger den. Nu har jeg den igen,

den dejlige. Sporvognene kommer fra Vestervoldgade og Vesterbrogade og kører i Ring ind gennem Jernbanegade. Deres Periferier krydser hinanden. Det er en Fornøjelse at se. Glidende, vanderende, kurende som Slæder, der med sagtnet Fart snor sig ind i Gaderne, betjente og befolkede af myldrende Menneskemyrer. Jeg elsker det, jeg elsker det, denne store Plads's Liv. Jeg ser paa det i en Stemning af Forsoning, af stilfærdigt tilbagevendende Glæde.

Et Stykke nede i Vestervoldgade standser jeg og ser mig tilbage. Jeg har en velgørende Følelse af at gaa i Ly af nogle høje, smukke Huse, hvis Tages Omrids og tindeagtigt elegante Silhuetter tegner sig rene, fine og sarte mod den synkende Dags Himmel. Lige overfor mig ligger Ny Rosenborg, længere henne ligger Holtenhus. Baggrunden for Billedet af Gaden dannes af det disede, næsten fjerne Raadhus, der løfter sine Taarnes og Rækker af Skydeskaars dæmrende Horizont op mellem de nære Huse. Der er nogle forunderlige, ulegemlige Farver af orange,

gult, violet og hvidt i Luften. De smelter i blid Forening og danner et Spil af Nuancer, et Hav af blomstrende Ætre, der fratager en Vejret af Glæde. Er Husene Slotte? Vandrer jeg mellem sært belyste Paladser? Jeg staar midt i et Æventyr. Jeg ser Husene rødme. Det er som om der aandes og sænkes Blomster over Byen.

Videre. Jeg er bange for de Sjælens vegetative Tilstande, som *Fejlberg* taler om. De er nok heldige og betydningsfulde for ens indre Udvikling, for »Mulighedsværdierne«, men de er intet mindre end Tilstande af en legemlig Afmagt, af en Falden-Hen, en Væren udenfor sig selv, som kan befordre farlige og usunde Følelser som Sværmeri, Sentimentalitet og legemlig Slaphed. Værdierne ligger ikke saa meget i selve Tilstandene, som i Overgangene, Reaktionen, de Brydninger som forekommer i en selv. Det er derfor forsvarligt at lovprise de hyppige Svingninger, de vekslende og skiftende Stemninger . . .

Paa Hjørnet af Farimagsgade og Gyldenløvesgade drejer jeg ned langs

Ørstedsparkens Gitter. Det maa være en Gade, hvor der bor bedre Folk, pæne, dannede Folk. Jeg ser ingen støjende Børn paa Fortovene, ingen Smaabutikker. Gadedørene er store Porte med slebne Ruder. I en Lejlighed i en af Ejendommene er der tændt Lys i Loftet, et varmt kobberagtigt Ovenlys, der giver Stuen et roligt, lødigt Skær. Store Malerier paa Væggene. Jeg kommer til at tænke paa en Maler som jeg engang besøgte i en Kælder i Brohusgade. Han havde nogle Tællelys i en Lerkrukke under Loftet, et Klavér og en Ølkasse, som blev brugt som Klavérstol. Han var lykkelig for sin Hybel. Hans Behov var ikke stort. Men hvilken Modsætning er dette rige Borgerhjem ikke til Malerens Hjem. Er Beboerne da saa forskellige? Kunde Professorens eller Grossererens Datter finde sig i at sidde paa en Ølkasse og spille Schumann? Nej, det kunde hun ikke. Det vilde forstyrre Stemningen, vilde hun sige. Ak, det stakkels Pigebarn skulde blot vide, hvordan Schumann lyder i en Stue med nogle Tællelys, bare Vægge og en Ølkasse ...

Det er ikke Stuen, som skaber Musiken, men Musiken som skaber Stuen, Stemningen. Men alligevel finder jeg Professorens Stue lækker. I den Belysning kunde man sidde og læse og arbejde lige saa meget man havde Lyst. Man kunde ofre sine Nætter for at høste Kundskaber og blive en klog og anset Mand, som havde Elever paa Universitetet og Børn som gik i Latinskoler og spillede Tennis . . . Naar man gik paa Gaden vilde Folk hilse paa en. Viste man sig paa Skolen, vilde Eleverne tage Huerne af. Man kunde studere Psychologien i alle dens Afskygninger, finde nye Instincter i Menneskets Væsen, nye Faser i dets Natur. Man kunde belyse enhver Følelse indtil dens Ophav, analysere den, bestemme dens Sammensætninger, maaske gøre sig til Herre over den og derudfra bygge Læren om Følelsens systematiske Indordning under Viljen. Det kunde blive interessant. Maaske kunde man komme langt videre. Hvem ved, om man efter lange Tidens Studium en sen Nattetide kunde finde Forklaringen paa Bevidsthedens Op-

rindelse? Sæt man en skønne Nat sad med Gaadens Løsning i sine Hænder, og sagde: Dette er Livets Aarsag. Dette er Erkendelsen af hvad Liv, hvad Sansning er. Jeg har løst Tilværelsens Gaade. Men hvad saa? Er der saa mere? Vilde jeg ikke spørge mig selv? Er det det hele? Og medens jeg langsomt og omhyggeligt udarbejdede og nedskrev alle Enkelthederne i mit Fund, og medens de Lærde spidsede Øren, Bladene bragte Meddelelser om det store Fremskridt paa Psychologiens Omraade, om en ny Udødelig, og Verden begyndte at vifte med sin Hæder — vilde jeg selv sidde med en hjælpeløs Følelse af Fattigdom, bærende paa en Byrde af Vished om vor Tilværelses Ubetydelighed, Ligegyldighed, Intetsigenhed. Vilde jeg da ikke betænke mig paa at »berige« Verden med min Erfaring. Jo, jo, det vilde jeg. Gaader bør ikke løses, siger en klog Mand, Erfaringen viser, at de, naar de løses, taber deres Værdi. Vi kaster dem fra os som noget værdiløst. Jeg vil altsaa ikke være Professor. Jeg vil

altsaa ikke have saadant et Hjem med tykke, tykke Bøger.

O, Skam ske mig, fordi jeg har ønsket og begæret. Jeg har gaaet og tørstet efter en Rigdom, som jeg ikke er sikker paa er en reel, men kun en Pseudo-Rigdom. Jeg har fordret noget timeligt som Lysekroner i Loftet, Malerier paa Væggene, Tæpper paa Gulvene. Jeg er uværdig for den Gade, jeg gaar i. Jeg har tilsidesat en lykkelig Følelse af at vandre i den, se dens farende Sporvogne, se Parken inde bag Gitteret, hvor Mørket lejrer sig mellem Træerne, hvis Kroner skummer og ligesom vokser af en Dunkelhed, se Folk, som kommer forbi mig i Halvmørket, smaa, sarte Studiner som kommer fra Manuduction, Mødre med Barnevogne, Postbude med Rigdomme af Breve, og saa vide, at jeg nærmer mig Hjørnet af Nørrebrogade, hvor jeg ser de første Lygter tændes. Jeg skynder mig over Vendersgade. Lysene i Husene bliver talrigere. Jeg synes Vinduerne i en Facade minder om lysende Brikker paa et mørkt Skakbrædt. Et stærkt, hvidt Skær falder

ud fra en Damekonfektionsforretning paa Hjørnet af Vendersgade. Jeg kan ikke lade være at more mig over en komisk Samling af hovedløse Damer, der klædte i lyse Foraarsmoder og ubevægelige i deres barokt-yndefulde Attituder er stillede op i Vinduet. Jeg er allerede forbi Butikken.

Jeg naar Frederiksborggade. Hvordan skal jeg forme det, jeg føler, overfor alle de tændte Lygter, overfor denne pludselige Illumination af Gaderne? Min Lyst til at vise en Ting i sine Enkeltheder fortaber sig i en indre, fredsommelig Jubel over et Helhedsbillede af Lamper, af en Lysvirkning, der straalende hvid og gylden har lejret sig mellem Husene. Butikkerne ligger som glødende Mysterier ved Bredderne af Færdsdens Flod. Sporvognene er blevet til gyldne Slæder, og alle Cyklerne ses som smaa, lysende Øjne mellem Bilernes stirrende og jagende Lanterner. Jeg gaar et Par Skridt, standser igen, vender og drejer mig som om jeg ikke evnede at overse Lysenes Festvirkning. Gaden ligger i den mørke Aften som en lysende,

undersøisk Verden, der skøn, gaadefuld og fantastisk strækker sig som en endeløs Kanal, helt inde fra det Kaos af Lygteild, hvor man aner Kultorvet og langt, langt ud over Dronning Louises Bro. Paa Tagene af Gadehjørnernes Huse flammer Lysreklamerne som gyldent blinkende Fyr, et Navn, en Fabrik, Chocolate, Margarine, det bedste i Verden. Jeg beundrer det Skær, der rødt og glødende gult falder ned over Hustagene som fra en Lysfos. Jeg elsker denne Form for Raab. Denne elektriske Illumination, der luer højt over Gaden som Fakler over den moderne Konkurrence, støtter min Paastand om at København er Cosmopolis i Norden. Der er nu en Time til Butikkernes Lukketid. Det er i Forretningerne at Travlheden raser.

Brøndshøjvognen Linie fem holder stille paa Hjørnet. Vognstyreren skifter Spor med en lang, tynd Jernstang. Sporvognen som har to Bivogne ligner, optaget som den er, et helt Tog, der skal langvejs væk. Den har en Times Kørsel ud til Forstæderne. Jeg gaar over til Stoppestedet og faar nu Øjne-

ne op for at Passagererne næsten udelukkende består af Arbejdere. De optager baade Hoved- og Bivognene. De skal hjem. De kommer fra Arbejdspladserne, fra Fabrikkerne og Værfterne, Burmeister & Wain, Bryggerierne, Boulevardbanen. Hvad gør det, at de ikke er pæne i Tøjet? Klæder skaber Folk, men ikke Menesker. De fleste af dem er renvaskede og har tændt Piberne. De har købt Eftermiddagsaviserne og læser Nyhederne. Nogle sludrer sammen, nogle ser ud paa Gaden. Flere af dem, der staar op paa Perronerne, har smaa Madkasser i Hænderne eller en Avisbylt under Armen. Jeg forstaar, at det er Menesker, som virkelig maa arbejde haardt for Udkommet. Deres Miner foruro-liger mig, fordi de ikke er glade allesammen. Der er Aasyn mærkede af Kamp. Der er trætte Øjne. Der er Rygge, som buer. I den forreste af Bivognene ser jeg en gammel Mand med et hvidt Skæg. Han har sat sin Brille paa Næsen og læser sin Avis. Hans Skuldre er lave, og hans Krop er saa spinkel, at Tøjet slaar Folder over hans

Bryst. Hans Ansigt har smukke, trætte Træk, et underligt sammensat Præg af brydsom, taalmodig Flid og fin, menneskelig Alderdom. Ja, det er Mennesket Arbejderen . . . Sporvognen kimer og kører. Et Stykke af en mørk Verden, et Pust af en stor Alvor drager bort. En Linie fjorten ankommer til Stoppestedet. Den befordrer Villabeboerne i Hellerup og Charlottenlund hjem fra deres Virksomheder inde i Byen, fra deres Ærinder i de store Butikker. Der sidder Damer i Vognen med Boaer om Halsen og brusende Fjer i Hatten. Lige ved Døren i Hjørnet sidder en Herre med en høj Hat. To Sporvognslinier, der et langt Stykke Vej løber paa de samme Skinner, kan have et vidt forskelligt Publikum. Passagererne er ikke de samme. Karakteren i mine Betragtninger kan forandre sig blot ved at se fra den ene Sporvogn til den anden.

Jeg gaar ned mod Dronning Louises Bro, hvis hvide Lygte løfter sig over Gadens øvrige Myriader af Lys. Butikkerne paa min venstre Haand kimer ideligt med Dørklokkerne og Dø-

rene knaldes i. Et Par barhovede Smaapiger staar uden for en Manufakturforretning og tæller nogle Penge. Den mindste af Pigerne, som maa være to smaa Søstre, staar paa Tæer og kigger spændt ned i den ældre Søsters aabne Haand. Jeg er overbevist om, at hun ikke har fjerneste Begreb om Mønters Værdi, men alligevel stirrer hun stærkt interesseret paa Pengene. Jeg gaar langsomt forbi dem og ser den lille løfte Hovedet og betragte Søsterens Øjne eller maaske hendes Mund, som bevæger sig og tæller. Børnene maa være sendt i Byen for at gøre et Indkøb og nu ser de efter om de har faaet rigtige Penge tilbage. Jeg er inderlig forelsket i denne Scene. Jeg er saa henrykt over denne lille pudsige Forestilling at jeg bliver ved med at følge Børnene med Øjnene. Den ældre Søster kan ikke faa Regnskabet til at stemme. Hun staar maaske og bryder sin Hjerne med hvor meget atten og fem er. Den modne, menneskelige Klogskab har nu engang fundet ud af at det er treogtyve. Jeg selv vilde sige at det var treogtyve; men jeg føler

mig for dette Fond af Viden, Erfaring og Forstand ikke for synderligt mere at regne end denne Pige. Tværtimod. Jeg hævder at Forskellen i Klogskaben er saa ringe, at den saa at sige er illusorisk. Er det noget at prale af, at vi har fundet ud af, at atten og fem maa være treogtyve? Naar det kommer til Stykket, er atten og fem maa-ske slet ikke treogtyve, men hundredeoghalvfjers? Der er i den ældre Søsters og endnu mere i den lilles Ansigt et saa levende Udtryk af Uforstaaenhed, som for mig er den sandeste Kilde til Visdom. Jeg bliver saa stærkt optaget af disse Tanker, at jeg ligefrem tror at have fundet nye Veje til Genfødelse af de oprindelige Følelsesværdier . . . Ved Siden af forøges mit Humør. Alting henrykker mig, Butiksvinduerne, Menneskestrømmen langs Husene, denne sorte Uro i Skæret af de illuminerede Butikker. Skarer af Beundrere foran et Vindu, en Række af smaa Silhuetter med en lys Baggrund. Kørebanens hastende Liv, Vogne, Cykler, Sporvogne, Biler i hinanden modgaaende Strømninger. Krydsningstedet

ved Farimagsgade, dette lille Travlhedscentrer, hvor alt lever, rører sig, bevæger sig. Ja, det er Færdslen i en stor By, tænker jeg, det er Menneskeliv paa Jorden i en ny, fremskreden, moderne Tid. Det kan ikke være nyere, det er taget af det allersidste Nu. Jeg tænker mig Boulevardbanen henne under Nørrevoldgade, hvor Togene ruller under Jorden. O, Mennesker, det har I fundet paa, dette Liv, dette Æventyr i Virkeligheden, det er Jeres Værk. Hvorfor ryster jeg paa Hovedet? Jeg græder af Glæde . . .

Men som Modsætning til Frederiksborggades Forvirring af Lamper ligger de mørke Søer indrammede i en fin, afstemt og rolig Illumination. Disse Lygterækker langs Bredderne, som en dansk Digter kalder en Bibel i Guld-snit, hvilket jeg finder smukt og godt sagt. Tak, Hr. Digter. Jeg tør ikke finde paa at sammenligne det ved noget. Jeg stiller mig med Armene hvilende paa Broens Granitbrystværn og ser ud over Vandet. Her skriger i Vintermaanederne Sundets og Havnens Maager.

Her sejler Svanerne i Solskinnet Foraar og Sommer. Endnu er Rutebaadene fra Østerbro ikke begyndt Sejladsen; men inden ret længe kan man se dem i de lyse, stille Aftner, befordre Skovgæster fra Klampenborgtogene, hvide, sommerglade Mennesker, der vender hjem med Anemonebuketter og Bøgegrene. Endnu er der heller ingen Robaade paa Søerne, men længere hen paa Maaneden vil man en sen, lun Aften høre Lyden af Aarer, som løftes i Vandet. Det er Foraarets Sværmere som er ude. Der banker et Hjerte bag et tyndt Liv. Der er Læber, som skælver og dirrer. Der er nogle som kyskes i Bunden af Baaden og Skæret af Lygterne, der danser som en Morild paa Vandet, skinner som smaa Flammer i deres Øjne. En Pige farer forskrækket op? Hvad er det? Tys, det er Sporvognen inde paa Dronning Louises Bro, en fjern Kimen. Det er en Vogn, som rumler inde i Nørresøgade, langt borte. Stille, lad mig se dine Øjne . . .

Ho, jeg ved nok, hvordan det vilde smage. Jeg er i det hele taget ikke

bange for at indrømme at der ogsaa i mig er noget der hedder April og dermed beslægtede Ønsker, Længsler, tilhullede Drifter, Foraarsbrunst. Jeg har vendt mig fra Søen, og som jeg staar her med Ryggen til Broens Brystværn med Hjernen fuld af hede Syner vil jeg ikke anbefale nogen ung Pige paa Gaden inden for en vis Radius at komme mig alt for nær; thi jeg kunde let komme i Vold af et eller andet Lune, en tvivlsom Lystighed, en Foraarsindskydelse, hæ, som kunde have alvorlige Følger for Pigen. Rent bortset fra at Verden og hendes Paarørende vilde sige, at det var sørgeligt, at det skulde gaa hende saadan . . . tror jeg nok hun kunde blive fornøjet med mig. Jeg er ikke saa stort et Fæ til at holde af et Pigebarn, som man maaske tror. Jeg kan aldeles ikke anse mig selv for at være nogen Klodsmajor paa det Omraade. Slet ikke. Aldeles ikke. Den Tanke tilsidesætter jeg som noget absurd. Vær ikke bange, du som jeg engang skal elske, der er en ganske god Ild i mig, naar det kommer over mig. —

Jeg er over Broen og drejer ned langs Dosseringen. Aftenen er mørkere her. Byens Larm er fjern. Langt oppe i Rummet staar Stjernerne, hvide og mangfoldige Meteoror, der dækker Himlen, Mulmet med en Illumination af Sølv, med Juveler, der rundhaandet er strøet overalt i Rummet. De ligner en hvid Regn, en lysende Sne, der i sit Fald gennem Luften pludselig er standset og staar blikstille... Men det er, som om man kan vente den igen hvert Øjeblik. Blæsten er ikke stærk mere. Den puster ude fra Søen mod Land og vandrer som det fredelige Sus af et Aandedræt hen over Træer og Buske i de smaa Haver foran Dosseringens gamle, idylliske Huse. Der er kommet en Ro over mig, en stilfærdig Væren i Slægt med Omgivelserne. Jeg er i Ligevægt og gaar ligesom i Dønningerne af mine mange lyse Sindsbevægelser. Ingen Slag til Siderne, ingen Ophævelser med noget som helst. Intet Uvejr af Begejstring, intet Hurra, ingen Lyst til at spotte og ingen Anledning til Ærgrelse. Kun en Følelse af en simpel Lykke, en som

intet fordrer, intet savner. Jeg kan ikke skelne de Ansigter af Folk, som jeg møder i Mørket. Jeg kender ingen, men hvert eneste Menneske jeg gaar imod, er mig kært. Hvad er det som ruller blidt og sagte i mit Blod? Hvad er det? Jeg ved det næppe selv. Jeg synes at alt, Søen, Byen, Aftenen, Omgivelserne er som de skal være. Jeg vilde ikke bryde mig om, at de var anderledes. Er det en Glæde ved at være til? Er det en Taksigelse til Tingene? Jeg hører Larm fra Gyldenløvesgade. Søvavillonen lyser festligt ud over Vandet.

Mellem de gamle Træbroer, der fører over Jernbaneterrainet, hvor Nordbanetogene ruller, staar en Signalmast, hvis Kolonner af Lanterner gløder som røde Øjne i Mørket. Der holder et Lokomotiv paa et af Sporene. Dampen hvisler og syder af Ventilerne. Det mørke Uhyre ligner et Hjerte af Jern, der banker. Der arbejder en Mand i Skæret af det aabne Fyr. Hvor mange lænkede Kræfter, hvor mange Atmospheres Tryk er her i Spænding? Lokomotivet skal vist køre et Tog i

Aften. Inden ret længe gaar der maa-
ske et gennemgaaende Eksprestog til
Christiania. O, et Eksprestog! Et, som
først klapper sagte hen over Sporskif-
terne med denne Lyd af lange, blødt
rullende Sovevogne, og derpaa kører
hurtigere til for at jage gennem Nat-
ten, pløje Mulmet op med sit lysende
Legeme, suse som et Uvejr af ham-
rende, smældende Lyde og fløjte dæm-
pet majestætisk, naar det buldrer gen-
nem øde, sovende Stationer, køre, kø-
re, de mange vidunderlige Mile. — Jeg
ser rigtig paa denne Maskine. Jeg for-
staar ikke mig selv, naar jeg tilbeder
Jernet, Styrken, Hastigheden. Men jeg
nærer en besynderlig Æmhed for dette
haarde, stærke Væsen. Jeg staar ved
Gitteret lige i Nærheden af den, op-
lever dens Færd mod Nord, i Galop
langs Sundets Reviéra, drønende over
Broer og Viadukter, stævnende op gen-
nem Sverrig, gennem mulmende Sko-
ve, sovende Byer, duvende gennem
alle Bugtninger og Kurver. Jeg har
ingen Rejseplaid og kostbare Læder-
tasker. Jeg har ingen Ulster og Ga-
mascher, ingen mondæn Rejsehabit.

Jeg har ganske vist heller ingen Penge til at købe en Billet for; men der skulde ellers ikke være det ringeste til Hinder for at jeg kunde gøre Turen med. I Aften. Om en halv Time. Lige nu. Bevares, det har ikke Spor at sige, jeg kan godt sætte mig ind i Kupehjørnet med det samme, lægge mig i Køjen i Sovevognen. Alt dette leger min Hjerne med. Jeg vender mig fra Lokomotivet og ser ud over Gaden. Det er forresten mærkeligt, at der ikke kommer en og forærer mig en Billet til Kristiania. Det forundrer mig. Men der kommer ingen.

Jeg kan ikke staa ret længe ad Gangen og tænke paa en Ting. Jeg kunde have Lyst til at skrive et tykt Værk om et Lokomotiv og om de Stemninger, der er forbundet med en Jernbane, eller jeg kunde skrive en indgaaende, alvorlig Afhandling om et Menneske, der gaar forbi i Mørket, og som jeg ikke kender. Men jeg er bestandig under Indvirkning af nogle Omgivelser, der idelig forandrer sig. Et Lysglimt, en bestemt, pludselig Lyd, et Raab eller en Larm, som lyder i min

Nærhed kan for et Stykke Tid kuld-
kaste en hel Række af Tanker i mit
Hoved. Mine Betragtninger, mine Sy-
ner, Indbildninger og Fantasier tager
i saadanne Øjeblikke en ny og frem-
med Retning, fremmed fordi den ikke
er i Slægt med de foregaaende Fore-
stillinger. Ideerne ophober sig over
det ny, jeg fornemmer, udvikler sig
enten til Luner og Galskaber eller rent
fornuftige Betragtninger. Denne Veks-
len af Aarsager og deres Virkninger
kan ske meget hurtig, ligesom den og-
saa kan foregaa regelmæssig og stille.
Det beror paa Omgivelserne, paa hvor-
dan Gaden er. Derfor er der selvføl-
gelig intet i Vejen for at en stille be-
skeden Gade kan give Anledning til
voldsomme, ekstatiske Sindsbevægel-
ser. Jeg er hele Tiden i Vold af disse
talløse Forandringer og Situationer,
som myldrer omkring mig. De bety-
der noget for mig. De er en Rigdom.
De er mangfoldige og kommer af sig
selv. De er som en Række af vidun-
derlige, kærkomne Overfald.

Der kommer en Bil susende henne
paa Gaden, hvor Aaboulevarden og

Gyldenløvesgade støder sammen. Den kører lige tæt forbi mig, og jeg faar netop set et Glimt af en Herre og en Dame, som sidder inde i den oplyste Vogn. Var de i Festdragt? Saa jeg et hvidt Kjolebryst? Anede jeg en Udskæring paa Damens lyse Kjole? Jeg skænker det ingen særlig Opmærksomhed i Øjeblikket; men lidt efter kommer der en Bil til, hoppende, jagende over Stenbroen. De Mennesker, som sidder i den, er ogsaa festklædte. Hvad betyder det? Er der Fest et eller andet Sted i Byen? Jeg begynder at gaa op ad Trappen, som fører over til Svineryggen, men lægger i det samme Mærke til at Sporvognen, som kommer udefra og skal ind til Byen, er fuld af lutter fine, pyntede, næsten feststemte Mennesker. Hvad er der paa Færde? Jeg kan ikke forstaa, hvorfor Damerne ikke har Hatte paa Hovederne, men kun et let, gennemsigtigt Slør om Haaret. Jeg ser spørgende paa en purpurrød Aftenkaabe, en blaa Kaabe og paa Herrernes Overfrakker, som forekommer mig særlig fine og højtidelige . . . Naa, der er maa-

ske Bal i »Foreningen til de moderne Danses Fremme« eller Aftenunderholdning i »Selskabeligt Samfund«, disse Sammenslutninger af Mennesker, hvis Hjerter fortæres af Kedsomhed og Mangel paa Underholdning. Det er mit inderlige Ønske, de maa tilbringe en hyggelig Aften i hinandens Samvær; men selv vilde jeg ikke bryde mig om at gøre dem Følgeskab. Det er meget mere underholdende, meget mere indbydende at gaa en Tur over Svineryggen, i Foraarsaftenens fredelige Mørke.

Jeg er ikke alene. Svineryggen er jo en mørk, enlig Sti mellem Vandværks-søerne og har Navn af at være en farlig Vej at gaa ad om Aftenen. Men alligevel færdes her adskillige Mennesker. Mørket har endnu ikke sin lukkede, mulmede, flagermuseagtige Skikkelse som længere hen paa Foraaret, naar Myggene flyver en i Ansigtet og Spindelvæv svøber sig usynligt om ens Hals og Pande, eller naar Luften er fuld af Lunhed, fuld af myldrende Dufte fra Hækkene, Søbredderne og Skraaningernes Blomster, og naar Humle-

bien sejler summende forbi ens Øre og siger, at Sommeren er inde — men alligevel vandrer Folk her i Aftenen. Jeg gaar forbi en Bænk, hvor der sidder en ung Mand og en ung Pige. De sidder ubevægelige, nær ved hinanden, akkurat som om de var standsede midt i et Forehavende og sad og ventede paa, at jeg skulde gaa forbi og fjerne mig. Jeg er saa taknemmelig for den Sum af Pietetsfølelse og Agtelse for Traditionen hos denne moderne, ellers saa følelsesfattige Københavnerungdom, der vedblivende finder at Svineryggen er et Sted, hvor man holder sine Hyrdetimer og ledes ind til hinanden i Stævnemødets jomfruelige og søde Verden . . . Jeg har stor Respekt for to Mennesker som holder af hinanden. Jeg nærer alvorlig Agtelse for den ophøjede, lidt vanskelige Kærlighed, som der vistnok gives Mennesker, der er i Stand til at føle; men denne for Færdslen generende og for en fredelig Spadserende paatrængende offentlige Ømhed gør mig lystig paa Bekostning af disse Menneskers »unge Kærlighed«. Et sundt, ungt Mandfolk

maa nødvendigvis have sine brunstige Trængsler, saavel som en sund Pige maa det; men det er en komisk Ting at gøre sig til sværmerisk Træl af saadanne Kvaler. Hørte jeg en Hvisken? Ak, Pige, bad han om din Gunst? Giv ham den ikke. Han er et Kryb, et løgnagtigt, sentimentalt Bløddyr, der tænkende paa dit Skød hvisker: Jeg elsker dine Øjne. Men Sagen er den, at du er sammensat af Længsel, dit Væsen er et Hele af Trang, af en aabenbar og hemmelig, en direkte og indirekte Tryglen om Æmhed, der er stærkere end den elendige Smule kvindelige Fornuft, som ellers er din Stolt-hed.

Men jeg vil ikke forstyrre Eders intime, lyssky Kærlighed. Jeg vil ikke nære et eneste Ænske om Sværmeri under nogen Form, naar jeg tænker paa Eders lumre Tidsfordriv, Eders Afform for Omgang med hinanden. Jeg vil sige, at jeg er rigere ved at gaa og elske Aftenen og Mørket, Søens Ro og dens fine Krusninger som af frysende Vand. Jeg vil lytte til Aftens fjerntfra Lyde, Sporvognskimen,

Damperes Tuden, Lokomotivfløjt og Vognrummel. Jeg vil aande Luftens tynde Kølighed og drikke Stjernernes Lys. Jeg er standset og ser ind mod Byen over det mulmede Terrain, der er den gamle Banegaardsplads. Som fra Kløfter, paa hvis Bund der luer gemte Baal, stiger Lysskæret fra Vesterbrogade op ad Husfacaderne, der staar som en Række lysende Vægge mod Mørket. De ligesom ser indover et uddødt Land. Raadhustarnets Urskiver svæver som et Par Ugleøjne, der stirrer og vaager i en Nat. Det kobberagtige Lys fra Buelamperne inde paa den nye Banegaard ligger sænket som en rød Taage over Tage, omkring Taarne. Den indre By med Hotellerne, de kuppelagtige Tage paa Teatrene, de store Banker og Forretningskomplekser staar med Facaderne badede i Gadernes Illumination og med de brede, mørke Rygge løftede i den Lystaage, der som et Genskin, et Fatamorgana af Legioner af Lamper gløder ind i Himlen og fortaber sig i Aftenen og Mulmet. Jeg gaar længe og ser ufravendt paa det. Bycentret

minder mig om et forjættet Land, hvor det er forundt mig at vandre, at gaa uhindret omkring, et Land, hvor man, ligesom i Æventyret, faar sine Ønsker opfyldt. Jeg kan køre en Tur med Sporvognen. Jeg kan se Butikkernes straalende Festbazarer. Jeg kan standse ud for en af de fine Caféer og hører en Stump af et fjernt Orkesters Musik, Violinerne, de tyste Hymners Brus, Livets Melodier, som lyder baade dæmpet og vemodigt, grædende sentimentalt og vuggende til Dans, lystigt og fejende henrykt, beruset og vildt, eller ogsaa ganske, ganske stille, baaret som fra fjerne Tøners Bjerger. Jeg kan faa den skønneste Kvinde i Verden at se. —

Hvad er det? Sværmer jeg? Ja, ja, jeg er selvmodsagt overrumplet af en kælen Stemning. Jeg gaar og lader min flade Haand stryge over Hækkens Grene og fornemmer en lang, kildrende Fryd. Jeg ser paa Gamle Kongevejens Huse og hilser Lysene i alle Hjemmene. Jeg vil le og græde, jeg vil juble. O, dette stille Sted, denne Aften. Jeg nynner paa en ligegyldig. Vise og er

underlig fornøjet og bevæget. Verdens skønneste Kvinde? Jeg kan faa hende at se i en Butik paa Gamle Kongevej. Jeg kan se hende staa op paa en Sporvogn paa Vesterbrogade. Jeg kan møde hende ud for Banegaarden. Jeg kender hende ikke, og jeg har aldrig set hende; men jeg kan gaa hen ad Gaden, møde hende og sige: Der er hun. Hun kan gaa forbi. Jeg kan fortsætte min Vandring, møde hende igen: Dér gik hun.

Gennem Stenosgade naar jeg ud til Vesterbrogade, drejer til venstre, ind mod Byen paany. Jeg er henrykt over Gensynet med Færdslen, Lysene, Livet. En Kornet gaar rank og vejrbidt forbi mig. To unge Mænd med Bøger under Armene gaar et Stykke bag efter ham i ivrig Samtale. En Dame med hvid Boa og lyse Handsker kommer tværs over Gaden ind mod Fortovet. Linierne i hendes Legeme beruser mig. Men jeg gaar stiltørdigt forbi hende. Hun skal ikke vide af en Verden i mig . . . Nogle Smaapiger med lange, side Slag over Skuldrene tripper hid og did i Mængden, optagede af hin-

anden, smilende, fortællende med ivrige Øjne og Bevægelser. Den ene af dem stryger en Lok væk fra sin Pande, en kort umiddelbar Bevægelse, som jeg siger til mig selv, jeg vil huske længe. Jeg driver hen foran en Musikhandlers Vindu og læser Titlerne paa nogle Noder. Bach, Inventioner og Etuder. Jeg kommer i Tanke om en Melodi, en flerstemmig Invention af Bach, nogle pludrende Toner, som er blevet udødelige. Jeg fløjter dem sagte, medens jeg tankeløst stirrer paa nogle Billeder af flere Komponister og Sangere. Jeg tier med min Sang og kommer til at smile. Naa, det er altsaa de højtærede Herrer, Verdensberømthederne. Mascagni ser meget menneskelig ud. Lad gaa. Leoncavallo ligner en fed Fyldebøtte, morsom prosaisk. Leoncavallo er berømt for sine Modulationer og sine Dobbelthager. Carusos Kelnerphysiognomi virker latterligt og ubehageligt. Han er den store Kunstner: Fint Jakkesæt, tyk Guldurkæde, talrige Ringe paa Haanden, ser passende tungsindig ud, støtter Kinden til sin Haand og »ser dybt« i Betrag-

terens Øjne, som det sig bør, naar den store Kunstner skal fotograferes. Verden er begejstret for hans Stemme, »Maaneskinstenoren«, al ulykkelig Kærligheds Tolk, alle sentimentale Fruentimmeres Afgud. Jeg vender mig fra ham.

Bilerne ude paa Gaden kører raskt efter hinanden og uden om hinanden. Jeg kommer i Tanke om min Forundring over de mange festklædte Passagerere i Sporvognene og Bilerne i Gyldenløvesgade. Hvad betyder denne, lyse, luksusagtige Travlhed her paa Vesterbrogade? Alle Sporvognene er optagede og de oplyste Biler beforder smilende, glade Mennesker, hvis Hjerter synes at banke af en Forventning, og hvis Kinder luer af en lykkelig Sindsbevægelses Rødme. Jeg grunder nu som før paa de brogede Aftenkaaber og Slørene, som tilhyller Frisurerne i Stedet for Hatte. Hvor skal man hen? Er det Landets Dronning som inviterer? Eller hvad? Jeg ser op og ned ad Gaden. Folk har et forunderligt Hastværk. Mine Øjne falder paa et stort Ur i et Butiksvindu

paa den modsatte Side af Gaden. Klokken er fem Minutter over otte. Hvad sker der i Byen Klokken fem Minutter over otte? Jeg kan ikke faa det ind i mit Hoved. Ansigterne, der dukker op tæt ved mig er paafalden livlige, Øjnene straalere og glinser, Minerne er optagede. En høj, elegant Herre med et Par flade Lakstøvler og en aabentstaaende Overfrakke over en Smoking, gaar i pudsige, ærbødige Afstand fra en kostbart, duftende, frodigt og blomstrende klædt Dame, som han vist ledsager til Teatret. Teatret! Der gaar et Lys op for mig. Teatret. Det er jo rigtigt. Jeg forstaar det hele, Humøret, Hastværket, Livligheden, Forventningen. Det er Teatertid i Byen. Det giver et Hop i mig af Henrykkelse over denne Opdagelse. Jeg glemmer Damen, hvis pelsbræmmede Kaabe, smaa Sko, fine Hænder og blussende Hals lagde Kimen til en hemmelig, ekstatiske Fryd etsteds i mig. Jeg faar en pludselig Lyst til at løbe efter Bilerne, gaa om Kap med Sporvognene, og før jeg ved af det, mere løber end gaar jeg ind gennem Vesterbros Pas-

sage mod Raadhuspladsen. Jeg har fattet en Beslutning. Jeg vil stille mig foran Dagmar-teatret og se Livet, som det udfolder sig i Teatertidens Time i en stor By.

Bilerne stævner fra Farimagsgade ind gennem Jernbanegade. Paa Raadhuspladsen søger de fra alle Kanter hen mod Teatret, tudende, varskoende, bremsende. De kommer som i Stimer af stirrende Lygter. Sporvognene tømmes allerede paa Raadhuspladsen og Folk iler over Gaden i Grupper og Selskaber, parvis og enkeltvis. De Sporvogne med Teatergængere, som taalmodigt giver sig Tid til de naar Stoppestedet ud for Teatrets Porte, kimer og bremses, drøner i Dynamoerne, medens de baner sig Vej gennem Trængslen. Hej, hvilken Larm, hvilken hæs Fanfare af Disonanser, hvilken Ouverture. Det er Glæden i Opløbet. Jeg staar lige over for Teatrets Indgang og er lykkelig Vidne til denne Forvirring, denne disharmoniske Livsang. Tak, I Programsælgere, som raaber i Mængden og faldbyder Jeres obscene Thalia-Aviser, tak for Jeres

Stemmer, som klinger kække i Malstrømmen. Disse: »Program fem Øre«, »Publikum«, »Værs'arti, Teatrets Program ti Øre«, »Program til Dagmar-teatret fem Øre«. Jeg morer mig over deres Iver, deres adrætte Spring hid og did blandt Folk. De vifter i Luften med deres Varer, og et Menneske behøver bare tage ned i sin Lomme, for at de skal staa ved Siden af ham.

Det er som et stort Følge samler sig før Festen. I en Pause i Trafikens hid-sige Spektakel hører jeg Smæk af Vogndøren paa en lydløs, fornem Ekvipage. Jeg ser de skinnende, sarte Heste slaa iltert med Hovederne, disse aristokratiske Dyrs Kast med de sænkede Nakker, saa Seletøjet ryster og ringer. Jeg ser Vognen krænge til Siden og en Fod træder ned paa Fortovet. Jeg giver med Glæde Afkald paa Synet af et himmelsk Væsen i en klar Kjole, med Perler om Halsen og Ædelstene i Haaret. Jeg bryder mig ikke om Skuldrenes Kniplinger, Blomsterne paa Brystet, Glansen i Øjnene, Løden af Kindernes begravede Ild, der har melet Huden med en fin Rødme. Jeg

ser bort fra den obligate Bedaarenhed og bliver salig alene i Mindet om denne Fod, som jeg saa træde ned paa Jorden og forsvinde. Jeg vil ikke forfalde til ordinær og lidet rosværdig Misundelse af Asfalten, den betraadte, men atter indrømme at der dog er noget ved det æteriske, nymfefodede, sansepirrende Jomfrukøn, som i Følge en gammel fransk Fabel nedstammer fra Salamanderne — der er Forgabelse værd, vel at mærke en Forgabelse som kun er en forbigaaende Tilstand af Mands Sindsforvirring, en Tilstand af uværdig Grebethed, til syvende og sidst en af de Stemninger, man som Menneske kommer allerlettest til.

Forresten faar jeg midt i Trængslen af hastigt skiftende Indtryk Lejlighed til at godtgøre, at det »æteriske« og især det »nymfefodede« ved Kvinden er et vaklende, ikke altid lige anvendeligt Begreb. Jeg tænker paa en tyk Dame, der i Betragtning af, at hun løfter saa sorgløst op i sin Kjole, ikke er vidende om Omfanget af sine egne Lægge. Lad Tæppet falde, kære Frue, det bliver ingen Succes. Hun gaar over

Gaden et Par Skridt fra mig og har samlet Kaabens og Kjolens Folder i sin Haand. En Restauratørfrue, en Lotterikollektrice? Jeg ler lykkeligt og ondskabsfuldt og lader nu mit Humør gaa ud over nogle Haarpølser i hendes Frisure. Jeg ved meget godt, at jeg burde lade hende gaa i Fred. Hvorfor skal jeg staa og gøre mig til over en skikkelig, intetanende Borgerkone? Jeg kan jo passe mig selv. O, om jeg kunde. Ja, saa tilhørte jeg de bedrøvelige Faar af Israels Folk, som følger den smalle Sti, hvor man ikke er blandt Mennesker og ler hjerteligt, naar der hænder noget komisk i éns Nærhed. Ak, kære Fru Justitsraadinde, tilgiv mig, at jeg misforstaar det morsomme og er blind for, hvad der komisk . . .

Jeg ser mig om mellem alle dem, der strømmer mod Teatret, dem, der iler Festen i Møde og dem, der uden for den lyse Indgang venter paa andre, de har sat Stævne.

Lidt borte gaar en ældre Herre med Hænderne paa Ryggen, langsomt frem og tilbage paa Fortovet. Venter han

paa sin Søn, Studenten, der gaar lige fra Manuduktion til Teatret? Den ældre Herre gaar saa stiltfærdigt inde ved Husene . . . En Sværm af fornøjet Ungdom, Piger og unge Mænd, Veninder med deres Kærester flygter høj-røstede over mod Portene for at undgaa Bilerne. Klyngen bliver splittet og de staar og venter paa hinanden. De finder hinanden igen under dobbelt Hjertelighed. De synes at være som Kammerater, umiddelbart henrykte for hinanden. Jeg mærker noget velgørende ved deres Munterhed. Den giver Anledning til et Stykke abstract Tankegang: Hvad om jeg, træt af at spørge hvad Livet betød, træt af forgæves at søge Forklaringen paa Verden og Tilværelsen, træt af at søge i Mulmet og Stjernerne, rig paa en Mangel paa Viden om mig selv og alt, en skønne Aften uden for et af Byens Teatre tog en Notitsbog frem og nedskrev følgende til Brug for Erhvervelsen af en Mening om, en Opfattelse af Tingene: Ti Skridt fra mig en Gruppe kvidrende, unge Mennesker. Piger med Tørklæder af Silke om Haaret. Jeg

ser tynde Ankler og Arme og hører Lyden af leende Struber, Fornemmelsen af lyse Farver. — Og videre: Der rinder en varm og stille Flod af Glæde igennem mine Aarer.

Jeg gaar over Gaden og stiller mig paa Trappestenen foran Portene. Jeg bærer mig ad, som om jeg skal i Teatret, og som om jeg venter paa nogen. Jeg vil være i Midten af dette Liv. Jeg vil lade alle Enkelthederne røre ved mine Øjne og se saa meget som muligt.

Der staar et Par Damer ved Siden af mig og leder efter deres Billetter i en lille aaben Taske. Jeg kan se lige ned i Tasken, dens blaa Silkefoer, nogle Nøgler, et Lommetørklæde. Damen nærmest ved mig bøjer Nakken. Denne Bue af Halsen under Haarets Knude. — Jeg tager mine Øjne til mig. En lille Familiekaravane stiger ned ad Trappen. Herren og Fruen med de voksne Døtre foran sig. Jeg bliver næsten svimmel ved at mærke den voldsomme Duftbølge af Parfume, som følger med dem. En gratis Rus. Ah, um, pøj, det er næsten for meget af

det gode. De forsvinder ind i Vestibulen, ind i Glædens lyse Tempel. Skal man dufte saadan for at gaa i Teatret? Hvem skal de bedaare? Jeg ser Toiletter, Dragter, Kjoler, der er som et Brus af sydende Silke, som Stof, der knitrer og perler som Skum, og hvisker koglende gennem et Duft-hav af søde, mystiske Blomster, der udaander deres Sfærer af rusende Drømme, af Forglemmelsens luftige Drikke. Men jeg kan ikke være mig selv bekendt som Stamgæst i denne himmelske Skænkestue. Jeg ler af Medlidenhed med mig selv, naar jeg med samtlige gabende Sanser tømmer de usynlige Bægre af Violer og Nattens Dronning til Bunden. Jeg bader min Sjæl i disse Atmosfærers paradisiske Gifte og glemmer at se paa Recepten om de er til indvortes eller udvortes Brug. Jeg kluklér og siger puh af Henrykkelse lige i Ansigtet paa en Herre, hvis stive formelle Holdning siger mig, at han nok skulde have udbedt sig at vide lidt om Anledningen til at sige puh i hans Nærhed. Jeg er opfyldt af Aftenens kogende Liv. Jeg er mættet

med al Yndigheds Duft, al daarende Øjnes Liv, al travle og kvidrende Stemmers Musik. Jeg næsten kvæles af et Bjerg af ekstatisk Fryd, der sidder mig i Halsen som en Latter. Kom hid, al Kval, al Ve, al trist Længsel, som Tanken om i Virkeligheden at staa udenfor det hele kan rumme. Kom hid, al sorgfuld Bekymring. Jeg er en enlig Vandrer i sin Glæde . . .

Travlheden begynder at blive overstaet. Templet, Teatret har taget sin Menighed ind til sig. Jeg gad se det store Rum og høre Symphonien af dæmpede Stemmer, Raslen med Programmer og Klappene af de polstrede Stole. Jeg indrømmer, at det ikke er mig nok at staa og se det i Tankerne . . . Det er forbi med Menneskestrømmen, med Forvirringen og Valfarten. Jeg gaar et Par Trin ned ad Trappen. Jeg tænker paa det Skuespil, jeg har overværet: Hvor gaar jeg hen og ser et, som er rigere paa Sindsbevægelser, mere sammensat af Enkeltheder og atter Enkeltheders Myriader?

Jeg synes, at der er blevet roligere paa Raadhuspladsen. Jeg kan se langt

ud over Torvet og følge en Sporvogn med Øjnene, mens den kører langt borte. — Paladshotellets store Ruder staar lyse i Baggrunden. Det stærke, hvide Skær i Frederiksberggade falder paa Folk, som bevæger sig ind og ud gennem Strøget. Der er blevet en Pavse i Bilernes Færd. Sporvognene giver sig ligesom bedre Tid. Jeg gaar hen til Hjørnet ved Dagmarcaféen. Jeg synes jeg bliver staaende gennem Minutters Evigheder. Der gaar nogle Mennesker ovre paa den mørke Vesterboulevard. Jeg hører deres Fodtrin. En Gadedør smækker i et Sted. Til hvem skal jeg vende min Tak for alle Glæder i Dag?

II

Jeg kender Folk, der har Villaer som Slotte i Byens Udkanter. Der er Fontæner midt i deres Haver og Marmortrætter foran løvhængte Verandaer. Jeg kender en Mand, som spiste Duer hver Dag og drak Bourgognevin til, formodentlig paa Grund af Kedsomhed og daarligt Humør, og han

var lige misfornøjet. Jeg kender ogsaa en Mand, som en Dag besluttede at rejse til Ægypten. Han vilde leve, sagde han, vide af at leve. Han udrustede sin tredive Hestes Motorvogn med Skinddragter, Plaider og Pelskapper og lagde efter Kortet sin Rute over Berlin, Dredsden, hvor han vilde bo paa det fyrsteligste Hotel. Arme Mand. Rejsen kunde ikke blive kostbar nok. Jeg selv er tiltraadt en Rejse, som er meget værd for mig, en Tur med Linie 6 gennem Byen. Jeg er begyndt den fuld af Forventning om Æventyr og allehaande Glæder.

Sporvognen svinger omkring Anlæget paa Enghaveplads. Maj Maaned er inde, og Kastanierne staar som grønne, lyse Riger og strækker deres Grene ud over Legepladsen, hvor Børn sidder i Gruset og bygger Slotte, og Mødre sidder paa Bænken med deres Haandarbejde, medens de puffer til Barnevognene med Foden. Jeg saa en Mængde Kolonihaver paa Vesterfælledvej, en Mark af Lysthuse under Trætoppe, der istænkt en fin, grøn Regn bøjede sig let for den lune, blaa

Vind og levede omkap med de blafrende Flag. Husene paa Enghaveplads staar lyse og røde i Formiddagens Solskin. En Vogn fra Frederiksholms Teglværker rumler bagefter Sporvognen, der kører forbi Dybbølsgade. Jeg ser et Glimt af Skibsmaster og Kulkraner i Gasværkhavnen. Flensborggade. —

Jeg staar paa Bagperronen og følger hemmeligt Konduktøren med Øjnene. Jeg har besluttet, at han ikke skal mærke, at jeg iagttager ham, dels for ikke at fornærme ham, dels for ikke at forstyrre og ødelægge nogle af Pud-sighederne ved ham. Jeg tror nok, at jeg kommer fint fra mit Forehavende; thi han snakker til mig om løst og fast, sludrer ubekymret, medens han passer sin Dont. Hænder det, at han ser paa mig paa en Maade, som vilde han spørge, hvad jeg er for en, ser jeg behændigt ud paa Gaden, eller flytter mit Blik hen paa et eller andet, for at give det Udseende af at jeg er optaget af andre Ting, og jeg mener i Betragtning af, at jeg faar at vide, hvad denne Konduktør har paa Hjertet, at kunne forsvare det Skuespil, som fo-

regaar i mig. Hans Meddelsomhed, hans inladende Ligetilhed er Egenskaber, som jeg ikke for alt i Verden vilde undervurdere. Og jeg priser Manden lykkelig, fordi alt det, han siger, falder i god Jord. Selve Indholdet i hans Ord er jo uden væsentlig Interesse, men det er mig en ren Fornøjelse, at høre opmærksomt efter. Han har bange Anelser med Hensyn til, hvordan Vejret bliver Børnehjælpsdagen.

— Ja, Barometret staar jo ikke saa godt — siger han — det har været meget uroligt i de sidste Par Dage. —

— Saah? — bemærker jeg, men indser i samme Øjeblik, at det er galt at være forundret over, hvordan et Barometer staar eller ikke staar. Jeg vil ikke sige andet, end hvad der er sagt i samme Aand som det, Konduktøren siger . . . Derfor fortsætter jeg hurtigt i en anden Tone: Ja, det har jo ogsaa regnet en Del. —

— Det var jo en grim Paaske vi fik. Jeg var saa heldig, at jeg havde Fridag Langfredag; men det var jo ikke

til at tage nogen Steder med Familien i det Vejr. —

Hov, hov, tænker jeg, han løber løbsk. Jeg var lige ved ikke at kunne følge ham. Jeg ler stille indvendig ved Tanken om, at han allerede har glemt sine Ængstelser med Hensyn til Vejret Børnehjælpsdagen. Jeg venter paa at faa noget at vide om Familien. Men for ikke at gøre min Tavshed paafaldende siger jeg:

— Naa, saa blev de naturligvis hjemme? —

— Ja, og gik tidlig i Seng. —

Jeg studser og bliver betænkelig. Jeg indrømmer, jeg elsker Aabenhjærtighed, men jeg vil ærlig talt, for Mandens egen Skyld, ikke bryde mig særligt om at faa at vide, hvad der videre foregik i Sengen. — Men min Frygt herfor er omsonst. Konduktøren fortsætter:

— Værst var det med Drengene, for de skulde have være paa Udflugt fra Morgenstunden af. Saa den maatte jo opgives. —

— Naada, det var de nok ikke glade for? —

— Næ, og vi andre var saagu heller ikke, for saa havde man jo dem til at rende hele Dagen derhjemme og lave Spektakler. —

Prægtige Drengene, tænker jeg. Forbi mig glider en sand Forvirring af Reklameskilte, sammentrængte, anmassende, den ene Reklame raabende højere end den anden. Jeg ser ind i en Ostebutik, saa i en Kaffebo, saa en Hørkrambo, saa en Flæskehandel. Det er Smaakaarsfolks Forretningskvarter. Man kender det paa Sildevognene, som holder inde ved Fortovet, Blomstervognene med Asters og halvt udfoldede Bøgegrene, og Paalægsvognene, der forhandler Laksestumper, Pølseender, som maaske ikke er helt friske, men faas for en billig Penge. Man kender det paa Lyden af klaprende Træsko, paa barhovede Husmødre, der i Kludesko og med Forklæde foran sig, er løbet et Ærinde ned i Gaden. Husene er mørke og ligner Kaserne. Gaderne, der munder ud ved Hushjørnerne, ligner i Solen og under den blaa Himmel skidne Grøfter. Et Par barhovede Smaadrenge

løber og leger med et Jerntøndebaand. En Politihjelm lyner i Solskinnet. Bageren staar bred med Hænderne i Lommerne i sin Butiksdør. En Kone med et graat, kummerfuldt Ansigt tager en brølende Unge op til sig. Lyden af mange Fodtrin, Træskotramp, kimende Butiksdøre, Børnegraad og Børnelatter, en laset tilsyneladende forfalden Stymper med Hænder i Bukselommerne og en hullet Sikspence paa Hovedet, atter en Politihjelm, Istedgade. —

Sporvognen knurrer i sine Bremses og standser ved Gasværksvej. Jeg kan se Banegaarden for Enden af Istedgade. Jeg kan se Vesterbrogade med det ny Teaters Passage, hvor mine Venner Programsøjlerne staar som to Skildvagter. Der er en livlig Trafik i Sollyset. Jeg ser et Glimt af den travle Formiddag i en befærdet, vigtig Færdselsaare. Sporvognen kimer og bevæger sig. Halmtorvet, Landmandshotellet, Slagtehusene. —

Jeg er alene med Konduktøren paa Bagperronen. Inde i Vognen sidder nogle faa Passagerere, en Kone med

en Bylt Klæder tæt ved Døren, en Dame med en lille Dreng ved Siden, en ung Pige i Femten-Sekstenaarsalderen med en halvlång Nederdel, og i den modsatte Ende af Vognen en ældre Herre, som sidder og støtter sig til sin Stok. Konen med Bylten har et blegt, forslæbet Ansigt, en fattig usmykket Dragt, der baade i Farve og Façon staar i en skærende Modsætning til sin Naboerskes lyse Kjole. Lige saa lidt som jeg beklager den fattige Kone (jeg har ingen Penge, jeg kan give hende, og jeg er ikke sikker paa, at hun vilde bryde sig om, at jeg bar hendes Bylt for hende, hvorimod jeg er overbevist om, at min Medlidenhed ikke vilde gøre hende en Tøddel rigere) lige saa lidt føler jeg nogen Sympathi, for Damen med den lille Dreng; thi hendes Øjnes sløve Tomhed og hendes hele Skikkelses fornemme Ladhed er ingen Ros værd. Det er udelukkende Modsætningen mellem de to Kvinder jeg i dette Øjeblik interesserer mig for. Jeg har set den fattige Kone skotte stjaalent til »Dagens« Dragt og slutter af det modløse i hendes Øjne, at

hun nærer et lønligt Ønske om at kunne klæde sig selv ligesaa fint og give sin Dreng det samme fornemme Tøj, men jeg er, selv en fattig Mand at se til, fremmed for en saadan Længsel. Jeg kan ikke lade være med at beskæftige mig med hendes aabenbare Blindhed for det gode og kønne ved en beskeden, ja tarvelig, men hel Dragt, og jeg føler Lyst til at sige til hende: Hør, lille Frue, De kender nok ikke noget til den virkelige Finhed, Fordringsløshedens Finhed, Ubemærkethedens vidunderlige Lykke, Fattigdommens Rigdom, — ja, undskyld — se ikke saa forfærdet ud. — Men den fattige Kone sidder med et Blik fuldt af Haabløshed og ser hen for sig.

Herren, der støtter sig til en Stok, kan jeg ikke beskæftige mig med, ikke saa meget for hans Alderdom, som for hans Mine af Glædesløshed. Ved De hvad, min gode Mand, der intet i Vejen for at en ældre Herre kan være i godt Humør. Er det snavs med Helbredet? Eller er der Mus i Finanserne? Ak, Mennesker, er Eders største Sorg ikke den, at der ingenting er i Vejen?

... Men den femten-sekstenaarige Pige giver mig meget at tænke paa. Hvor det er herligt at betragte saadant et mærkeligt Pigebarn, der synes at blive opfyldt af ren Rædsel, blot fordi man ser paa hende. Jeg er fri for al Samvittighedsnag og har ingen Følelse af, at jeg synder, fordi jeg ser paa hende. Det Blik, jeg sender hende, faar hende til at flytte sig i Sædet, medens hendes Øjne begynder at flakke lidt. Hun sænker Blikket, sidder roligt en Stund, ser saa paa mig, men viger for min vedholdende Gloen. Jeg har en levende Fornemmelse af hendes Forvirring, som avler en Henrykkelse i mig, en stum Lyksalighed, som jeg gør alt for at skjule. Hendes Skyhed, hendes Blu, hendes Angst faar mine Indvolde til at le af Fryd. Hun ser ned paa sine Hænder, som ligger i hendes Skød. Hun sidder som om det var hende om at gøre at trække Benene ind under sig, skjule dem, fordi hendes Kjole ikke magter det. Der ingen ydre Forandring i den Maade, hvorpaa jeg ser paa hende. Jeg kan være underfundig og fuld af hemme-

lige Lyster, men jeg er intet Svin eller en fræk Forfører, og jeg er fuldstændig klar over, at jeg ikke har anden Hensigt med at staa og betragte hende, end at vedligeholde den levende Uro, der sød for os begge, rører sig i hende og ytrer sig i hendes Bevægelser.

Jeg betragter ikke hendes bange Holdning, hendes Tækkes Vildledthed som bønfaldende om at holde op med min drillevaarne Gloen. Jeg er sikker paa, at hun føler mine Øjne, som noget, der rører ved hende, noget hun maaske ikke har mærket før og ikke vidst, at det var saadan: sært, foruroligende, uforskammet, men besynderlig sødt. Tag de Øjne væk, nej, tag dem ikke væk. Jeg er bange, nej, hvad var det jeg vilde sige, jeg er glad. Jeg har ikke Lov til dette. Jeg taaler ikke Deres Nærgaaenhed, nej, det mener jeg ikke, jeg er ikke vred paa Dem. — Jeg skælver af en hemmelig Latter. Hun løfter Hovedet, ser paa mig, saa bort fra mig, flytter paa Benene, ved ikke hvordan hun skal sidde, ser ned, rømmer sig, vil ikke se paa mig. Jeg

fryder mig over hendes himmelske Sct. Veitsdans og nyder uden Forstyrrelse dette Billede af en Piges Følelsesliv, hvis væsentligste Element er en erotisk Angst, der, saa længe den er uanfægtet af stærkere, brutale Følelser og altsaa endnu ikke har udviklet sig til Komediespil, er saa umaadelig klædelig.

Men mine Tanker gør mig distrait og glemsom. Sporvognen standser. Jeg har taget mine Øjne til mig og ser ud paa Gaden. Tietgensbro, Hovedbane-
gaarden. Nede mellem Perronerne skal et Tog netop til at køre, og travle Mennesker iler hid og did foran Kupédørene. De hvide, lette Farver i Folks Tøj begynder at faa Magten over de tunge Vinterklæder. De Rejsende bærer ligesom midt om Sommeren deres Overtøj paa Armen, og derved luer nu og da et stærkt blaat Silkefoer i en Kaabe i Sollyset. Glimt af hidsige Farver stirrer op imod mig og talløse smaa Tildragelser, som jeg ikke er i Stand til at udskille fra hinanden, myldrer nervøst i Trængslen. Paa den anden Side af Broen fortsæt-

ter Baneterrainet i en vældig Bue forbi Gasværkshavnen og Kalvebodstrand. Skinnerne er som et Delta af Jern, hvor Vogne og Rangérmaskiner kommer glidende. De lange Rækker af Godsvogne ligner et Marked, et Skue i gigantisk Stil, der strækker sig ud under de højtsvævende Kulbroer, længere end Øjet rækker.

Jeg staar formelig paa Sporvognen og synger. Det toner inde i mig, og mit Blod bølger af en henrykt Sang. Hvad er det for nogle fine Huse med slebne Ruder i Porte og Gadedøre, jeg glider forbi? Jeg ser Raadhuspladsen, Brandstationen. Sporvognen standser. Nogle Mennesker stiger op. Konduktøren raaber: Vestervoldgade. Omstigning Linie 5. Stormgade.

Ved Siden af mig staar nu en Herre i bar Figur og med graa Handsker paa Hænderne. Foran mig en ung Dame, som vender Siden til mig. Hun leder i sin Taske efter en Tiøre. Passagererne inde i Vognen er blevet forøget med et Par korpulente Damer, der er i ivrig Samtale. Jeg kunde have Lyst til at sætte mig ind i Vognen for

at høre, hvad de siger. Jeg vejrer noget grinagtigt ved disse to Damer, som jeg godt kan tage mig til Indtægt uden derfor at gøre Nar af dem. Den sekstenaarige har glemt mig op ser paa Damerne med et Udtryk af Forbavselse og Fremmedhed, som jeg bifalder. Hun tænker: Hvor de snakker. Hvor de er tykke. Hvor de dog er søde i Ansigterne. Konduktøren har faaet mere at bestille. Jeg har ikke talt med ham længe. Konen med Klædesbylten ser lige haabløs ud, og Damen med Drengen ser paa de to tykke af sit eget Køn med et kosteligt Udtryk af Ringeagt, medens hun glatter Drengens Sømandskrave og belaver sig paa at stige af.

Frederiksholms Kanal. Der ligger Barker og Skonnerter ved Bolværket, og Masternes fine Net af Tove tegner sig paa Baggrund af de store Pakhuse ovre paa Christianshavn. Sporvognen synger skingert i en Kurve og kører hen langs Rabatterne udenfor Christiansborg Slots Ridehus. Thorvaldsens Museum vis à vis Gammel Strand. Jeg mærker, at jeg hol-

der af de gamle Huse ved Kanalen og omkring det kongelige Assistentshus, deres mange Vinduer, deres gavlagtige Facader, deres kønne, solidariske Ælde. Jeg omfatter Husrækken med et Blik, som jeg, med Fare for at der kunde lægges mig noget til Last, vil kalde ømt. Det forvilder sig ind i Gyder og Smøger, som munder ud ved Stranden, og Sindet avler Syner, hvis Liv tilhører en gammel Tid. Men disse Forestillinger, som alene syntes at være blevet til for min egen Fornøjelses Skyld, fortrænges af det nære Forretningsliv for Enden af Gaden, hvor Fiskerkonerne har deres Stade. Folk bevæger sig hid og did mellem Boderne. Der skinner noget hvidt, der blinker Sol i en eller anden blank Genstand, og en Klump af stærke, hvide Reflekser flammer op et Sted i Trængslen. Nikolaj Kirketaarn, Absalons Statue, et Stykke Menneskemylder i Skæringspunktet for Købmagergade og Østergade, en voldsom, kaotisk Trafik i nogle snævre Gader. Er det Londons Strand? Eller Friederichsstrasse lige før Unter den Linden? Jeg hører Kon-

duktørens Stemme inde i Vognen: Højbroplads!

Pludselig bliver jeg optaget af at se, at der foregaar noget mellem Herren med de graa Handsker og den unge Dame, som staar med Siden til mig. Naa saadan, de har altsaa benyttet sig af, at jeg har staaet og set paa Husene ved Gammel Strand og ikke lagt Mærke til dem. Det er dog Sattans, at man ikke kan vende sig væk et Øjeblik . . . De har faktisk staaet bag min Ryg og maaske aftalt noget med hinanden, maaske at de skal staa af ved samme Stoppested og slaa Følgeskab og paa den Maade komme fint fra det . . . Men jeg har opdaget dem. Jeg ved nok, hvordan Ungdommen er . . . Se, hvor de staar og kæler for hinanden og veksler lange Blikke. Det skulde ikke genere mig at sige til Konduktøren: Hør, Konduktør, jeg anmoder Dem i Anstændighedens Navn om at paase, hvad der foregaar under Kørslen paa Deres Bagperron. En ung Herre med graa Handsker staar og veksler lange Blikke med en ung Dame. I Henhold til min Hukommelse

af et Sted i Andersen-Nexøs Fortællinger, hvor en Pige bliver med Barn, blot ved at en Mand ser paa hende, finder jeg, at De bør skride ind. Den unge Herre er høj, lyseblond, bærer Lorgnet, Ar paa Næsen, Højde hundrede og firs Centimeter, velklædt. Signalementet afleveres paa Politistationen, Distrikt H, Søgnedage mellem Klokkeren tolv og to. — Pludselig medens Sporvognen kører fredeligt og stille hen mod Holmens Bro, og uden at noget Menneske taler til mig, eller tænker paa mig, ler jeg højlydt staaende midt paa Bagperronen. Den unge Dame foran mig forfærdes og sender mig et næsten indigneret Blik og flere af Passagerernes Ansigter udtrykker stor Opstandelse. Hjælp, Hjælp, en Mand ler paa en Sporvogn. Konduktøren ser uforstaaende, men nevtral ud. Damen foran mig forhører sig med et Øjekast hos Herren med de graa Handsker, hvad han mener om Begivenheden. Lidt efter smiler hele Sporvognen overbærende, Konduktøren undtagen.

Men jeg staar og grunder paa den ringe Aarsag til den fælles Forfærdelse. Jeg opdager, at jeg ikke er den eneste, hvem Bagateller, Smaating kan forvolde store Sindsbevægelser. Hvorfor har jeg aldrig mærket det før? Havde jeg hørt et andet Menneske le en Latter som min, tør jeg næsten sige, at den ingen Virkning vilde have haft paa mig; men det er aabenbart ikke de samme Ting, som har Betydning for Passagererne og for mig, derfor kunde det synes, som om jeg var anderledes end Passagererne . . . Jeg mener her at have et slaaende Bevis for, hvor Folks Hjerner kan være tomme. De forstaar ikke, hvorfor jeg ler, thi dersom de forstod det, havde intet at forfærdes over. Jeg kan ogsaa gaa ud fra, at de ikke gør dem nogen Forestilling om, hvorvidt jeg har Grund til at le eller ikke, og som Følge heraf heller ikke kan forsvare deres Forfærdelse med at sige, at jeg ikke ler af noget. Det Udtryk i deres Ansigter: Hvad i Alverden griner han af? spørger kun om Aarsagens Beskaffenhed, men ikke om dennes rette Forudsæt-

ning, om der er en Aarsag eller ikke, og det fremkommer ved *Lyden* af min Latter, som den første Tanke i deres tomme Indre. Naa, forresten behøver jeg ikke frygte for at Passagererne i en Sporvogn skulde give sig til at forsvare et Udtryk af Forfærdelse i deres Ansigter, da de jo heller ikke ved af, at de forfærdes . . .

Jeg staar og grunder paa disse Ting. Sporvognen standser. Der stiger et Menneske op, og i samme Øjeblik, som han vil gaa ind i Vognen, lægger jeg Mærke til at samtlige Passagerere inde i Vognen drejer Hovedet mod Døren. Jeg ler igen, men indvendig . . .

Børsen, Knippelsbro, Christianshavn. Jeg følger med Øjet Gaden hen langs den lave Børsbygning, hvor en Linie to kører ad Amager til. Der spises vist allerede til Middag ombord paa Kokkeskibet »Constance«, dets Skorsten ryger, der dufter af Mad, og Folk færdes paa Landgangsbroen. Der ligger mange Dampere i Havnen, store og mindre store, nogle med gule Skorstenne, andre med sorte med et rødt Bælte. Jeg hører en Baads Dampfløjt, og

bag Larmen af Sporvognen en næsten fjern Rumlen af Vogne, spæd Kimen af Cykleklokker. Paa Holmens Bro falder Solskinnet lige ind paa Sporvognens Bagperron. Jeg føler en forunderlig, ulegemlig Berøring. Det er Sommeren, der strejfer mig. Den lyser inde i Vognen paa den sekstenaariges fine Ben og smaa Fødder. Jeg bliver blid med et og har glemt min glade Ondskabsfuldhed. En ny Stemning, der er som en lys Frugt af Solen, let og porøs, som dens Straaler, er kommet over mig. Klokken er elleve paa Holmens Kirkes gyldne Uhr. Jeg kører ned forbi nogle store Huse. Bankerne. —

Jeg har ikke noget imod Herren med de graa Handsker. Han staar jo i Grunden og passer sig selv. At hans Øjne gemmer et Smil til den unge Dame foran mig, glæder mig kun paa den unge Dames Vegne. Lad hende gaa hjem idag med den Rigdom, at hun har set en ung Mand i Øjnene! Jeg elsker desuden en bestemt Lok Haar ved hendes Øre. Konduktøren er bestandig min gode Ven. Alt hvad

han gør for at tjene Folk, Passagererne. Den fattige Kone med Klædesbylten er uden nogen Lykke. Det ser jeg paa hende og tænker. De to tykke snakkesalige Damer er mig nu mere ligegyldige end komiske, og den gamle Herre, som sad og støttede sig til sin Stok, vender og drejer Ansigtet i Sollyset. Tilbage er den sekstenaarige, som sidder og ser ned af sig. Jeg ang-
rer ikke, at jeg betragtede hende før, men jeg gør alt for, at hun ikke skal mærke at jeg vover at se paa hende. Jeg er stille, jeg er andægtig. Hvis der stod et Menneske paa Sporvognen og saa ringeagtende paa mig eller jeg traf en Bekendt, som mente at han af en eller anden Grund ikke kunde hilse paa mig, vilde jeg slet ikke lægge dem noget til Last. Jeg vilde uden Nag overse det, for jeg staar som én, der er lykkelig i en eller anden Tro, rig paa noget, som han har fundet. Jeg kan ikke sige, hvordan jeg er; thi hvad siger man, naar man fornemmer noget fint og godt? Der gaar en Tone af Sol igennem mig, en blid Velsignelse, som gør mig ubevægelig. En gylden Dag i Maj.

O, hvorfor er jeg saadan nu? Ja, Gudderne maa vide det. Nej, er ikke Foraaaret alene, men det er ogsaa Byen og Gaden, som strømmer sagte imod mig. Det er ikke udelukkende Solen, dens nære Ild, men det er Spædheden i den sekstenaariges Lemmer. Aah, det Bryst maa være atten Somre. Jeg ved det ikke. Det er syndigt at gætte. Hun sidder endnu og ser ned ad sig uden at bringe Forstyrrelse i Linierne i hende selv. Hendes Klæder er som et mygt Værn, der har lagt sig om hende, sine Steder ind til hende og derved røbet Formernes dyrebare Hemmeligheder. Dér er Skulderen, se, den buer brat i sit Fald ud i Armens Længde, denne Linie der paa guddommelig Vis er drejet i Buer, saa fine at man mere aner end ser dem, denne Albuens Kontur er som en Tanke, der har givet efter for noget, et Ønske, en Hvisken, en Attraa og bøjet sig under Fornemmelser af en besynlig, usigelig Drøms Sødme. Jeg finder aldrig paa at bede nogen om Tilgivelse, naar jeg synder. Jeg beder heller ikke om det nu. Jeg føler en Lyst i

mig selv til at være, til at leve i denne sekstenaarige Piges stilfærdigt berusende Forunderlighed, og den Lyst maa jeg selv om. Hun er som et Gry af Sensuelisme. Idag er det den tredie Dag i Ugen. Søndag, Mandag- o, Tirsdag du er fuld af Glæder og Vidundere. Men ved Niels Juels Statue staar hun pludselig af. Hun ser paa mig, idet hun træder ud af Vognen og jeg føler klart, at det ingen Verdens Ting betyder, at hun ser paa mig. Men jeg siger til mig selv: Verdens dejligste Pige. —

Har Herren med de graa Handsker svigtet den unge Dame, som han før sendte sine lange Blikke? Jeg synes han ser temmelig maabende efter min lille Veninde . . . Det er ikke fordi det gør noget. Se bare væk. Beundrer blot Skabningens Vidunder. Men jeg mener for Deres egen Venindes Skyld. Gaar det an, at De glemmer hende? Saadan noget kan jo let ske i Forbigaaende, paa en Bagperron paa en Sporvogn; men pas alligevel paa, at den skønne ikke bliver gal i Knolden, for saa er det sidste værre end det første. Jeg

ser ind i Vognen efter min seksten-
aarige ... For Pokker, hun er jo væk.
Jeg slaar med Hovedet og rynker Bryn,
retter Ryggen og skærer en Smule
Tænder. Uf, disse bløde Tilstande, som
Fejlberg taler om, væk med dem. Jeg
har saa at sige staaet og hengivet mig
til et Overmaal af Nydelse. Jeg er en
rar Herre, har lige været ved at tude,
hvad. Det er nydeligt. Skammer jeg
mig ikke? Jeg har glemt det som jeg
i Virkeligheden sætter højest og som
er mere Værd at se paa: Templerne,
Bygningerne, Bankerne, Nationalban-
kens Residens, Landmandsbankens
Marmorhus, Østasiatisk Kompagnis
Administrationsbygning, dette Palads
paa Hjørnet overfor Aktieselskabet
Hafnias Hus. Jeg har glemt at se Mer-
cantilismens Centrum, Pengemajorité-
tens Sæde, der værdig i sin Storhed
og med sine faa Ruders fornemme
Blikke omringer mig, spørgende til mi-
ne Lommers Beløb i Kontanter. De
kan faa en Chekbog, men ikke paa et
Beløb mindre end tusinde Kroner.
Spørger De til vore Kurser? Gaa til

Børsen til Efternoteringen. Vi beskæftiger os ikke med Aktionærpøbelen. —

Sporvognen standser ved Kongens Nytorv. Magasin du Nord. Det kongelige Teater. I Baggrunden en Halvkreds af Bygninger med det Store nordiske Telegrafskab i Midten. Ved Bredgade mødes de adelige Palæer med Knejsperne i Nyhavn. Tilbagetrukket skumringsagtig, bygget som af Munkesten som en Herregaard, Galleriet Charlottenborg. Midt paa Torvet Hesten omringet af broget lysende Blomster, Tulipaner, røde og gule. Kongens Nytorv er ikke saa levende og hastigt trafikeret, ikke saa myldrende nervøs i sin Færdsel som Raadhuspladsen, men det er mere idyllisk og mere mondænt. Torvets Storhed tillader Bygningerne at ligge fornemt og langt fra hinanden, at betragte hinanden med Miner af aristokratisk Reservation, den ene ønsker ikke at være mere fremtrædende frem for den anden. Til venstre har jeg Grand Café, Østergade og det danske Hotel med det fine engelske Navn paa Fransk: »Angleterre«. Motorombussen holder og venter ved Siden af

en Række ledige Biler, der alle har slaaet Kalescherne ned. Angleterre er ved at indrette sin Fortovsrestauration mellem Efeu og Palmer, og nogle Haandværkere sætter Markiser op. Det er her Herrerne af Bourgeoisiet mødes ved Eftermiddagens »The« med deres Veninder, unge Hopper i Modens Væddeløb med blide Marcipan-Ansigter og porcellainsskrøbelig Bygning, som er til for det gensidige Tidsfordriv. Det er her, mellem spinkle Racemennesker og i den ømfindtlige Atmosphere af Adel og Elegance, at den plumpe Grossererdatter lærer at drikke en Kop Kaffe. Det er her Skuespil-kunstens Heroer nyder deres Popularitet (en mærkelig Kost). Det er her Byens Forfattere mødes og drøfter enhver ny literær Situation, Antydningen af en ny Face i Landets Aandsliv . . .

Ved det store, centrale Stoppested ud for Charlottenborg, hvor Udstigningen sker foran, tømmes Vognen for sine fieste Passagerere. Den unge Herre med de graa Handsker staar af lige efter Damen, som han sendte sine Blikke. Hun gaar bag om Vognen

over mod Linie 7, og han ser efter hende, staar lidt, som om han tænkte et eller andet, følte noget, drejer saa over mod Strandstræde. Konen med Bylten forsvinder sky og forskræmt i Trængslen af nye Mennesker, som skal med Sporvognen. Den gamle Herre, som hele Tiden sad trist og støttede sig til sin Stok, er borte. De to tykke Damer ligesaa. Hvor er disse Mennesker henne? Hvor ligger deres Verden, deres Maal og Kampe? Det faar ingen at vide. Hvad er det? Hvad tænker jeg paa? Den sekstenaarige... hendes Myghed... dér sad hun... Jeg sætter mig ind i Vognen.

Der færdes en Mængde elegant klædte Mennesker hen over Torvet mellem Kiosken og Hesten. De bevæger sig i jævn Strøm mellem Bredgade og Østergade. De gaar egentlig langsomt, og det ser ud som om de ikke gaar der i noget Øjemed. Men det gør de. De gaar for at se paa hinanden. De, der er lede ved Tingene og trætte af at være til, vil glemme deres Kummer i Dagens Liv, i Torvets lykkeligt lyse Færdsel. De vil høste den glade Mum-

lem af Stemmer til sig. De vil tillægge et Øjekast særlig Betydning. De vil føle noget nyt i sig, en egen sødt befriende Længsel, der er skønnere end alle andre Ønsker, al bitter Higen. De vil mærke Solen og Livsaligheden. Og de, der er henrykte og sorgløse, vil føle deres Jubel næret af Omgivelsernes glade Tummel, Foraaret og Festen, den gryende Sommers Farver i Hatter og Kjoler, i Menneskestrømmens Majbrogethed, i Smilenes Liv, og enhver Hilsens Hjertelighed. Jeg føler en varm og pludselig Trang til at gaa i denne Strøm af jævnt pulserende Liv. Jeg vil ikke grunde og forske efter Indholdet i de Menneskers Ansigter. Jeg vil ikke være komisk paa nogens Bekostning eller vende mine onde Sider til. Jeg vil kun mærke den velgørende Bølgen af Mennesker, som alene er Tak værd, føle det blide Kast af den sorgløse Trængsel og prise mig lykkelig ved at være til. Jeg vil drikke alle Lyde af Stemmer, som en sært brusende Vin og alle Smilene vil jeg spise, som Frugter af Foraarets Træ. Denne Dag paa Kongens Nytorv. —

Jeg sidder inde i Sporvognen og fryder mig over Husene, de vekslende Arkitekturers fremmedartede Virkning. Bygningerne er ikke nordiske, ikke danske i Stilen. Der er en egen international Ubestemmelighed i Linierne. Er det Madrid? Eller Piccadilly? Er det et Blik ind i det elegante Wien eller hvor? Sporvognene glider som *Train* over Pladsen, følgende efter hinanden, Gaderne kaster sig som Straaler fra en Stjerne i Kløfter, der leder Samkvemmet bort fra Torvet. Jeg kan se langt ud i Gothersgade, Trækronerne i Kongens Have. Bestandig iler Mennesker hen over Pladsen, mod Sporvognene, mod Butikkerne, bestandig svinger Biler om Hushjørnerne, standser foran Hotellerne, eller forsvinder ind i nye Gader. Jeg er henrykt over at kunne følge denne store, rummelige Plads med Øjnene. Mit Blod bølger af en Fryd over dens vekslende Liv, dens Huse og Mennesker i Foraaret. Men nu er det Bredgade. —

Hys, jeg er kommet i godt Selskab. Jeg vil ikke paa nogen Maade ved noget Udslag tilkendegive min Uopdra-

genhed. Jeg vil se om jeg kan sidde lige saa pænt og dannet, som Passagererne inde i Vognen, ikke fare op, ikke le og vække Opstandelse, men kun være stille ligesom Passagererne. Jeg vil ikke med nogen Mine eller Bevægelse røbe, hvilke Indtryk de gør paa mig, men lade disse leve og røre sig i mig, som de selv har Lyst. En Dame knapper sine Handsker, og ryster sit Guldarmbaand ud over sit Haanded. Værsgod Frue, knap De blot Deres Handsker, og ryst Deres Armbaand, jeg forsikrer, jeg sidder saa stille, og har ikke i Sinde at forstyrre Dem. Men jeg ser hen paa hende. Det træffer sig saadan, at jeg maa betragte hende. Sløret paa hendes Hat tilhyller hendes Ansigt, som et Visir. Hendes Øjne lever sorte bag det fine Spind af Traade, Kinderne er fyldige, Barmen moden, som hos en, der er Moder. Hun er som hine Frugter af Kundskabens Træ, som det er syndigt at æde. Jeg forgaber mig ikke vilkaarligt i hende, men hun kogler mit Sind og gør mig svimmel af en dragende Varme, som Rytmerne i hendes Le-

gemslinier udaander. Hun er Kvinde, tænker jeg, hun er det, en Mand er bange for, men elsker. Hun er det, han hadende higer efter, fordi hendes Blod er fuld af en Løndom, som han vil hente og eje, men som, naar han vinder den, gør ham fattig. Hun er den stærke Rus, der gør ham svag, den glødende, granatrøde Vin han tørster efter at drikke, men som fratager ham Viljen, hans dyrebare selviske Jeg, der er det bedste af alt. Hun logrer for hans Styrke og Fodfæste indtil han falder. Men denne Dame med Sløret ved ikke af mig. Jeg er ikke tilsinds til at reagere overfor denne Stemning af Frodighed, Vellyst og Varme, som er kommet over mig. Jeg sidder en Dag i Maj i en Sporvogn og er opfyldt af den rigeste, inderligste Attraa, som et Menneske maaske kan føle. Jeg foretager mig intet, og dog bølger mit ganske Væsen af en begravet Længsel, af tunge, lumre Ønsker. Jeg er i fortrinligt Humør, men ubevægelig og andagtsfuld overfor de Floder af Parringslyst, som rører sig i mig. Jeg er glad for denne Følelse.

Hvorfor skulde det bedrøve mig at føle noget stærkt?

Medens Sporvognen ruller gennem Bredgade, forbi Sct. Annæ Plads, hvor Løvet vaagner i Træernes Kroner, og Vogne læssede med Kasser, Foustager, Kabelruller og Olietønder rumler ned mod Kvæsthusbroen, forbi Hotel Phoenix, hvor Piccoloen, den lille impertinente Herre, staar paa Trappen under Glastaget og glatter paa sin Skilning, forbi Koncertpalæets Rococcoporte, sidder jeg og grunder paa den Verden af jordisk Lyst, af legemlig Fylde og Trang, der drog igennem mit Blod som en lummer Vind, en besværlig, svanger Blæst, der mumlede om Manddom og Frugtbarhed. Jeg tror, at den er et Resultat af de skiftende Krusninger, Strømninger og Stemninger i mit Væsen, den er en Bundfældelse af Sindsbevægelserne, Iver, Glæde, Spot, Henrykkelse og sværmerisk Grebethed, den er en Essens af Foraarsfornemmelsernes Myriader og fortryllende Kaos, den er det gode Eksempel paa Grundfølelsen, Brunsten, der er saa værdifuld. Den er ikke uren og

lav, fordi den ligger dybest i os. Den er ikke dyrisk; thi den er uafvendelig, logisk nødvendig og menneskelig. Og den er kun farlig for Mennesker, der er ude af Stand til at paavise dens Tilstedeværelse; thi medens jeg grunder paa den, er den borte . . .

Jeg vil gøre denne Dags Udbytte rigere ved at fordybe mig i alle Enkelthederne ved de Mennesker, som sidder overfor mig. Enhver lille Ting ved dem har sin Værdi. Jeg har lovet mig selv at sidde som en net, ung Mand, der er skadesløs, fordi han ingenting har paa Hjertet; thi mest af alt i denne Stund skatter jeg en vidunderlig Følelse af Ubemærkethed, der er saa fuldkommen og nyfigen sensibel at den kildrer mig fint indvendig . . . Sporvognen kører forbi Frederiksberg Hospital, og der foresvæver mig noget om en hvid Rose paa en Grav i Kristiania, en Forestilling, som kommer af Erindringen om, at Thomas Krag havde sin Bolig inde paa det gamle Hospital. Det er en Brøkdæl af et Minde, som strejfer mig. Toldboden. Spor-

vognen holder stille. Hvilken Ro i Vognen.

Hvert Ansigt er stille, og ingen Stemmer høres. Damen med Sløret og de mørke Øjne sidder med Haanden paa sit Paraplyskaft, og hun flytter den ikke. Hendes Naboerske, en smal, huld Jomfru at se paa, hvis regelmæssige, lidt blege Ansigt er som Pigers Ansigter er flest, sidder med sine brune Læderskoes Pusselanker trukket ind til sig, som om hun ønskede at være lige saa ubemærket som jeg. Men kan ikke i skøn og bange Ynde maale sig med min sekstenaarige. Hun mangler hendes hellige Mine af Ubeskyttethed, hendes tidlige Kvindelighed, hendes hele skælvende Apparition. Men hun sidder som et Foraar, en lys og ny Generation, der gror og aabenbarer sig ved Siden af en gammel sammen-sunken Dame, der hvidhaaret og mild med et barnligt-ubehjælpsomt Udtryk i Øjnene, sidder og ser med enfoldig Familiaritet paa Passagererne i Vognen, som om de kunde være hendes Børn. Det er temmelig naivt af den gamle Dame. Hun skal ikke være altfor kær-

lig overfor mig. Nej, Frue, se ikke paa mig, jeg garanterer ikke for Følgerne. Jeg gad nok vidst, hvad denne gamle Dame vilde sige, dersom hun havde mig til Søn. Hun vilde tabe sine hvide Haar af Sindsbevægelse, græde sig ihjel af Skam eller dø apoplektisk af Skræk over min Vanartethed. Hendes Nerver vilde ryste af en Krampe, hendes Lemmer vilde stivne langsomt, hendes Mund vilde aabne sig gabende, og de forlorne Tænder vilde falde ud, hendes Øjne vilde staa stille, naglede til et Sted i Rummet, afmægtige i deres vanvittige Stirren, Tungen og Læberne vilde blive blaa, og hun vilde dø siddende, med aabne, aflivede Øjne, og Passagererne vilde fare op i panisk Forskrækkelse over, at der sad et Lig i Sporvognen . . .

Jeg sidder ganske stille og forestiller mig dette. Hvis det skete, er jeg ganske klar over, at jeg vilde blive siddende lige saa stille. Jeg er i Stand til at motivere en saadan pludselig og mærkelig Betragtning. Hvorfor tager min Indbildningskraft en saadan uhyggelig Fart og Form? Den gamle Da-

mes brøstfældige Skikkelse, hendes rynkede Affældighed maa i Forbindelse med hendes enfoldige Fremtoning have rørt en Nerve i mig, som avler og befordrer en Irritation. Hun maa have pint et Atom i min Hjerne, som ikke taalte at komme under Indvirkning af noget Forfald, nogen Elenighed, nogen Visnen, uden at gøre mig gal i Hovedet. Jeg erindrer en lam Tigger, som stillet op paa et Par Krykker stod paa Dosseringen en glødende, gylden Dag i Slutningen af April. Den pludselige Aabenbaring af hans Ynk, hans Vragts forkrøblede Elendighed virkede saa rystende modbydeligt paa mig, at det ikke vilde have forarget mig, om der var kommen en og havde sparket Krykkerne bort under ham. Jeg kunde have Lyst til at beskæftige mig lidt mere med denne sunde, oprindelige Følelse af Grusomhed . . .

Alligevel er der tilstede i mig en Følelse af Taknemmelighed, fordi denne gamle Dame sidder og smiler og synes fuld af Tilfredshed og Ubekymring. Jeg forstaar at sætte mig ind i,

hvad det betyder for et gammelt Menneske, at opleve Foraaret. Hendes Alderdom besværer hende ikke, og maa ikke kunde besvære mig. Og nu sidder jeg og betragter hendes gamle, gennemsigtige Hænder, som det godt kunde falde mig ind at takke for alt det, de har virket . . . Jeg ser videre fra det ene Menneske i Vognen til det andet, betragter et lille Ravsmykke i et Øre hos en Dame, som sidder ved Siden af mig, lægger ligesom mit Blik paa en Buket Violer, der tæt ved mig er heftet til hendes Dragt, takker hvert Blad i Blomsterne, fordi de er blaa, flytter mine Øjne omhyggeligt fra Sted til Sted, fra et Par Øjne til en Haand, fra et lille Baal af Farver i en Hat til et Ansigts rolige Profil, og synes hele Tiden, at jeg har nok at se paa. Engang imellem lukker jeg Øjnene, og lægger Hovedet lidt tilbage, tænker paa det, jeg har set, og lytter til mig selv. Har jeg nogensinde gjort mig fortjent til at sidde her uden at kende til en eneste Bekymring eller Sorg? Hvis jeg blot aabner Øjnene, vil der være

et eller andet, som jeg ikke har set før, vil der være en ny Glæde.

Se Grønningen med Gangene, hvor Folk vandrer i Sollyset hen forbi Esplanaden. Der kommer en Mor med sin Barnevogn og Skyggerne af Træernes Grene gaar flimrende over hende. En Bil støver ned forbi Kastelsgraven, hvor Smedelinien paa den anden Side af Vandet staar ny som et Eden af udfoldede Buske og høje Træer. Formiddagens stærke Lys flammer i det grønne, hvor Blade og atter Blade danner det ømmeste Gem for hver Tanke, der glad og forvildet kaster sig ind i deres Tyknings Æventyr, ind i selve Maj, i dens Himle af Grønt, dens lyse, fortryllende Mirakler. Paa nogle Dage blev Verden forandret. Og det er de inderligste Timer i Aaret, hvor Forandringen endnu ikke er fuldbragt. Det regner med nyt, udfoldet Løv i min Sjæl og en Jubel i mig tier betaget. Jeg kvæger mit Hjerte i et Gensyn af den hjemlige Sommer. O, at elske Alverden.

Der er Østbanegaarden. Gaar der netop et Tog til Skoven og Dyreha-

ven? Jeg ser, vi nærmer os de klare Kjolers Tid, hvor Valfarten til Kirsten Pils Kilde og Eremitagen begynder, hvor Lemmerne slænges i Græsset og Legen begynder, hvor Øjnene ler Sommerens straalende Latter og Stemmerne kvidrer, medens Sol gaar i Zenith, og Dyrene paa Sletten sænker Mulerne og græsser, og vi drikker Duften af den blomstrende Tjørn, synger beruset og favner med Blikket Dagens og Æterens Blaa. Ja, tager Folk til Skoven? Tager Familierne afsted, den største af Børnene med den mindste paa Armen? Hej, Madkurve kan medbringes. Her er Dyrtid paa Fortvivlelse og ingen smalle Steder. Men nu maa jeg vidst tage vare paa min Adfærd. Ellers forliser jeg Passagerernes Forestilling om min Velopdragenhed.

Østerbrogade. —

Christianiagade, Stockholmsgade og Malmøgade. Millionærgaderne, Hamburgs Mühlencamp, Londons Westend. Jeg gør et Slag ind i den eksklusive Fifth Avenue, hvor Herskaberne er samlede om Lunchen. Dampende Ge-

myser paa Sølvfade og brunet Smør i Tretaarneskaale, Brød paa Bakker med Kniplingsduge og Vin i florentinsk Krystal. Jeg er en fattig Stodder, men giv mig en Frakke, en Kravat og et Par Støvler, som skinner Lak, og jeg skal være Gentleman ved Koteletten. Jeg skal bruge min Service med en Adelsmands Rutine, føre mine Hænder i Luften som den, der er veltalende og forstaar at behærde sig høvisk, og er hjemme i Imitationen af Bordskikkens Kultus. Jeg skal ikke slaa i Bordet eller tale om Tandkød ved Maden, men kun gestikulere, og parade, figurere, flattere, imponere, konversere, komplimentere og charmere; thi inderst inde ved jeg jo nok, hvordan Velopdragenheden er . . .

Jeg sidder og tænker paa en bestemt Slags Mennesker, hvem Rigdom og Kapitaler har gjort lede ved Tingene og ulykkelige, Mennesker som ikke kan opholde sig i et Værelse med mindre Lejligheden har femten til deres Raadighed, Mennesker, der rejser sig af deres Silkesenge ved Middagstid og taler om Livets Trivialitet og Elen-

dighed, Mennesker, der i haabløs Bekymring over Mangel paa Underholdning og Tidsfordriv, foragter alt, selv Dagen, som de vaagner til, Solen som forgylder de uværdige, og hvis Varme de møder med Overbærenhed, Mennesker som forargede paa en mangelfuld Kogekunst spiser deres Fiskerand og graillerede Kalkuner med Overvindelse — som kun bor i mondæne Gader, om Sommeren i Marmorslotte med Fontæner i Parken, og som udruster deres tredive Hestes Motorvogne med Skind og Zobel for at tiltræde den eneste attraaværdige Rejse: til Ægypten, Kairo og Pyramiderne. Hvem er misundelige paa disse? Hvem sørger over ikke at have Guld paa Kistebunden? Lykken er allevegne. Den, der vil finde den, maa eje saa lidt som muligt; thi jo færre Steder han har at lede, jo lettere finder han den . . .

O, Linie 6 tag min Tak for det Billed af Søerne, Dosseringen og de fjerne, soldisede Broer, som jeg ser gennem dine Ruder. Jeg ruller forbi Farimagsgade og Østersøgade, er igen ved Bredden af de hellige Søer, ved

Mälaren, Alsteren eller Seinen, nej, min Byes Midte ved de hellige Damme, hvor Svanerne sejler saa næbede omkring og spejler deres regale Værdighed i Vandet, ude af Stand til at ænse de Proletarer blandt Fuglene, Ænderne, Spurve, Stærene og Finkerne, som altid færdes omkring dem i Dosseringens Træer. Jeg henfalder til øm Forgabelse af Silhuetten af Østersøgades Huse, der langt ude ved Dronning Louises Bro krones med Spir og Taarne og staar imod Luften som et Syn i en Taage af Sollysets Flimren. Det er Byen udtrykt i Linier, i en Stil, der gør mig ør af Henrykkelse. Se, Sporvognene paa Fredensbro. Se, det fjerne, formindskede Myreliv af Vogne og Mennesker, som stunder hertil og kommer tyst imod mig med idel glidende Bevægelse. Hvornaar mon Baadsejladsen begynder? Se, Livet paa Dosseringen. —

O, Linie 6, jeg har kørt gennem Gader, hvor Fattigfolk kæmper, køber ind til deres ringe Behov. Jeg har kørt forbi Jernbanetoge, der ruller ud i Verden og set Livet paa Banegaarde, hvor

Mennesker skilles og trykker hinandens Hænder. Paa dig har jeg draget gennem lyse Gader, hvor alt er saare godt og hvor Blomsterne groer i Anlæg foran Huse og i Vinduerne. Jeg er kommet til Slotte og Rønner, til Palæer ved Frederiksholms Kanal og gamle, stille Huse ved Stranden, til Livet, som myldrer i trange Strøggaader, til Bycentrer-Vrimlen, til Børser og Banker, til Kirker, lukkede, hellige Huse vis a vis Skøgegyder i Holmens Kanal, til Handelskonkurrencens monumentale Templer; til Kongens Nytorv og Holberg og Nationalscenen og den store kære Oehlenschläger. Jeg har frydet mig det bedste jeg har kunnet i Syner og gratis Sindsbevægelser. Fra disse Ruder har jeg set det store, forunderligt skønne Torv, hvor alting bevæger sig, Biler, Mennesker, Cykler og Sporvogne. Og jeg er kommet til Grønningen i Maj og sunget en Sang til Løvet. Jeg har været ellevild og vred og henrykt og irriteret og gal og inderlig stille, altsammen o, for ti Øre. Kære Linie 6. —

Trianglen!

Sporvognen bremses og standser, tom for Passagerere. Jeg sidder og gloer og kan ikke forstaa, hvor alle de Mennesker er blevet af. Konduktøren gaar igennem Vognen og smiler. Vi kører ikke længere. Jeg siger om Forladelse og er inderlig forvirret. Hvad for noget? Vilde han have Penge? Jeg skynder mig ud af Vognen. Jeg har den samme Fornemmelse, jeg kan tænke mig en lille Dreng maa have, naar han svimmel og frydefuld, stum og betaget og begejstret forlader en Rutschebane efter endt Tur. O, en Sporvognstur, blot en Sporvognstur —.

◆

◆ BIOGRAFTEATRET ◆

Var vi en Klike, en Klynge af kærlige Svende, af Kubister og Picasos Forgudere, som en Eftermiddag i Solskinnet drog syngende til Metropolteatret, Mikkalbryggersgade.

Vor Skæbne, som saa, at vi ingen Penge havde, betalte. Thi Manden, som ejede Mørkekammeret, skyndte sig at erhverve Retten til Bekendtskabet med unge Berømtheder! Personlig lovede jeg at anmelde Mary Pickfords Indsats i »The prochigal gaugther« i et Tidsskrift, vi tænke paa at lave. — (Dette blev aldrig til noget.)

Fra Parkettets bedste Pladser saa vi, hvad der skete i Luften paa det hvide Lærred. Det opfordrede os øjeblikkelig til Glædeshyl, nogle til Indsigelser, de fleste til Henrykkelse. Ukendt med et Publikum af denne elskværdige Beskaffenhed begyndte Kontrollørerne at indfinde sig. De ledte efter os med Lommelamper, men uden

Held; thi ankomne til Gerningsstedet sad vi lammede af gudfrygtig Begejstring over Mae Marsch's Dejlighed. Min Ven den fleuristiske Maler blev den Aften ramt for hele Livet. Vi andre nøjedes med at tilbede hende Resten af Aftenen. Min Ven den frit komponerende moderne Kolorist var den eneste ædru. Han gik midt under Forestillingen.

Vi var i New York, Nevada. Paa Central Illinois Station, Chicago. Vi hengav os henrykte til i Løbet af tre Kvarter at blive vist rundt paa det halve amerikanske Kontinent. Vi sejlede lykkelige i vore gode Stole paa Eriesøen. Togene. Ombord i Pullman-caren! Mae Marsch blev hentet paa Hoboken af sin Fætter Douglas Fairbank, der øjensynlig er Mand for at være i godt Humør. Saa begyndte anden Akt.

Forinden godtgjorde nogle af os den tilfredsstillende Omstændighed, at Fanden skulde længes til Amerika efter Mary og Mae, naar der knap en Armslængde bag ved os sad en vidunderlig, nydelig, ung Pige, der straks slog

Recorden og gjorde det af med Forestillingen.

Hende skød jeg med. Ivrig efter at vise hende, hvor lidt Miss Pickford interesserede mig. Hvorfor saa den skønne ikke paa mig? Hun var lys, hendes Haar var som modent Korn, men Øjenvipperne var flatterende sorte. I Mørket sad jeg og mumlede Kærlighedserklæringer. Og mine Kammerater mumlede ogsaa. Men det var over Mae Marsch's vitale og spinkle Lemmer. Hun gled yndefuldt hen over Lærredet, smeltede vore Stenhjerter og stemte, ved den levende Gud, os Mandfolk til Taarer. Jeg forelskede mig ikke længer i hendes Katteryg, hendes raffinerede Barnlighed, men i hendes Øjne, som ganske beherskede hendes Ansigt. Senere, da den rædselsfulde Film fordrede af hele Forsamlingen, at den skulde istemme en sagte Snøften, græd jeg ogsaa.

Jeg vil huske den Forestilling, fordi jeg den Aften, tænderskærende af Raseri over min Svaghed, med Fromheds Taarer i Ansigtet blev forestillet for mit andet Jeg. Havde øde Gader

ikke til Gavns lært mig at glemme min Graad? Havde min Forladthed ikke lært mig at hade? Uvant med romantiske Historier og sentimentale Legender paa Film, saa jeg i Metropolteatret, Mikkalbryggersgade, (der her være anbefalet de grædelystne) min Barndoms Blidhed igen.

Paa en Skyskraber i 42nde Gade med Udsigt til Brooklyn og Coney Island, og hvor en Mand fik den pludselige tiltalende Indskydelse at vilde smide en anden Mand ud over Taget, genvandt jeg Fatningen og studerede Brydekamp. De to energiske Gladiatorer, der teede sig som paa en Hvalfangst, harpunerede hinanden i et dødeligt Haandgemæng, der endte med (var det af Hensyn til Handlingen?) at de begge, som det kærlige Livtags Apotheose, skvattede ned fra 20nde Etage. Gud ved, hvad der blev af dem? Pause. Tredie Akt.

Mine Venner, Malerne, der er (det kræver Kubismen) Sportsmænd paa Lærredet, indledte i Mellemakten en saglig Diskussion om Dybstød, Ters og Parade, mens jeg saa mit Snit til

at slaa et Smil af min forgrædte Veninde bag ved mig. Hvor de røde Mærker af Graaden klædte hende. Hun smilte to Gange gennem Verdner af blanke Øjne, og i mit Minde skrev jeg, i Følelsen af at længes forgæves efter hende og alle Kvinder, følgende Digt, en Tilegnelse til de forelskede Øjeblikke:

ELSKOVSSANG

Anna Maria Merete Margrethe.

Elin Elena Elisa.

Martha Malvira Ester Alvilda.

Magda Leonora Meta.

Mary El Alma.

Ella.

Nancy Dolores Lena Katrina.

Bertha Victoria Elsa.

Nelly Anitta Eva Edvarda.

Vera Fernanda Dora.

Inger Louise.

Agnes.

Nanna Johanna Judith Aljoschja.
Jenny Powlowa Maya.
Bianca Michajla Ena Alberthe.
Minna Kirstine Yelva.
Lise Dorthe.
Karen.

Aschra Maike Fokina Mignon.
Fulvia Dorothy Viola.
Bella Beatrice Marcka Elysa.
Sahra Susanna Rita.
Selma Elinor.
Edith.

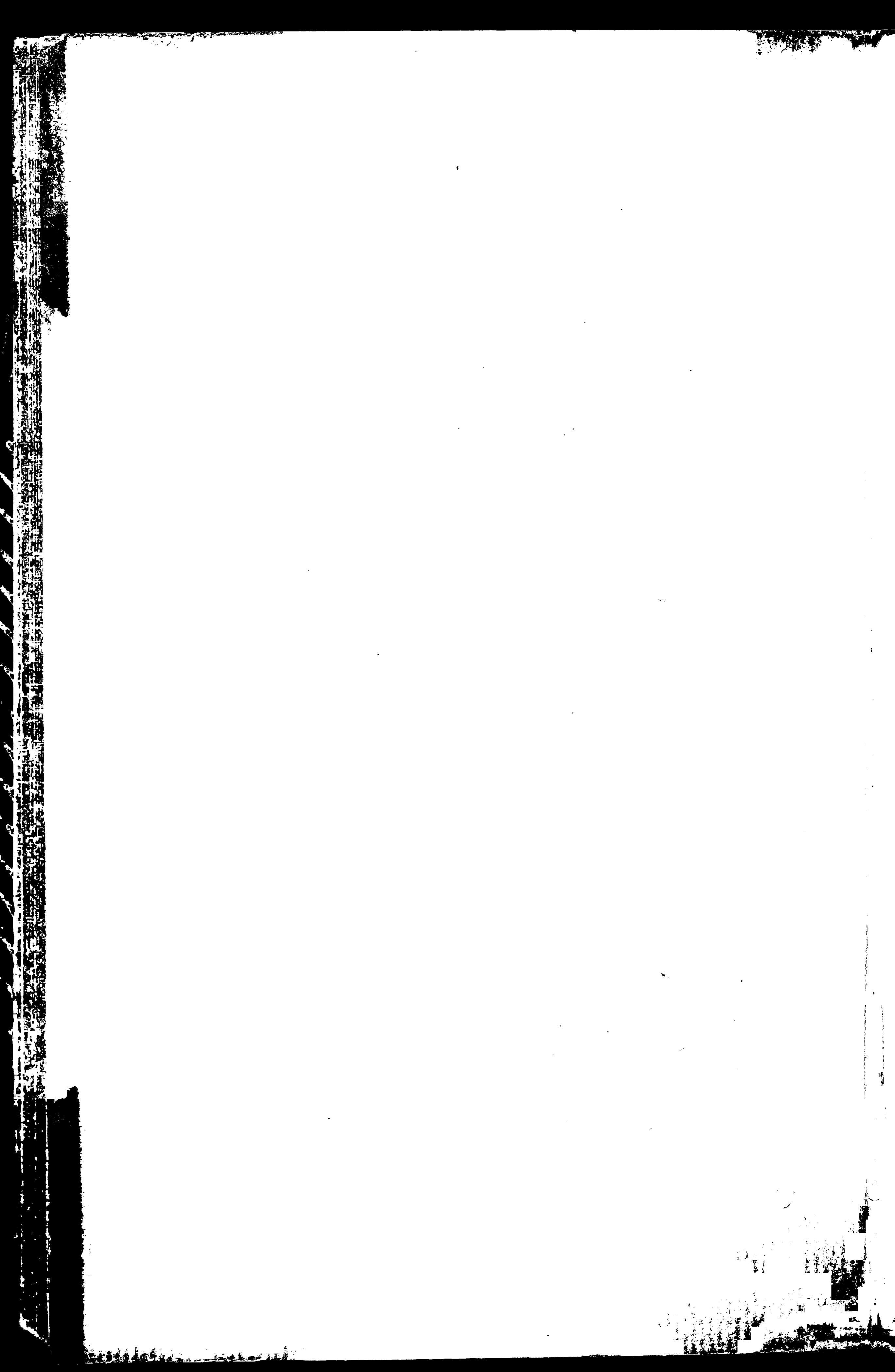
Hanne Hansine Hortense Dorthea.
Gudrun Olivia Laura.
Birthe Elvina Bodil Emilie.
Klara Alfrida Kirsten.
Ellen Ingeborg.
Else.

E. Bruun & Co. Kbhvn. N.

WAGONS

